

GORENJSKI GLAS

Odprite
strani
stran
7,8,9,10

Ranković in Djilas izginila iz Godčevega muzeja

Satanski verzi

Temeljna banka Gorenjske

ljubljanska banka

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

Skupnost slovenskih občin ni več potrebna

Kranj, 7. junija - Delovanje Skupnosti slovenskih občin ni več potrebno, podoben razmislek bi bil potreben tudi za Skupnost jugoslovenskih mest, sodi kranjski izvršni svet.

Denarja manjka na vseh koncih in krajih in vse kaže, da so začeli temeljito varčevati tudi v občinskih proračunih, kajti ne dogaja se več le to, da bi vsakomur priskrnili nekaj denarja, temveč se odločajo za radikalne varčevalne posege. Najprej bodo seveda prečrtali tisto, kar bodo najlažje pogrešali. Kranjski izvršni svet je tako na zadnji seji že sklenil in predlagal občinski skupščini, naj uveljavi staviso, da delovanje Skupnosti slovenskih občin ni več potrebno. Podobna mnenja drugih občin je bilo pred kratkim moč slišati tudi na svetu gorenjskih občin.

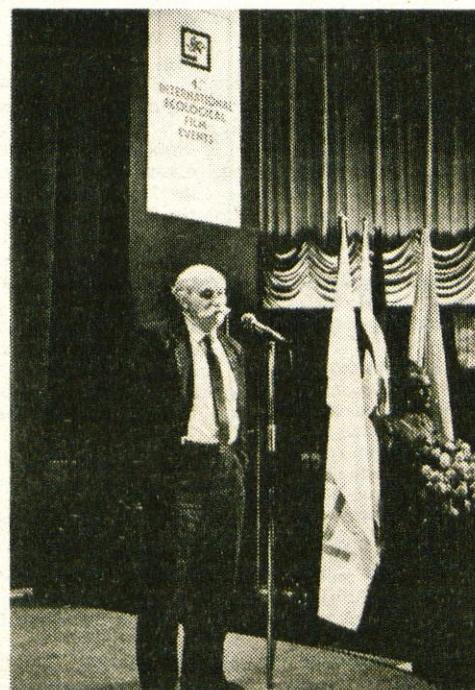
Popad Skupnosti slovenskih občin se je pravzaprav že začel, ko je zaradi pomanjkanja denarja prenehalo izhajati glasilo Občan, ki je predstavljalo informacijsko vez med slovenskimi občinami. Sploh pa je gradivo o usmeritvah Skupnosti slovenskih občin, ki je bilo po-

vod za razpravo, polno tožb o pomanjkanju denarja.

Na seji kranjskega izvršnega sveta so sodili, da bi moral kmalu ukiniti tudi Skupnost jugoslovenskih mest, ki vključuje tudi 23 slovenskih, saj je njeno delovanje prav tako neučinkovito, poleg kopice gradiva in dvo do tridnevnih seminarjev po Jugoslaviji kaj drugega ne počne.

Prav bi bilo seveda, da bi Kranjčani in Gorenčani pomleti tudi pred svojim pragom in ukiniti vse tisto, kar bomo lahko pogrešali, že večkrat je bilo namreč moč slišati dvome o smiselnosti medobčinskih družbeno političnih organizacij oziroma vsaj o njihovi deprofesionalizaciji. Vse kaže, da je na obzorju tudi njihova racionalizacija, v Kranju jo že obravnavajo v zvezi komunistov in v socialistični zvezi.

M. Volčjak

"Človeški rod je v svoji zgodovini izpostavljen dvema vrstama nevarnosti - tako potresom in požarom kot tistim nesrečam, ki jih človek povzroča sam, če omemim samo vojne in ekološke nesreče. Zaskrbljujoče je, da se ta druga vrsta nesreč vse bolj povečuje in čedalje bolj ogroža obstoj človekove civilizacije. Sam vidim rešitev Zemlje, izgubljenega planeta v vesmirju tudi v veliko bolj varčnem obnašanju do energije. Ne smemo dovoliti, da bomo našini vnukom zapustili slabše pojoge, kot so jih naši starši pustili nam. Varčevanje moramo v odnosu do gospodarskega razvoja, iz manj napraviti več, to pa je ekonomija, kamor še nismo prišli. Če hočemo rešiti ekologijo moramo bistveno spremeniti model gospodarskega razvoja, to pa morajo spoznati vsi in prav v osveščanju vidim tudi veliko vrednost kranjskega festivala" je med drugim na svečani otvoritvi 4. mednarodnega ekološkega festivala v Kranju dejal slavnostni govornik predsednik slovenskega predsedstva Janez Stanovnik.

Festival se danes, v petek, 8. junija ob 20. uri v kinu Center zaključuje, najboljšim filmom pa bodo podelili tudi posebna priznanja.

(V.B.)
Foto: Gorazd Šinik

Odličja ZSMS

Že tradicionalno so v sklopu majskih prireditve mladih podeli v slovenskih občinah srebrne značke ZSMS - najvišja priznanja za delo v mladinski organizaciji na občinski ravni. Na Gorenjskem so jih prejeli: v Radoševici: Suzi Adžić, Branko Maček, Andrej Korošec, Marijana Zupan, Pavel Žerovnik, OO ZSMS Mošnje, Center za informiranje in propagando in NK "Mladina" Begunje; v Tržiču: Miro Hladnik, Goran Peharc in Janko Meglič; na Jesenicah: Irena Marčič, Uroš Smolej, Zlata Kovač, Herman Debelak, OO ZSMS Kranjska Gora, posebno priznanje meseca mladosti pa je prejel Nedeljko Radženovič; v Kranju: Lidija Čefelin, Janez Vencelj, Marko Murko, Bojan Selan in Robert Šipek; v Škofji Loki letos niso podeli pričnajna nikomur.

Omenimo še, da je zlati znak ZSMS letos z Gorenjske prejel tudi Jeseničan Darko Mlakar, zlato ptico pa tudi igralec kranjskega Prešernovega gledališča Ivo Godinič - pogovor z njim bo ste lahko prebrali v torkovi številki na kulturni strani.

V. Bešter

Novo politično gibanje

Ustanovitev Zelenih

V nedeljo, 11. junija, od 15. ure naprej bo v Mostecu v Ljubljani potekala ustanovitvena skupščina gibanja Zelenih Slovenije. Kot so zapisali v temelju svojega programa, bomo Slovenci od tega dne bogatejši za družbeno in politično gibanje, ki bo združevalo ljudi na osnovi skupnega interesa in ne na osnovi ideologije. Po načelu deluj lokalno in misli globalno - kot del narave in njen skrbnik ne pa gospodar bodo poskušali povezati vse, ki so jih visoko prisotni in hierarhiji vrednot tudi ekološki cilji.

Ob ostalem so pripravljalci gradiva za nedeljsko ustanovitveno skupščino na vidno mesto zapisali, da bodo prihodnje leto na volitvah sodelovali s svojimi kandidati in lastnim razvojnimi programi.

Več o novem političnem gibanju v naši republiki bomo zapisali na junijski mladinski strani Gorenjskega glasa.

V. Bešter

Gorenjke, Gorenjci!

Današnji Gorenjski glas smo izdali v povečani nakladi 53.000 izvodov in ga bodo dobila vse gospodinjstva na Gorenjskem. Veseli bomo, če ga bodo tudi tisti, ki ga običajno ne berejo, vzel v roke in prebrali, še bolj pa nas bo veselilo, če boste izpolnili anketo na 29. strani in nam jo poslati. Veseli bomo tudi vsake nove naročilnice.

Prvi del časopisa je po vsebini enak rednim številкам, v drugem delu pa objavljamo številna reklama sporocila, ki vam prav tako prinašajo veliko koristnih obvestil in napotkov.

Uredništvo

Škofja Loka, 6. junija - Osnovna šola Blaž Ostrovhar iz Škofje Loke je bila gostiteljica športnih iger učencev v gorenjskih oddelkih delovnega usposabljanja. 42 učencev je tekmovalo v treh disciplinah, teku na 30 metrov, skoku v daljino in metu žogice. Med mlajšimi so se v skoku v daljino najbolje izkazali Tadej Guna iz zavoda v Kamni Gorici, Mateja Novak in Aleš Ajdovec iz Kranja. V metu žogice so bili najboljši Gregor Možina z Jesenic, Aleš Ajdovec iz Kranja in Elvedin Cerić z Jesenic. Najboljši tekaci pa so Gregor Možina, Aleš Ajdovec in Tadej Guna. Pri starejših pa so najbolje skakali v daljino Jože Čož, Boris Riš in Anica Drčar, vsi iz Kamne Gorice. V metu žogice so bili prvi trije Sandi Šadl iz Kamne Gorice, Irfet Vukalič z Jesenic in Simon Arh iz Kranja; tekli pa so najbolje Vukalič, Čož in Riš. - Foto: G. Šinik

Okužba v kranjskogorski osnovni šoli

Zbolelo 136 otrok

Kranjska gora, 8. junija - Ob koncu maja je po podatkih Zdravstvene postaje Kranjska gora zbolelo 136 otrok iz osnovne šole v Kranjski gori.

Zavod za socialno medicino in higieno Gorenjske je 1. junija obvestil občinsko komisijo za nalezljive bolezni v pojavu črevesnih nalezljivih obolenj v osnovni šoli Jeseniško - bohiniškega odreda v Kranjski gori. V času od 23. do 25. maja je po podatkih Zdravstvene postaje Kranjska gora od 367 šolskih otrok zbolelo 136 otrok ali 37 odstotkov z znaki črevesnega nalezljivega obolenja, kot so splošna slabost, povišana temperatura, bruhanje in driska. Nekaj učencev je imelo milejše znake in so lahko še obiskovali pouk.

Zdravstvena postaja Zdravstvenega doma Jesenice je nato povnovno obvestila Zavod za socialno medicino in higieno Gorenjske, da se bolezen širi na družinske člane otrok. Do tega datuma je oboleni tudi 20 odraslih oseb.

V sodelovanju z Zdravstvenim domom Jesenice, sanitarno inšpekcijo Uprave inšpekcijskih služb z Gorenjsko, je Zavod za socialno medicino in higieno Gorenjske sprejel nekaj ukrepov. Odvezeli so vzorce vode, hrane, brisov na čistočo, v šoli so izvedli dezinfekcijo, starši obolelih otrok, ki so zaposleni v živilstvu, nekaj dni niso smeli na delo, pripravili pa so tudi anketo o pojavu obolenj.

Na osnovi dosedanjih preiskav, ki jih je opravil kranjski zavod, niso mogli ugotoviti izvora obolenj, potekajo pa še epidemiološke raziskave.

Predstavniki sanitarno inšpekcije so opozorili, da je samo zajetje na Srednjem vrhu, iz katerega se napaja tudi vodovod za naselje Kranjske gore, delno problematičen, saj je voda pred kloriranjem bakteriološko oporečna. Vodo pa stalno klorirajo in ne bi smela biti izvor za okužbo.

D.Sedej

Platno in škarje v rokah občinske vlade

Kranj, 7. junija - Zagrožene splošne stavke v zdravstvu vsaj v kramki ni pričakovali, čeprav se je o njej govorilo za 12. junij. Posebna delegacija zdravstvenih delavcev, ki je bila ta teden pri predsedniku slovenskega izvršnega sveta, je namreč dobila zagotovilo, da je vlada z ukrepi, sprejetimi na aprilski skupščini, storila svojo dolžnost do zdravstva in da so zdaj na potezi občinski izvršni sveti.

V gorenjskih občinah so večinoma že povečali prispevno stopnjo za zdravstvo, tako v Radovljici, ki je bila donedavna v tako kritičnem stanju, kot je danes Kranj, v Tržiču in Škofji Loki, kjer je poskočila skupna prispevna stopnja, medtem ko je jeseniška že tako ali tako med najvišjimi v Sloveniji. Le kranjski prispevek za zdravstvo capila na 60. mestu med slovenskimi občinami, čeravno je zdravstvena skupnost domala pred polomom, račun zdravstvenih organizacij pa čakajo na plačilo tudi po tri mesece. Zaradi tega je ohromljeno zdravstvo po vsej Gorenjski, saj iz kranjske vrče prihajata dve petini denarja gorenjskim zdravstvenim organizacijam. Slednje imajo že dolgo težave z likvidnostjo, zaradi česar morajo najemati posojila za plače. Pa plače v gorenjskem zdravstvu (v nasprotju z nedavno stavkajočimi šolniki) niso največja težava. V strukturi stroškov brutno osebni dohodki namreč predstavljajo kakih 45 odstotkov vseh sredstev, glavnina pa odpade na gmotne stroške. Teh ni mogoče odmisiliti, če zanje zmanjka denarja, lahko zdravstvene ustanove kar zaprejo vrata.

V Kranju do danes še nikjer ni bilo javno rečeno, kako bo občinska vlada v zvezi z zdravstveno prispevno stopnjo reagirala na vrženo žigo iz republike. Jo bo povečala klub pritiskom, da je treba razbremeniti gospodarstvo, bo šla v kompromisno preraželitev sredstev med družbenimi dejavnostmi (skupno je namreč kranjsko gospodarstvo kar dovolj obremenjeno, saj je ta občina po skupni prispevni stopnji v gornji polovici med slovenskimi občinami) ali bo uganila kaj tretjega? Korak bo morala storiti, zlasti zdaj, ko je republiška vlada prevzela tudi odgovornost za morebitno kršenje zveznega interventnega zakona.

D.Z.Žlebir

Služenje vojaškega roka

Kranj, 5. junija - Konec maja je republiški sekretar za ljudsko obrambo seznanil vse občinske upravne organe za ljudsko obrambo v Sloveniji z določili zveznega zakona o vojaški obveznosti. Zakon in dopolnila določila v njem namreč opredeljujejo, da nabornik, ki so vpisani na posamezne fakultete, visoke ali višje oziroma druge šole, na katerih se pridobivajo znanja, ki jih ni mogoče pridobiti v JLA, začno služiti ali odslužijo vojaški rok, ko končajo fakulteto oziroma ustrezno višjo ali visoko šolo; najkasneje pa do konca koledarskega leta, ko so stari 27 let. To določilo velja za študente medicine, veterine, elektrotehnike, strojništva in obrambo-slova.

Zaradi usklajenosti na tem področju je moral Center za razvoj univerze že do 25. maja poslati seznam nabornikov, ki letos končujejo srednje šolanje. Do 20. junija pa morajo naštete šole obvestiti republiški sekretariat za ljudsko obrambo o vpisanih v prvi letnik, hkrati pa opredeliti, kateri študente bi odšli na služenje vojaškega roka po končanem šolanju oziroma študiju. Zato jim ob vpisu v prvi letnik na potrdilu »predlagajo tudi odložitev služenja vojaškega roka«. Takšna potrdila morajo naborniki oziroma študenti predložiti upravnim organom najkasneje do 5. avgusta. Tisti, ki bodo zaradi popravnih izpitov potrdila o vpisu lahko predložili še po 15. septembri (do 5. oktobra), bo služenje vojaškega roka odloženo predvidoma do konca prvega letnika študija na fakulteti oziroma eni od naštetih višjih šol. Potrdila o odložitvi služenja oziroma študiju pa morajo predložiti upravnim organom tudi vsi redni študenti na omenjenih šolah in tisti, ki so se med študijem vpisali na drugo solo, ali pa se pripravljajo na izpite.

A.Ž.

GORENJSKI GLAS

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejam in pišem: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Leo Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cvetlo Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika), Dušan Humer (šport), Vilma Štanovnik (Tržič, turizem), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šink (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Prevc in Uroš Blizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naročnina za II. trimesecje 52.500 din

Naslov urejstva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 – Tekoči račun pri SDK 51500-603-31969 – Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomika propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Grožnja štrajka visi v zraku

Uskladitev plač do 10. junija

Ljubljana, 8. junija - V Ljubljani se je v ponedeljek, ko so tudi skojseljški in kranjski občini številni šolski kolektivi stavkali, sestal republiški odbor sindikata delavcev in vzgoji, izobraževanju in znanosti. Odbor na izvršilne organe in skupščino Slovenije ter skupščino interesnih skupnosti ponovno naslavlja svoje zahteve, predstavljene na protestnem zboru v Cankarjevem domu 31. maja in v zahodnem stavkovnem odboru v Ljubljani.

Sporočilo stavkovnega odbora pri občinskem odboru sindikata delavcev vzgoje in izobraževanja Škofja Loka

Solidariziramo se s prizadevanji ljubljanskega mestnega odbora sindikata delavcev vzgoje, izobraževanja in znanosti v njihovih zahtevah za ureditev materialnega položaja šolskega odbora in s posebnim poudarkom na zahtevah: - povečanje deleža družbenega proizvoda za vzgojo in izobraževanje na 5 do 5,5 odstotka za izboljšanje razmer otrok, učencev, študentov in delavcev v vzgoji, izobraževanju in znanosti; - reorganizacijo številnih ustanov v vzgoji, izobraževanju in znanosti, ki bo zagotovila racionalno in učinkovito delovanje sistema vzgoje, izobraževanja in znanosti; - zahtevamo neodvisnost sindikata od izvršilnih organov oblasti in organizacij političnega sistema.

Podpiramo zahteve, ki jih republiški sindikat naslavlja republiški skupščini in izvršnemu svetu.

Zahtevamo: - izdelavo nacionalnega programa in v njegovem okviru program vzgoje in izobraževanja ter opredelitev obsega njegove izvedbe v skladu s potrebami in možnostmi družbe; - sistem svobodne menjave dela ni ustrezan, zato predlagamo, naj se financiranje uredi enotno za vso republiko in da vlada in parlament prevzameta tudi odgovornost za finančiranje in uresničevanje; - končno besedilo slovenske ustave naj vsebuje določbe, ki bodo omogočile sistemski ureditev financiranja vzgoje in izobraževanja ter drugih družbenih dejavnosti; - naj se ne viražajo nastajajoči demokratični procesi in politična sproščanja ter prizadevanja za pravno državo, ker se le na tak način izoblikuje zavest, da je naša edina rešitev vstop v razviti svet z znanjem, ki ga omogoča odgovoren odnos družbe do izobraževanja.

**Predsednica stavkovnega odbora
Sely de Brea Šubic**

Stavkovni odbor posebej poudarja, da vzrok za stavko niso osebni dohodki, ki so trenutno poravnani v okviru zakonskih možnosti.

Komunisti o prenovi v lastnih vrstah in političnem pluralizmu

Zahteva po nacionalni partiji

Škofja Loka, 8. junija - Včerajšnja razprava v občinskem komiteju zvezne komunistov v Škofji Loki je izzvenila kot klic političnim in državnim vrhom, naj vendarle naredijo kaj konkretnega za ureditev gospodarstva, za boljše življenje ljudi, kar je osnovni pogoj tudi za večji politični mir. Sicer pa kaže posebej omeniti razpravo Matjaža Tičarja, enega mlajših članov komiteja, ki je izpostavil zahtevo po nacionalni slovenski partijski in njenem nacionalnem programu.

»Podoben masakar, kot si ga je pred kratkim pred zgroženimi očmi celega sveta privočila kitajska vlada, imamo tudi sami na Kosovu. Dogajanja okrog sojenja ljubljanski četverici samo potrebujejo, da je sila postala že način za urejanje problemov. Nadaljujejo se pritiski na Slovenijo. Zato je čas,« je dejal Matjaž Tičar, »da slovenski komunisti začnemo govoriti o nacionalni partiji. To, kar hočemo doseči na jugoslovenski ravni, je namreč utopia. Kot narod smo v preteklosti že večkrat dokazali, da nekaj veljamo, a žal vedno potegnemo Cankarjev krajši konec. Od slovenske partije moramo zahtevati nacionalni program.«

Matjaž Tičar je nakazal tudi nekaj izčnic za oblikovanje takega programa. Na prvo mesto je postavil prizadevanja za bogatejši socializem, za socializem po meri ljudi, za katerega bi komunisti z nacionalnim programom morali angažirati vse Slovence, ne samo partijsko desetino. Drugo je odpiranje v Evropo v gospodarskem, kulturnem in predvsem narodnem smislu. Del slovenskega naroda živi v Evropi, v Italiji in Avstriji; Evropa 92 nam omogoča, da spet pridemo skupaj, da v nej in z njo tudi zavirimo. Tretjič: zveza komunistov mora priznati nove strankarske zveze in razna gibanja, mora sprejeti partnerstvo, z njimi najti nacionalno sintezo in s

Na včerajšnji seji občinskega komiteja so sprejeli ukinitve enajstih osnovnih organizacij zvezne komunistov. Šest je odmrlo zaradi drugične samoupravne organizirano podjetij (LTH, Alpina, ABC Loka), tri so se same odločile za to (GG, Trebija, Sv. Duh), dve pa zaradi izstropov članov nimata več pogojev za obstoj (osnovna šola Ivana Tavčarja, Etiketa). V loški občini je 978 članov zvezne komunistov. Osip se nadaljuje, pravo podobo stavlja na tem področju pa bo pokazala temeljita "prevetritev" evidence članov do programsko-volilne seje oktobra.

tem pot v boljši, bogatejši socijalizem.

Na gospodarskem področju

ne zaslužijo bolj tehtne obravnave in upoštevanja.

Skupna seja je vendarle prinesla marsikaj dobrega. Kot prvo je razčistila odnos izvršnega sveta kot predstavnika kapitala, ki je (še) družbeni, in sindikata kot predstavnika delavcev do gospodarstva. Prav je, da se sindikat "vtika" tja, kjer je slabo, da terja boljše plače, programe, hkrati pa mora tudi vedeti, koliko akumulacije lahko v podjetju pojde za plače. Ponekod načrti, ki ne nazadnje pomenu tudi bolj pošteno porazdelitev finančnega bremena; le-to za Slovenijo ne bi smelo preseči meje osmih odstotkov, medtem ko sedanji delež znaša roparskih 30 odstotkov!

H. Jelovčan

Občinska vlada in sindikat za skupno mizo

Sindikat se bo "vtikal" v gospodarstvo

Škofja Loka, 8. junija - Povod za skupni sestanek izvršnega sveta in predsedstva loškega sindikata je bil očitek sindikata, da so njegova stališča in pripombe v zvezi z gospodarstvom, ki jih je posredoval na dveh skupščinah (priči ob poročilu o uresničevanju lanske resolucije, drugič ob oblikovanju letošnjega razvojnega programa) prezrite. Ali to pomeni, da se sindikat ne sme "vtikati" v gospodarstvo, pokazati, kaj ni prav, če so zaradi tega prizadeti delavci? Sindikat se bo pojavljal v zaščitniški vlogi, je odločno dejal predsednik Sandi Bartol, pa naj bo to vodilnim ljudem v gospodarstvu, v občinski vladni oziroma upravnih organih všeč ali ne.

Kot je na skupni seji uglaljeno dejal Sandi Bartol, ne gre za obračunavanje z izvršnim svetom, posameznim upravnim organom ali celo posameznikom v njem. Radi bi predvsem povedati, da se sindikat prenavlja, da postaja delavski in da se bo tako tudi obnašal. »Letos smo imeli v tovarnah že trideset delovnih pogovorov, trikrat posvet predsednikov, štiri odmevne prekinute dela. Pomeni, da delamo, in to v okviru sistema, ne na ulici.«

Tudi v sindikatu se včasih, podobno kot v izvršnem svetu, kjer se ogibajo "vtikanja" v gospodarstvo, sprašujejo, ali ne posegajo preveč v pristojnost izvršnega sveta oziroma upravnih organov, ko pretresajo posamezna področja družbenega in gospodarskega razvoja v občini. Vendar

Na svoja vprašanja in pobude sindikat pričakuje vsaj korektno odgovore, če že

rešitve, ki bodo omogočale sistemski spremembe v vzgoji, izobraževanju in znanosti, ter sklep, s katerimi bo povečan delež družbenega proizvoda za vzgojo in izobraževanje. Odbor bo pred začetkom novega šolskega leta ponovno ocenil uresničevanje svojih zahtev ter zahtev stavkovajočih.

Če ne bo izboljšanja, bo organiziral protest celotnega slovenskega šolstva in znanosti na protestnem zboru v Domžalah.

H. J.

rešitve, ki bodo omogočale sistemski spremembe v vzgoji, izobraževanju in znan

KRATKE Z GORENJSKE

Zelijo si igrišče - V krajevni skupnosti Mavčiče na desnem bregu Save v kranjski občini, kjer poleg gasilcev mladi precej zavzeto delajo tudi v športnem društvu, imajo sicer trenutno dve igrišči. Eno je ob novanov nastalem Kranjskem jezeru pod cerkvijo, drugo pa onkraj magistralne ceste. Obe igrišči pa sta za nogomet in za druge športne aktivnosti premajhni oziroma neprimerni. Čeprav si že precej časa prizadevajo, da bi našli primerno zemljišče oziroma uredili igrišča na zemljišču, kjer so bile med gradnjom vodne elektrarne barake delavcev oziroma izvajalcev, se stvari zatikajo in nekako ne premaknejo. Sicer pa prostor za igrišče v krajevni skupnosti ni edini problem. V vodstvu krajevne skupnosti so vedno bolj prepričani, da bi čimprej morali za ta del (okrog jezera) sprejeti prostorske dokumente. Na sliki: Igrisča pod cerkvijo je premajhno in zaradi bližine hiš ter jezera tudi neprimerno. - A. Ž.

Drugo srečanje Kranjskih Janezov

Sovodenj - Turistično društvo Sovodenj pripravlja 25. junija ob 15. uri v Novi Oselici pri Sovodenju že drugo srečanje Kranjskih Janezov. Tokrat bodo najprej zapeli himno Janezov in razvili svoj prapor, potem pa se bo program vrtel okrog težav in vragolij Janezov. Ustanovili bodo tudi Demokratično zvezno vseh Janezov. Program, napovedujejo, bo trajal dobro uro, potem pa bo za ples zagonal Janez Kogovšek. Prireditelji vabijo vse Janeze na srečanje. Sprejeli jih bodo s kruhom in soljo ter jih vpisali v poseben register. A. Ž.

Harmonikarji v Begunjah

Begunje - Turistično društvo Begunje bo v nedeljo, 11. junija, na rekreacijskem prostoru Krpin v Begunjah organiziralo tekmovanje diatoničnih harmonikarjev pod naslovom Amaterske melodie 89. Prireditev bo tokrat že enajsti zapored in se bo začela ob 10. uri. Tako kot doslej, bo prvi del prireditve gorenjsko prvenstvo, v nadaljevanju pa bo revija harmonikarjev iz vse Slovenije in tudi iz zamejstva. Na gorenjskem prvenstvu z dvema skladbama lahko nastopi vsak (ne glede na starost); prva melodija pa mora biti partizanska. A. Ž.

Sodobna tržnica

Radovljica - Pred štirinajstimi dnevi so začeli obravnavati gospodarsko-trgovski lokal v novem sodobnem objektu tržnice v Radovljici nasproti hotela Grajski dvor. Na urejenem prostoru je v objektu sedem lokalov, zraven pa je še tržnica za sadje in zelenjavovo. S tem je krajevna skupnost Radovljice, ki je dala pobudo za ureditev tega središčnega dela mesta, zagotovila kulturnejo in sodobno ponudbo, omogočila lažji dostop domaćinom in turistom ter poskrbeli tudi za lepši videz mesta. Hkrati s tržnico so uredili tudi grajski park ob njej, kjer so zasadili več sadik gabra in postavili nove klopi. Zagradili so tudi divje stezice v parku čez zelenice. (rj)

Revija harmonikarjev

Kranj - V društvu upokojencev v Kranju v Tomšičevi 4 bodo pripravili revijo harmonikarjev na diatoničnih harmonikah. Tako kot nameravajo »odpreti tudi »furmansko mizo«, ki jo imajo v društvu že od ustavnovitve. Dogodek nameravajo svečano proslaviti, saj za to mizo vedno sedijo starci znanci, ki so najprej postreženi z vipavcem. Slovesnost pripravlja Tone Kepic - Jelenov Franc pod domače, ki je še edini »furman« v Kranju. (ip)

Najlepša postaja

Kamnik - Tudi letos je železniška postaja v Kamniku ena najlepše urejenih. Na peronu imajo tri palme in veliko rož, pod peronsko streho pa vise iz lesa izdelane košarice, v katerih je polno cvetja. Na stenah imajo slike, ki so jih kupili v oddelku turistične ekonomske propagande pri Gospodarski zbornici Slovenije. Posebej skrbno so letos očistili in zasadili z rožami in zelenjem mali park severno od postajnega poslopja. 13. maja, ko je v Kamnik pripeljal muzejski vlak, pa so na platou severno od postaje odprli tudi dva kioska Slovenijatista. Pa še eno posebnost ima postaja. Prek zvočnikov na postaji posredujejo potnikom tudi oddaje Radija Ljubljana. Tovrstno »ponudbo« ima v Sloveniji samo še postaja v Metliki. (bb)

Stojnica na Trati, kiosk v Frankovem naselju

Zakaj dvojna merila?

Škofja Loka, 8. junija - Na seji občinske skupščine prejšnji teden so krajani Trate zastavili zanimivo delegatsko vprašanje. Če na kratko povzamemo smisel, gre za nestrinjanje z dvojnimi sanitarno-tehničnimi merili pri prodaji sadja in zelenjave kioskih. Krajan so vprašanje utemeljili s tem, da Danica Limani brez najosnovnejših pogojev (voda, kanalizacija) pred restavracijo Alpetour na Trati lahko prodaja blago v kiosku, medtem ko so inšpektorji ob Bečiči Bečirjan, ki je februarja zaprosil za dovoljenje za postavitev kioska v Frankovem naselju, ob ogledu zahtevali odpravo vrste pomanjkljivosti.

V občinskem komiteju za družbeno planiranje in urejanje prostora pojasnjujejo, da so zahteve pri prodaji sadja in zelenjave v kiosku drugačne, ostrejše kot pri stojnični sezonski prodaji. Limani Danica ima na Trati dovoljenje za stojnično prodajo, medtem ko ima stalno prodajo organizirano na tržnici v Škofji Loki (skladišče) oziroma ob stari stavbi Odeje, od koder tudi oskrbuje stojnico na Trati.

Papirji so torej v redu. Limani Danica ima že osem let dovoljenje za sezonsko prodajo sadja in zelenjave pred Alpetourovou restavracijo na Trati, in sicer od marca do konca novembra. Očitno pa je, kot po izzivu krajjanov Trate ugotavljajo v komiteju, Danica Limani prestopila pragi stojnične prodaje oziroma dovoljenja, če je prodaja organizirala po načinu stalnega prodajnega mesta; zanj, kot rečeno, veljajo drugačne, zlasti sanitarno-tehnična merila. Prav resnicno bo ugotovila tržna inšpekcija.

Bečiči Bečirjan je 17. maja dobil obrtno dovoljenje za prodajo sadja in zelenjave v kiosku v Frankovem naselju, potem ko je odpravil pomanjkljivosti, ki jih je ob prvem ogledu ugotovila inšpekcija.

Pravila so za to, da jih (večina) ljudi spoštuje, mar ne?

H. Jelovčan

Krajevna skupnost Brezje pri Tržiču

Cesta na Visoče, najprej pa kanalizacija

Brezje pri Tržiču, 8. junija - V krajevni skupnosti Brezje pri Tržiču, ki ima okrog 400 prebivalcev v naseljih Brezje pri Tržiču, Hušica, Visoče, Hudi graben, v novem naselju Sleme in dveh vikend naseljih in sicer na Motanah in v Vazom, se s športnimi prireditvami jutri začenja letošnje krajevno praznovanje. V soboto, 10. junija, ko bo tudi tokrat v ob 20. uri slavnostna seja s kulturnim programom, se namreč spominjajo leta 1943 in odhoda 14 domačinov z Brezij in okoliških vasi pod gorami v partizane. Da bo ob letošnjem krajevnem prazniku na programu vrsta različnih športnih prireditv pa seveda tudi ni naključje, saj je že nekaj časa v krajevni skupnosti zelo delovno prav športno društvo. Še več, je eno najbolj aktivnih športnih društev v krajevni skupnosti v Sloveniji in je pred približno mesecem dnia za to v Vinkovih dobito celo zvezno priznanje.

Sportna aktivnost v tej srednje veliki krajevni skupnosti v tržički občini pa ni edina, s katero se zadnja leta lahko pohvalijo. Tu so potem še gasilci, borce, predvsem pa v zadnjih letih ni moč prezreti velike aktivnosti vodstva oziroma celotne krajevne skupnosti. Ko so v krajevni skupnosti sprejemali program za to srednječrno obdobje, je bil le-ta morda bolj podoben neuresničljivim željam kot pa realnim možnostim, čeprav niso vanj zapisali prav nič takega, za kar bi jim morda lahko kdo očital, da se zmislijejo. Pa vendar so do danes precejšen del tega programa že uresničili.

Pred tremi leti se je v krajevni skupnosti skupaj s sosednjim krajevno skupnostjo Leše začela velika telefonska akcija, je pred dnevi, ko smo se že v predprazničnem razpoloženju srečali s predstavniki krajevne skupnosti, povedal predsednik sveta Ivan Kokalj. »Predlanskim, ko smo za krajevni praznik imeli asfaltirano tudi vpadnico oziroma glavno cesto v vas Brezje, so potem telefoni postopoma tužili zavonili. Postopoma pa smo v zadnjih letih gradili tudi prizidek k Domu družbenih organizacij in ga lani potem tudi dokončali. Tako so prostore dobili gasilci. Urejali pa smo hkrati tudi dvorano in oder v Domu, kjer smo uredili tudi ogrevanje. Trenutno bodo v dvorani potrebna sicer še manjša dela, vendar nam je doslej uspelo, da smo prostore uredili tako, da vanje lahko sprejemimo kogarkoli. To pa je nenazadnje pomembno tudi zato, da bomo objekt v prihodnje lažje vzdrževali.«

Pred mesečem dni pa so v krajevni skupnosti uredili tudi prenovo trgovino v Domu družbenih organizacij prenobil v dobro. Tako kot v investicijo, ki je veljala okrog 80 milijonov dinarjev, so problem, kot ocenjujejo, za nekaj časa rešili. Tako kot pri uresničevanju dosedanjega programa ni šlo zgolj za širša družbenega sredstva, se zavedajo, da bodo tudi v prihodnje morali za večje akcije napeti tudi sami vse sile.

»Čeprav denarja primanjkuje, smo se odločili, da od nekaterih komunalnih nalog ne smemo odstopiti,* pravi Franc Fajfar, član sveta krajevne skupnosti, ki je zadolžen za komunalne zadeve. »Še ta mesec naj bi se začela akcija za urejanje kanalizacije v spodnjem delu vasi Brezje in na Visoče. Za oba kraja imamo že cevi. Računamo pa, da bomo naloge opravili predvsem z lastnim delom. Razen tega pa nas čaka tudi asfaltiranje približno kilometra dolgega odseka ceste

po današnjem namiznoteniškem turnirju bo jutri (sobota) ob 18. uri na programu društveni turnir v balinanju za ženske, ob 20. uri pa slavnostna seja s kulturnim programom, v katerem bo nastopil tudi dramski umetnik Polde Bibič. V nedeljo se bodo potem nadaljevala tekmovanja v balinanju in odbojki, v torki prihodnji teden pa bo na programu gasilska vaja. Praznovanje bodo zaključili konec prihodnjega teden, ko bo v soboto najprej vrtna veselica, na kateri bo igral ansambel Gorjenski muzikant s pevko. V nedeljo, 18. junija, pa bo na Ježah še nogometni turnir za pokal krajevne skupnosti.

»Čeprav denarja primanjkuje, smo se odločili, da od nekaterih komunalnih nalog ne smemo odstopiti,* pravi Franc Fajfar, član sveta krajevne skupnosti, ki je zadolžen za komunalne zadeve. »Še ta mesec naj bi se začela akcija za urejanje kanalizacije v spodnjem delu vasi Brezje in na Visoče. Za oba kraja imamo že cevi. Računamo pa, da bomo naloge opravili predvsem z lastnim delom. Razen tega pa nas čaka tudi asfaltiranje približno kilometra dolgega odseka ceste

Lani so pri Domu družbenih organizacij dokončali tudi prizidek in tako poskrbeli za prostore za gasilsko društvo...

na Visoče. Čeprav bi tudi ta cilj radi uresničili še letos, trenutno bolj kaže, da bo cesta asfaltirana prihodnje leto.«

Vsekakor pa, kot pravi Franc Fajfar, kanalizacija in cesta na Visoče ne bi smela biti posebno velik problem. Tako kot so na primer doslej člani športnega društva urejali igrišča in s skupnim dogovorom v krajevni skupnosti nenazadnje uredili tudi celotno okolico doma, se nameravajo lotiti tudi kanalizacije in ceste.

Z aktivnostjo mladih in oceno, da je bilo v zadnjih letih v krajevni skupnosti veliko narejenega, pa se je strinjal tudi predsednik gasilskega društva Alojz Meglič, ki je hkrati tudi predsednik krajevne organizacije Zveze zdrženj borcev.

»Naše društvo ima okrog 260 članov skupaj s podpornimi, še posebno aktiveni pa so tudi mladi. Na letošnjem občinskem gasilskem tekmovanju je naša pionirska gasilska desetina do 14. leta osvojila drugo mesto. Sicer pa imamo zdaj prostore z garažami urejene in tudi opremljene smo. Tako nas letos čaka le še nekaj manjših del pri notranji ureditvi prostorov. Kar pa zadeva bližnje krajevno praznovanje, je bogat program pripravljen prav športno društvo. Mi pa se v praznovanje vključujemo z gasilsko vajo. A. Žalar

Alojz Meglič

Franc Fajfar

imamo že cevi. Računamo pa, da bomo naloge opravili predvsem z lastnim delom. Razen tega pa nas čaka tudi asfaltiranje približno kilometra dolgega odseka ceste

Zanesljivo je med najbolj pogostimi vprašanji, ki jih v zadnjih letih postavljajo delegati vseh treh zborov skupščine občine Jesenice. Delegatko vprašanje o zaračunavanju odvoza odpadkov. Čeprav pri Kovinarju nenehno dokazujo, da je najbolj racionalno zaračunavanje po stanovanjski površini gospodinjstva, Jeseničani želijo, da bi plačevali odvoz odpadkov po številu oseb v gospodinjstvu. Pri Kovinarju obljudljajo, da bodo te vrste zaračunavanja komunalnih odvoza ponovno proučili in dalj v razpravo delegatom. Predjedne hude krvi je bilo v zadnjem času tudi zaradi plačevanja prispevkov za odpadne vode, ki jih plačujejo vsi občani. Posebej v odmaknjeneh krajih, v Podkorenju, Ratečah, Kranjski gori in Mojstrani so se pritoževali nad dodatnim prispevkom, ki se namenja za delovanje čistilne naprave na Jesenicah. Nanjo pa seveda niso še vsi priključeni, zato se jim je zdelo nelogično, da plačujejo prispevek.

Pri jeseniškem Kovinarju so se zato zadržali, da zastonj praznijo greznic po vsej občini. Tako so doslej v Kranjski gori in v Podkorenju opravili 106 brezplačnih črpanj. Ocenjujejo, da bodo delo opravili do konca junija. Tako pa prometni magistralni cesti od Kranjske gore do Jesenice ne bo več traktorjev s cisternami, ki zdaj ob prometnih koničah ovirajo promet. Na več očitkov, zakaj odpadke prevajajo s traktorji, pri Kovinarju odgovarjajo, da nikakor nimajo denarja za kamionski prevoz, saj tak tovornjak stane danes kar 160 starih milijard dinarjev.

D. Sedej

Čiščenje greznic do konca junija

Jesenice, 8. junija - Na minuli seji jeseniškega izvršnega sveta so govorili o načinu zaračunavanja stroškov za odvoz odpadkov. Traktorski odvoz s cisternami.

Zanesljivo je med najbolj pogostimi vprašanji, ki jih v zadnjih letih postavljajo delegati vseh treh zborov skupščine občine Jesenice. Delegatko vprašanje o zaračunavanju odvoza odpadkov. Čeprav pri Kovinarju nenehno dokazujo, da je najbolj racionalno zaračunavanje po stanovanjski površini gospodinjstva, Jeseničani želijo, da bi plačevali odvoz odpadkov po številu oseb v gospodinjstvu. Pri Kovinarju obljudljajo, da bodo te vrste zaračunavanja komunalnih odvoza ponovno proučili in dalj v razpravo delegatom. Tako so se zaračunavanja komunalnih odvoza ponovno proučili in dalj v razpravo delegatom.

Pri jeseniškem Kovinarju so se zato zadržali, da zastonj praznijo greznic po vsej občini. Tako pa prometni magistralni cesti od Kranjske gore do Jesenice ne bo več traktorjev s cisternami, ki zdaj ob prometnih koničah ovirajo promet. Na več očitkov, zakaj odpadke prevajajo s traktorji, pri Kovinarju odgovarjajo, da nikakor nimajo denarja za kamionski prevoz, saj tak tovornjak stane danes kar 160 starih milijard dinarjev.

D. Sedej

Srečanje pihalnih orkestrov

Lesce, 9. junija - Pihalni orkester Verige Lesce bo jutri (sobota) prireditelj in gostitelj 15. srečanja pihalnih orkestrov Sozda Slovenske železarne. Godbeniki iz železarne Støre, Jesenice, Ravne in Verige Lesce, slednji pa so povabili na srečanje tudi člane pihalnega orkestra Naša sloga - Babiči iz Umaga, bodo po

srečanju od pol dvanaestih pred Verigo v Lescah nastopili ob 14. uri v Zdraviliškem parku pri hotelu Park na Bledu.

»Lani je bila sicer zaradi denarnih težav tradicija vsakodelnih srečanj pihalnih orkestrov Slovenskih železar na leta dne prekinjena. Vendar so se v sindikatih letos dogovorili (Verige za skrbi Nada Koder), da bomo tovrstna srečanja priredili tudi v prihodnje. Tako smo tokrat za Ravenčani na vrsti Leščani, prihodnje leto pa bo 16. srečanje v Storah,« je pred jutrišnjim srečanjem

Ekologija na filmu

ČAS JE ZA NOVO RAVNOVESJE

Kranj - Na letošnjo kranjsko filmsko prireditev je organizatorju Interfilmu Kranj uspelo v žirijo povabiti dr. Gemo Maury-Lechon, znanstvenico, ki se kot članica številnih znanstvenih ustanov in delovnih skupin po vsem svetu posveča biološkim vprašanjem, seveda tesno povezanim z obvarovanjem naravnega okolja in človeka v njem. To pa je bila tudi tema letošnjega kranjskega festivala.

Ta teden je minil v znamenju svetovnega dneva varstva človekovega okolja. Če bi z naravo, svojim okoljem ravnali po naravnih zakonih, splet ne bi prihajalo do ekoloških problemov. Se vam zdi, da se človek ni rodil s prirojenim odnosom do narave - in če se je, kaj je zdaj narobe?

Mislim, da človek vendarle ima ta odnos prirojen, toda žal ga ne posluša, pravzaprav ga ne zna več poslušati niti razvijati. Življenje pa je človeku naložilo na ramena toliko, da tega, kar ima v sebi, ne zna uporabljati več v pravem in koristnem smislu. Na stopnji otroka vse to, kar ga obdaja, močneje čuti, toda še ne razume, ne dojema razumsko. Kot odrasel pa seveda pozabi, kaj je kot otrok naravnega čutil do okolja, ima pa seveda celo vrsto drugih znanj. Otreška naravnost in izkušnje odraslih pa je očitno težko hkrati razumeti in uporabljati. Zato delamo napake, obenem se prav teh napak bojimo. Filmi na festivalu kažejo prav ta strah - človek dela napake prav iz strahu pred njimi.«

Ali drugih možnosti človek napram naravi nima?

»Ima jih, tudi filmi so to pokazali. Možnosti so velike, le raziskati jih je treba, to je naša naloga. Res pa je, da se okolje, različne ekonomije različno lotevajo iskanja teh možnosti, različno se odzivajo na svoje probleme glede odnosa do narave. Mislim, da so nekateri filmi dobesedno krik po pomoči za reševanje nekaterih problemov. To je pomembno - ta krik na pomoč, sicer bi še naprej delali še večje napake. Zato si pomagamo s poučnimi filmi, znanstvenimi filmi, povsed se nakazujejo rešitve.«

Kot znanstvenica ste se veliko ukvarjali s posledicami človekovega ravnanja. Se vam zdi, da človek lahko živi v harmoniji z naravo, ali pa bo vedno delal

napake, ki se bodo kot bumerang vračale nadenj?«

»Mislim, da je harmonija možna, končno smo vsi bitja narave. To so pokazali tudi nekateri filmi, na primer Zelenica v puščavi, Mir na ledu. Stik z naravo je torej možen, toda vsakdanje življenje nas ne sili dovolj, da bi v sebi našli to, kar imamo, namreč sposobnost živeti z naravo v harmoniji.«

Odnos do narave je verjetno tudi vprašanje človekove kulture v naširšem smislu...

»Kultura v človeku se da meriti prav s tem odnosom do vsega, kar je okoli nas. Raven kulture, po mojem mnenju se lahko meri tudi s tem, kako človek, skupina ljudi ali dežela živi v harmoniji z naravo in v harmoniji, ki naj bi vladala tudi med ljudmi. Vendar pa prav zaradi doseženega tehnološkega razvoja že ne znamo več živeti v harmoniji. Idealno pa bi bilo, če bi človek znal združevati to, kar nosi naravnega v sebi in to, kar mu je prinesel tehnološki razvoj. Zato tudi produkti dela niso več v harmoniji z naravo, nekaj je narobe z njimi, vse to pa se odraža na okolju. Materialni pogoji razvoja so žal zabsrili človekov stik z naravo. Žal ravnovesje, harmonija ni nekaj samo po sebi umevnega, ne da se mirno živeti v 20. stoletju, ne da bi nenehno bili boj za to občutljivo ravnovesje življenja na planeti?«

»Mednarodni raziskovalni program Global change raziskuje učinke podnebnih sprememb v biosferi. Gozdovi so tako kot morje pri tem pomemben opazovalni faktor. Ko je leta 1983 zagojel tropski gozd na Borneu, gojelo je 18 mesecov, ogenj pa je pogoljni 3,5 milijona hektarov gozda, je tej katastrofi botrovalo več vzrokov. Izredna suša, ki je niso pomnili desetletja, je nastala zaradi sprememb morskega toka ob otoku, zmedla so se dejavnova obdobja, skratka nastalo je povsem drugo podnebje. Posledice so bile katastrofalne.«

Trenutno se ukvarjate z raziskovalno nalogi Biologija obnovne tropskih gozdov. Je stanje teh gozdov, ki jim pravimo tudi pljuča našega planeta, lahko barometer bioloških pogojev na zemlji?

»Bi lahko rekli, da razvoj, ki ga spodbuja človek s svojim nenehnim snovanjem, prinaša tudi slabe strani?«

»Onesnaženje vsake vrste kot rezultat slabih tehnoloških rešitev. Nič manj pomemben vzrok, če ne celo najpomembnejši, je uničevanje gozdov povsod po svetu. Uničevanje gozdov je rušenje ravnovesja, živiljenskega ciklusa. Iztrebljamo gozdove, ker potrebujemo les, na drugi strani pa onesnažujemo zrak, da uničuje še tisto, kar ostaja od gozdove.«

»Seveda, razvoj je dosegel tisto stopnjo, ko se stranski, škodljivi učinki razvoja začenjajo kopičiti in ogrožati človeka. Gozdove so na primer vedno sekali, to-

da v začetku manj. Prebivalstvo našega planeta naglo narašča, tudi škodljivih stranskih učinkov razvoja je zato več. Več ljudi, več stranskih učinkov, več strupenih odpadkov, itd. Dolgo ne bo šlo več. Treba se po potruditi in najti novo ravnovesje, sedanjega smo z naravo že močno načel.«

Kako pa je možno najti to novo ravnovesje? Se lahko vpliva na zavest ljudi?

»Mislim, da je izjemno pomembno ljudi poučiti o teh problemih, o možnostih, ki jih imamo. Pozabili smo na vedenje, ki ga nosimo v sebi, pozabili smo, kar smo vedeli o odnosu z naravo. Zato se moramo vedno znova osveščati, informirati, obujati v sebi tisto naravno znanje, kako živeti v ravnovesju z naravo. Zato ni nikoli dovolj napisanega, treba je na vsakem koraku spominjati, opozarjati - sicer lahko pride do nepopravljivih napak, do ogroženosti vsega življenja na planeti.«

Je življenje na našem planetu že zelo ogroženo? Je možno, da grdi odnos do okolja narave enkrat počaže vsakemu prebivalcu planeta, da je igra izgubljena?

»Upam, da do velikih katastrof vendarle ne bo prišlo. Veliko možnosti imamo ravnati drugače, preprečiti najhujše. To pa lahko predvsem z znanjem, z zavestjo, kako je treba ravnati, živeti z naravo. Vsakdo se mora zavedati, da lahko že majhne napake ogrožajo takšna optimistična pričakovanja. Na to je treba misliti že v svoji kuhinji, ko zlivamo odpadke v odtok. Skratka ravnovesje z naravo je tako zelo občutljivo, da se lahko nepravljivo podre. Človek lahko vse uniči, toda ima tudi vse možnosti, da najde dobre rešitve in jih tudi uporabi. Upam, da bo tako.«

Lea Mencinger

Uspešna zborovska dejavnost Gorenjske

VISOKA POUSTVARJALNA RAVEN

Kranj - Konec preteklega tedna sta bila v Kranju kar dva zborovska koncerta. V ospredju je bilo zlasti Srečanje pevskih zborov Gorenjskih občin, ki smo si ga na ZKO zamislili kot prvo letno prireditve na kieselsteinskem dvorišču, kar pa je onemogočilo slabo vreme. Prireditve je bila ta zato v Gimnaziji, kjer je bil naslednji dan še letni koncert Obrtniškega moškega zobra.

Na srečanju se je predstavilo sedem gorenjskih zborov in zbor iz zamejske Koroske s skupno 280 pevci. Poslušali smo zanimiv in pester program pesmi, ki je vseboval tudi sodobne skladbe. Izvedli so ga na visoki poustvarjalni ravni, tako da je bil koncert kvalitetno eno najuspešnejših srečanj v zadnjih letih. Po mojem mnenju je koncert izvenil na višji kvalitetni poustvarjalni ravni kot oba predčasnata koncerta zborov slovenskih pokrajin v Velenju in Zagorju. Nekote se zastavlja vprašanje, ali imamo res na Gorenjskem tako dobre zbole, ali pa je bilo kvalitetno »rešeto« pevskih zvez, ki so izbirno prijavljale zbole, nekoliko luknjanje. Seveda bi lahko napake in pomanjkljivosti ugotavljali pri vsakem zboru posebej, kar pa ni moj namen, saj je za dobrozarmno poskrbel strokovna komisija v sestavi prof. Janeza Boleta in prof. Matevža Fabijana. Pisna ocena vsakega zobra pa je tudi dobrodošel dokument razvoja in uveljavljanja posameznega zobra, kit tudi celotne zborovske dejavnosti na Gorenjskem.

ZENSKI ZBOR VEZENINE BLED se je pod vodstvom Andreja Peternele predstavil s pretežno znanim programom, ki pa ga je odpel v presenetljivo dobr glasovni zvočnosti, ki je redko dosegljiva tako kratkem času zborovega delovanja. MOŠKI PEVSKI ZBOR SOLIDARNOST KAMNIK, ki ga je vodila Ivica Ropas, je dobro izbran program pesmi predstavil z dokajno mero muzikalnosti in lepe glasovne ubranosti. Presenečenje večera pa je bil gotovo mladi Matevž Goršič, ki je z MEŠANI PEVSKIM ZBROM SVOBODA MENGEŠ pokazal velik muzikalno interpretacijski naboj. ŽENSKI PEVSKI ZBOR MILKO ŠKOBERNE JESENICE, ki ga vodi Anton Cimperman, je nastopil v precej bolj razredčeni zasedbi, kot smo ga bili vajeni, vendar mu je kljub temu uspelo potrditi svojo tradicionalno visoko kvalitetno raven. MEŠANI PEVSKI ZBOR GORJANCI - KOROŠKA, ki ga vodi Jožko Pack, je program Kernjakovih pesmi zapel z značilno koroško mehkobo, ki seže v srce in nas vedno znova spomni na usodno raz-

deljenost slovenskega naroda. MEŠANI KOMORN ZBOR PEKO TRŽIČ se je pod Močnikovim vodstvom glasovno discipliniral. Čutiti je bilo obojestransko visoko muzikalno poustvarjalnost, ki zboru zagotavlja perspektiven napredok. OBRTNIŠKI MOŠKI ZBOR iz Kranja pod vodstvom Janeza Forška, se je predstavil dvakrat; najprej na srečanju, glasovno nekoliko zadržano, vendar interpretacijsko prepričljivo. Če odmislmo tenorsko glasovno intonančno šibkost, je tudi sobotni koncert v dokajnji meri zadovoljil kar številno občinstvo. Z vzgojnega vidika pa je zlasti vredna pohvale vključitev mladinskega zobra OŠ Stane Žagar v program. Kot zadnjini se je na srečanju predstavil MEŠANI PEVSKI ZBOR LUBNIK ŠKOFJA LOKA, ki ga vodi Tomaž Tozon. Zbor se je v vseh pogledih predstavil kot močno interpretacijsko in muzikalno pevsko telo z velikimi poustvarjalnimi zmožnostmi. Žal pa ga vse prejedno slišimo v našem gorenjskem prostoru.

Miha Plajbes

Škofja Loka - v galeriji Loškega gradu so ta teden odprli razstavo knjig iz Sovjetske zveze. Organizator razstave Poslovna skupnost Papir - tisk Ljubljana je skupaj s sovjetskimi založniki izbral okoli 500 knjig z različnih področij. Med njimi ne manjka izredno zanimivih, kot so knjiga M. S. Gorbačova Perestrojka in nova miselnost za našo deželo in vrsta drugih, ki govore o sedanjem družbenem razvoju. Največ pa je knjig o športu; ne manjka pa tudi knjig o zdravju, turizmu in drugem. Razstava, ki jo je odprl pesnik Tone Pavček, predstavlja tudi izdajo jugoslovenskih knjig v Sovjetski zvezi. - Foto: F. Perdan

ENO PESEM HOČ'MO ZAPETI

Podnart - Moški pevski zbor DPD Sloboda Podnart pod vodstvom Egija Gašpersiča prireja jutri, v soboto, 10. junija, ob 20.45 v Podnartu koncert ljudskih pesmi v prvotni obliki. Ponovili ga bodo 16. junija, ob 20.30 v radovljški graščini.

Ljudske pesmi so zdaj spet cenjene in zaželene v svoji izvirni, prvotni obliki, kakršno so iz roda v rod prenašali preprosti pevci. Dolga desetletja so namreč prevladovale številne priedrebe in harmonizacija (dostikrat) zgrešenih prijemov; kot odgovor nanje so se pozneje lotevali skladatelji koncertnemu odrvu namenjenih zahtevnih obdelav. Spored obsega pesmi z Dolenjske, Koroške, Krške, Štajerske, Cerkniškega, iz Zgornjesavske doline, Poljan, Sel, Belje Krajine, Savinjske doline, Prekmurja, Bilj, Kanalske doline in od drugod. Pesmi, ki se jih še ni dotaknilo nobeno šolano skladateljsko pero, pripovedujejo, kako so fantje vasovali, snubili, se oni ali dekleta poslavljali od samskega stanu, »veselo zapeli žalostno slovo«, ko je bilo treba v soldaški stan, s pesmijo spremjali letne čase in šege povezane z njimi; pogosto opevajo zvestobo v ljubezni, znajo semešiti prilizovanja, se upirajo prisilni izbiri neveste ali ženina, se žalostijo ob slovesu od domačega kraja, pojede o kmečkih opravilih, o kmečkih in drugih stanovih in opravilih, se ustavlajo ob živiljenjskih mejnikih...«

E.G.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši in obeh galerijah Mestne hiše razstavlja akad. slikar Franc Vozel.

V Prešernovem gledališču še do konca tega tedna v okviru abonma nastopa zagrebški Teatar u gostima s komedijo M. Grigica Juhica.

Na osnovni šoli Lucijan Seljak v Stražišču bo jutri, v soboto, ob 20. uri koncert pobratenih pevskih zborov. Nastopajo pevski zbori: MePZ Zarja Železna Kapla, MPZ Vasilijs Mirk-Prosek iz Kontovelj, MePZ Bratje Milavec iz Brežic in MePZ Sloboda Stražišče.

JESENICE - Danes, v petek, ob 18. uri odpirajo v razstavnem salonu Dolik razstavo slik akad. slikarke Brigite Požegar - Mulej.

GORJE - Danes, v petek, ob 20. uri bo v Domu TVD Partizan Gorje koncert Moškega pevskega zobra Bohinj in Moškega pevskega zobra Gorje.

RADOVLJICA - V fotogaleriji Pasaža radovljške graščine razstavljajo član foto krožka iz CSUI Jesenice.

V Šivčevi hiši razstavlja Tone Lapajne.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja razstavlja Jože Slak.

V galeriji Loškega gradu je odprta razstava knjig iz Sovjetske zveze.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB bodo danes, v petek, ob 18. uri odprli razstavo in obenem predstavili najnovejšo knjigo Francija Zagoričnika Obsedno stanje. Ob predstavitvi sodelujejo še Ivo Antič, Marina Bohinj in dr. Tone Pretnar.

LESCE - Na osnovni šoli Fran Saleški Finžgar je jutri in v nedeljo, 11. junija do 9.-do 18. ure odprtia razstava izdelkov iz etnološkega muzeja v nastajanju.

LIKOVNA KOLONIJA 1989

Tržič - Včeraj se je v Domu pod Storžičem začela likovna kolonija Storžič 1989. V štirih dneh bo 19 likovnikov skušalo ujeti na papir in platno prelepo planinsko okolje. Za letošnjo prireditve je Društvo tržiških likovnikov uspelo privabiti šest akademskih slikarjev, arhitekta in več grafikov iz Slovenije, Hrvatske in zamejstva, pridružili pa se jih bodo še najkvalitetnejši domači likovniki. Likovna kolonija se bo zaključila v nedeljo, 11. junija, ob 15.30 z razstavo v galeriji v Kurnikovi hiši.

KONCERT OB JUBILEJU

Škofja Loka - Pevski zbor Lubnik iz Škofje Loke praznuje letos 10 - letnico delovanja. Pevci, vodi jih zborovodja Tomaž Tozon, pripravljajo ob jubileju koncert v sicer noči ob 20.30 v osnovni šoli Ivana Groharja v Podlubniku. Pokrovitelj zobra je Gorenjska predilnica Škofja Loka. Vstopnice so na voljo uro pred koncertom na osnovni šoli v Podlubniku.

GROHARJEV TEDEJN

Škofja Loka - Prosvetno društvo Ivan Grohar iz Sorice prireja od 11. pa do 18. junija tradičionalni Groharjev teden, na katerem se bo zvrstila vrsta prireditve. Ves dohodek od vstopnine je namenjen za obnovo Groharjeve domačije. Vsi nastopajoči so se odpovedali honoraru.

Prireditve otvarja koncert to nedeljo ob 17. uri, na katerem nastopajo ansambel Rž iz Kranja s povezovalcem Simono Juvan in Janezom Dolinarjem. Pokrovitelj koncerta sta Penzion

PREŽIVETI S PREŽIVNINO, ODREŠILNE FORMULE NI

Spoštovano uredništvo Gorenjskega glasa in tov. novinarka D. Zlebir!

Najprej naj napišem, da so preživnine za otroke, posebno še za razvezane žene, ki so večinoma ostarele in bolne, veliko prenizke.

Saj ne zadoščajo niti za minimalne življenske potrebe za preživljjanje. Zaradi visoke inflacije bi se morale točno vsaka dva meseca zvišati za 100 %, kar bi njihovi očetje oziroma može tudi zmogli. Saj se plače v glavnem z redkimi izjemami redno povečujejo. Še bolj pa pokojnine.

Saj prejemajo upokojenci vsak mesec dve pokojnine, ali celo 2,5 pokojnine. Ne vem,

zakaj nihče noče slišati, koliko nanese poračun od 1. januarja tega leta, 30 % vsak mesec.

Za mesec maj bodo upokojenci prejeli dve in pol pokojnine. To se dogaja že najmanj četrto leto.

Letos prav vsak mesec dobijo po dve pokojnine. Poglejmo vaš primer:

mož s 760 tisočki invalidske pokojnine je dobil dve in pol pokojnine, kar znesе 1.900.000 din. Ne vem, zakaj niti novinarji nočete o tem nič slišati, saj celo pišete v Gorenjskem glasu članek o tem, kakšne bodo pokojnine za bodoči mesec. Obvešča nas tudi TV pri Dnevniku.

Ko pa je treba izračunati, koliko to znesе, pa noče nihče več slišati. Povprečna pokojnina znaša toliko, kot plača uslužbenca z visoko izobrazbo. Zakaj ne bi plačevali preživnin za svoje otroke in žene, ki so že starejše (saj sedaj so vse zaposlene), kar takrat ni bilo možnosti, ker ni bilo vrtev za otroke, saj je trajal porodniški dopust samo 6 tednov. Še posebno če je bil otrok bolan in ni bilo mogoče dobiti varstvo. To bi bilo treba vse upoštevati in tem bolnim ženam še dodatno zvišati preživnine. Na sodišče se tudi ne kaže obrniti, če nima denarja, kajti brez odvetnika ne dosežeš ničesar. Sploh so primeti, da se odvetnik da podkupiti, potem si samo ob denar, ki mu ga moraš navadno že vnaprej dati. Sama

vem za tak primer!!! To so brezrčni očetje in može, ki dajo rajši sodišču in odvetniku kot svoemu otroku ali bivši ženi. Preživnine so v glavnem vse prenzke. Kaj naj počne bolna bivša žena z 210 tisočaki preživnine in to od 1. aprila 89. To ji odrine mož od svojih 500 starih milijonov pokojnine. Za plačilo, ker je uničil zdravje in se zabaval z drugimi. Prosim vas, če je v vaši moći, pomagajte prizadetim z nizkimi preživnинами.

Lepo vas pozdravlja vaš bralka A. J. (naslov v uredništvu)

MED NAJBOLJŠIMI

Pod tem naslovom sem prebral članek v Gorenjskem glasu z dne 30. maja t.l.

Vesel sem, da se je podjetje PTT Kranj po ocenah in spekcijskih služb urstilo v vrh najboljših. Toda moj primer, ki ni najbrž edini te vrste kaže, da je v PTT še marsikaj postoriti, da bi si pristružili tako visoka pričanja.

»Ni vse zlato, kar se sveti« — pravi stari ljudski pregor. Navajam lastni primer, ki govoriti o drugi, senčni strani. Ta, druga, po mojem, ne gre v pravo vhalo in priznanje podjetju PTT Kranj, pa niti enoti Škofja Loka in PTT dejavnosti sploh.

Sem telefonski naročnik od leta 1972. Vse svoje obveznosti sem izpolnjeval v redu in prav. Oba z ženo sva upokojenca, zelo aktivna in družbeno angažirana in primerno tem potrebam uporabljamo telefon ter plačujemo kar visoko mesečno pristojbino.

Konec leta 1988 smo kupili nov telefonski imenik, v katerem je bila nova telefonska številka (prej 61-680, nova 621-680). Dne 21.12.88 smo bili obveščeni, da so nam po službeni dolžnosti odredili spet novejšo številko (622-131), ter da nas bodo o vlevavi te pravočasno obvestili. Te svoje obveznosti niso nikoli nadredili. Vse posledice nastalih zmešnjav, katerih ni bilo malo, smo morali sami prenašati.

Opozorjam, da novo številko (622-131), precej časa niso vedeli na službi za informacije. Po vseh teh pripetljajih smo na koncu ugotovili sami, da nismo več samostojnega telefonskega priključka, temveč dvojčka. Priključili so nas in sosedu, ki je vodilni delavec v podjetju, sin pa novinar ter republiški delegat v mladinski in taborniški organizaciji. Tako smo v situaciji, ko samo v medsebojnem dogovoru lahko rešujemo potrebe po telefonu.

Menim, da se je v celi ti zadevi PTT podjetje Kranj obnašalo ignorantsko in kršilo vse norme in lepe navade, ki veljajo za razmerja med strankami. Vse težave sem pisno posredoval PTT podjetju Kranj dne 23. 1. letos, toda do danes so ostali gluhi. Ne morem očitati nič delavcem PTT, ki s trdim delom služijo svoj uskladanji kruh. Očitek gre odgovornim, ki vodijo in načrtujejo politiko PTT.

Komentar k temu predpisu dobrohotnemu bralcem in koristnikom PTT storitev, osebno najdem odgovor v izjavi visokega funkcionarja PTT Slovenije, češ »zasebne stranke so samo breme za PTT«.

Cujovič Matija,
Podlubnik 48

DELEGATI SKUPŠČINE SR SLOVENIJE POD UDAROM NERESNIC!

V Gorenjskem glasu z dne 23. maja 1989 je na objavljen pregor s dr. Žudvikom Horvatom, predsednikom republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje SR Slovenije, ki se je med drugim dotaknil tudi predlaganih sprememb šolske zakonodaje - zavojna o usmerjenem izobraževanju in zakona o pedagoški službi.

Zagotovilo predsednika, da so za področje srednjega šolstva

sistem srednjega šolstva se »disciplinira« pod kopitom;

a) paradržavnih organov t. j. Zavoda za šolstvo SR Slovenije in Izobraževalne skupnosti Slovenskega priključka, temveč dvojčka. Priključili so nas in sosedu, ki je vodilni delavec v podjetju, sin pa novinar ter republiški delegat v mladinski in taborniški organizaciji. Tako smo v situaciji, ko samo v medsebojnem dogovoru lahko rešujemo potrebe po telefonu.

b) državnih organov v članih 16, 36, 41, 57, 82, 113 navedenega za-

stva in še posebej zakona o pedagoški službi so naravnani v obratno smer. Videti je, da se predlagatelj boji teh tem kot hudič žegnane vode. Pridružujem se sloganu Viktorja Žakla: »Takšen balkanizem srednjega šolstva pustite pred vratil in ga priporočam v razmislek delegatom v skupščini SR Slovenije 26. junija 1989, ko bodo odločili o šolski zakonodaji.

Gledate zakona o svobodni menjavi dela pa samo to: bolj pošteno bi bilo, da se imenuje s pravim imenom, to je zakon o finančiranju šolstva. Vse ostalo je farsa in čisto poniranje delavcev v šolstvu. Neuspešnost tega instituta se kaže tudi že v množičnih stvarkah ne samo pedagoških, ampak tudi zdravstvenih delavcev.

prof. Aleksander Klinar

DEMOKRACIJA

NEODVISNI ČASOPIS SLOVENSKE ALTERNATIVE

ISČE ULIČNE PRODAJALCE

PO CELI SLOVENIJI

PRVA SAMOSTOJNA ŠTEVILKA IZIDE ŽE 14. JUNIJA
DOBER ZASLUZEK - tel. 064/
38 025

DEMOKRACIJA

PREJELI SMO

KAKO SE DELI DENAR PRI MLEKU

Seveda so za te naloge (kot da jih doslej ni bilo) potrebna dodatna finančna sredstva, ki jih bo velikodusošno poklonila Izobraževalna skupnost Slovenije, saj »discipliniranje po meri državljanske poslušnosti nekaj stane, seveda pa se ta poslušnost tudi nainivo nagrajuje v 107. členu že s kar bebastimi nazivi kot: učitelj mentor, svetovalec in še celo »Svetnik« lahko postane. Vedeni pa je treba, da se v pedagoški nadzor priglašajo neuveljavljeni posamezniki, katerih želja je kompenzacija položaja v družbeni obrobnosti. Kompenzacija položaja v družbeni obrobnosti. Kompenzacija zgrešenih ambicij na sistemski ravni pa prizadene vse fakultetno izobražene ljudi v srednjem šolstvu. V Sloveniji so danes aktualne teme kot pluralizem, avtonomija, Evropa 1992, vstop v postindustrijsko družbo. Predlagane spremembe srednjega šol-

pade na transport do trgovin in koliko dobi neposredni proizvajalec mleka. Morda bi bila zanimiva primerjava z mlekom v sedanji Avstriji.

Menim, da bi bila pravična delitev taka, da bi dobil neposredni proizvajalec cene, s tem bi bil zainteresiran, da bi imel več krov molznic ter tako povečal proizvodnjo, s tem tudi prizadene stroške ter tako dosegel večjo proizvodnjo, kar bi moralno vplivali na znižanje cen. Sedaj pa še nekaj o dodatkih za mleko in kruh. Če vsak dan kupi 1 liter mleka in kg črnega kruha to znese skupaj 14.650. — dobi za 50.000. — komaj za slabe štiri dni, to je pa toliko kot nič in je velika miloščina in lahko rečemo sramotna. Regres za mleko in kruh je ravno tako sramoten kot regres za upokojence. Zato je potrebno razmisliši ali pri tem ni več stroškov kot pa korišči.

Stane Torkar

**4000 IMETNIKOV
TEKOČEGA RAČUNA NA
GORENSKEM SI ŽELI, DA
BI JIM BANKA ČEKOVNE
BLANKETE POŠILJALA NA
DOM**

**V LJUBLJANSKI BANKI
TEMELJNI BANKI
GORENSKE SMO SE
POTRUDILI**

Na vseh bančnih okencih, kjer izdajamo čekovne blankete, boste prejeli pismo zaupanja, na katerem označite:

— število čekovnih blanketov,

— število vašega tekočega računa

— in naslov, na katerega želite prejeti blankete.

Izpolnjeno pismo zaupanja vložite v ovojico in jo oddajte v najbližji poštni nabiralnik brez plačila poštnine, saj bo le-to poravnala banka.

**V NEKAJ DNEH VAM BO VAŠ
PISMONOŠA DOSTAVIL ŽELENE
ČEKOVNE BLANKETE**

Sergej Nikitič Hruščov

UPOKOJENEC ZVEZNEGA RAZREDA

Prevedla S. P. in E. T.

V svojem pojasnilu je Adzubej vse to popolno zanikal. Navsezadnjem ni izključeno, da je magnetofonski trak podtaknila obvezčevalna služba Zvezne republike Nemčije, v želji, da bi zabil klin med vzhodnoevropskimi državami. Če je bila informacija Goljukova verodostojna, se je ta famozni magnetofonski trak pojavit kot naročen. Saj se ni več šlo na Adžubeja, pač pa za Hruščova, ki mu je bil zaupal izpeljavo tako pomembne in delikatne misije.

Ta zgodbja je ostala nerazjasnjena: odstavljati Nikita Sergejeviča se zanjo ni nihče več zanimal. Očitno — igra je bila odigrana in bonnska epizoda ni bila nikomur več potrebna...

...Spuščal se je večer. Še en dan je mirno ugadalj.

Oče in Mikojan sta se počasi sprehajala po stezi poleg morja. Devetsto metrov tja, devetsto metrov nazaj. V ozadju jih je, trudeč se, da jima ne bi prišel na oči, spremjal uslužbenec varnosti. Zmra-

čilo se je. Na nebuh so se na zaplatah jasnino med oblaki zasvetlikale prve zvezde.

Sprehod je prekinil dežurni, ki je pritekel, rekoč:

»Nikita Sergejevič, tovariš Suslov prosi, da pride na telefon!«

Vsi so se vrnili in dačo. Oče in Mikojan sta vstopila v mali kabinet, kjer se je nahajal posebni telefon »VČ». Jaz sem prišel za njima. Uslužbenec varnosti je ostal v parku.

Oče je dvignil slušalko.

»Poslušam vas, tovariš Suslov.«

Nastopil je dolg premor, Mihail Andrejevič je nekaj govoril.

»Ne razumem, kakšna vprašanja? Rešujte jih brez mene,« je rekel oče.

Spet premolk.

»Jaz sem že na dopustu. Kaj bi lahko bilo takoj? Vrnil se bom čez dva tedna, in tedaj bomovo temeljito pretehtali.

Oče se je začel vznemirjati.

»Nič ne razumem! Kaj to pomeni — »vsi so se zbrali?« Problem v kmetijstvu bomo obravnavali na novembrskem plenumu. Dovolj časa bo, da se o vsem pogovorimo!«

Suslov je vztrjal pri svojem.

»Dobro,« je nazadnje le popustil oče. »Če je tako nujno, bom priletel jutri. Samo da zvem, da je letalo na razpolago. Nasvidenje!«

Odrožil je slušalko.

»Klical je Suslov,« se je obrnil k Mikojanu. »Češ da so se zbrali vsi člani Prezidija in da je treba odgovoriti na neka nujna vprašanja v zvezi s kmetijstvom, ki jih je treba razčistiti še pred plenumom. Zahtevajo, da že jutri odpotujem v Moskvo. Slišal si, zadevo sem hotel odložiti do vrnitve z dopusta, a se ne strinjajo. Treba bo iti. Greš tudi ti!«

»Seveda.«

Kar je, je. Poizvedeti je treba, kaj bo z jutrišnjim sestankom in zaprositi, da pripravijo letalo. (N. J. Cibin, osebni pilot Hruščova. Sprejem Francovou bomo prestavili na zjutraj. Pogovorili se bomo z njimi v pol ure. Kosilo bomo odpovedali.

Po spremembi bomo nekaj malega zaužili in poleteli. Če bodo prišli piloti, naročite vzlet ob dvanajstih. To je vse.«

Litovcenko se je obrnil in izginil za drevjem.

Vrnili smo se na sprehajalno stezo. Sprehod se je nadaljeval. V zraku je visel mučni molk.

Prvi je začel pogovor o očeh. Veš, Anastas, nikakršnih neodložljivih problemov v kmetijstvu ni. Mislim, da je ta telefonski klic povzoran s tistim, o čemer nama je govoril Sergej.

Oče je vzduhnil, se obrnil nazaj in opazil, da homdim za njima.

»Pojdji po svojih opravkih,« je rekel, obrnjen proti meni.

MARIJA CVETEK

Namesto uvodnika

Janša ni storil, pa bi lahko...

Predsednik Janez Stanovnik je v svojem pogovoru na televiziji med drugim požugal, da ne pozna primera, kjer bi obsodili človeka za nekaj, česar ni storil. Misil je namreč na »inkriminirano« Janševo podprtovanje v dokumentu, ki bi ga morda lahko uporabil v »zle namene«. Pa vendar poznamo tako Kozlovsko sodbo in Višnji Gori, s katero Josip Jurčič odlično kaže zrcalo tej politični situaciji.

Kozel Lisec je bil tudi obsojen, čeprav ni pojedel zelja s Slomorečevega vrtu, ker bi ga bil lahko pojedel. Tu ni šlo samo za zelje, ampak za širi politični problem, kajti mestni svetovalec Andraž Slomorec je bil strupen sovražnik Liščevega gospodarja Lukeža Drnulje. Ta je bil nočni čuvaj, narodna obramba, in tako je ugledal in ovadil, s kom priateljuje čedna Slomorezela. Za Slomorezca pa tako ali tako vemo, da je bil človeče na kratkih nogah, premožen čez trebuhi, da je rad slanino in čebulo jedel itd. To zadnje bi bilo vredno podčrpati, a ne z rumeno...

Takole je bilo: Kozel Lisec je bežal pred psi in otroki, ki so v njegovem hlevu uživali gostoljubje, v zahvalo pa so ga tako izvili, da se je odtrgal in zdiral po višnjanskem klancu. Ko so se naveličali »drvazati«, si je oddahnil in mimogrede pod seboj zgledal Slomorečev vrt, ki pa je bil na žalost ogrjen s plotom, pet pedi in tri palce visokim. Tako se ni dalo priti do slastnega zelja. Pri tem prizadevanju pa ga je založil sam Slomorec; razkačen je popadel burklie ali štokljo, saj še sam ni vedel

kaj, in bi ga bil »potolkel do gotove smrti«, če ne bi v tistem hipu prisopihal Lukež Drnulja in ga zgrabil za roko. Slomorec pa ga je tožil in v veliki kozlovski pravdi na trgu in vprito vsega višnjanskega ljudstva so mestni može razsodili po svetopisemski postavi, saj je v Svetem pismu hudovalna volja prepovedana kakor hudovalno dejanje. In tako so znameniti može z izbranimi besedami pretili Lukeževemu kozlu, da je grešil zoper deve to in deseto božjo zapoved, ker si je pozelel nekaj, kar ni bilo njegovo, ampak njegovega bližnjega. Če misli kdo zelje ali buče pojesti, je pri Bogu isto, kot bi jih pojedel. Ker je Lisec pozelel svojega bližnjega blago, so ga obsodili na smrt. K sreči pa je imel tudi Slomorec nasprotnike, ki so znali izkoristiti čedni instinkt, za kozla jim seveda ni bilo mar, glavno je bilo, da so se klali med seboj. Posebno Višnjanke so s solzami v očeh prosile za kozlovo pomilostitev. V tej hudi zmešljavi jih je obiskal sloviti berač Flere Krivostegno in bistromno razsodil: »Ker se kozel ni z zeljem mastil, pa bi se rad mastil, ker je čez plot gledal, pa ni mogel čez plot, zato naj bo po senci tepen z devetimi udarci. Njegov gospodar Drnulja pak naj ta tepež gleda z zavezanimi očmi, ker je Lisca slabo privezal. In zato, ker mu je ušel, zato bomo pol ure s palico zamahovali nad njim.«

Tako se je zgodilo.

Da bi se dandanes našel kakšen višnjanski Salomon in razrešil to sramoto! Kdo ve, ali bi ga sploh hotel poslušati?!

Urednikova beseda

Današnje Odprte strani smo odprli razpravam o ustavnih spremembah. Uvodno razmišljanie je pripravil prof. Miha Naglič iz Žirov, novinar Jože Košnjek je povzel razpravo o ustavu dr. Ivana Kristana v Škofji Loki, Tone Peršak pa je napisal razmišljaj ob zaključku ustavne razprave. Dodali smo še parodijo Marije Cvetkove na ljubljanski proces in prispevek Cveta Zaplotnika o novem »pisanku zgodovine« v Ažmanovem domu v Bohinju. Za pokušino ponujamo prevod Satanskih stihov (odlomek), ki ga je iz srbohrvaščine prevedla Marjeta Vozličeva.

Prihodnji teden bodo izšla Snovanja.

Leopoldina Bogataj

MIHA NAGLIČ

Kaj je (bilo) prej - Slovenija ali Jugoslavija?

Ključno vprašanje slovenske ustave

Kaj je (bilo) prej - jajce ali kočko? - »Jajce je v kokoši in kokoš je v jajcu,« je odgovoril sholastik Silesius. Dvojnost se kot možnost nahaja in razrešuje v enem. V vsaki enotnosti je skrita možnost razdvojitve in dvojnost sama se lahko razreši le v novi enotnosti...

Nam lahko mislene spremnosti te vrste kaj pomagajo, ko se danes spet sprašujemo o razmerju Slovenije in Jugoslavije oziroma o temeljni ustavni opredelitev slovenske suverenosti: o pravici tega naroda do samoodločbe vključno s pravico do odcepitve.

Lahko bi rekli: »Enotnost Slovenije in Jugoslavije ni (bila) dana enkrat za vselej; v njej so skrite možnosti razlikovanja, razhajanja in razdvojitve in vsa ta različnost sama se lahko razreši le v novi jugoslovanski sintezi.« Tako misilne akrobacije se sicer lepo slišijo in močno prijajo tudi dialektičnemu okusu ideologov, sprašujočemu se človeku-državljanu in narodu, ki mu pripada, pa ne pomagajo kaj dosti.

Vrh tega tu ni kaj premišljevati, ker vprašanje slovenske suverenosti ni le teoretično, ampak tudi praktično vprašanje. Gre za suvereno-politično odločitev ali bomo (še) v Jugoslaviji ali ne. Ne v nem ne v drugem primeru nam naše odločitve nihče ne more spodbijati - teoretično; lahko pa nas seveda, če se mu pustimo, praktično potolče.

Gre torej tudi za vprašanje strahu in poguma. »Katera ustava je najboljša? - Tista, ki daje tako hrabrim kot strahopetnim to, kar zaslužijo,« ugotavlja že špartanski vojskoved Lisander (Plutarh, Lakonski izreki). Vendar nam njegova modrost pomeri samo toliko, kolikor nam povrve, da bomo imeli takšno ustavo, kakršno si bomo zasluzili. Možnosti sta torej dve: da si ustavo napišemo sami in jo potem »z vsemi sredstvi« uveljavimo ali pa pasivno čakamo, kaj nam bo predpisal - oktroiral Beograd.

Kako je bilo?

Slovenci smo si ustavo »prislužili« že nekajkrat. Pred 70 leti smo se sami odločili za Jugoslavijo. Pravica do samoodločbe je bila takrat politični hit sezone: razglasila sta jo tako Wilson kot Lenin. Nesreča je bila v tem, da smo to pravico z odcepitvijo vred prehitro »potrošili«. Jugoslaviji smo dali bianco menico in ta nam jo je vrnila popisano z ustavo, na katero nismo mogli vplivati. Ko se je glasovalo o vivedovanski ustavi (1921), so nas preglasovali, naslednjo je svojemu dragemu troedinemu plemenu napisali kralj sam (1931).

Ko je prva Jugoslavija razpadla, smo zapisali, da »bo po svoji narodni osvoboditvi o notranji ureditvi Združene Slovenije in o svojih zunanjih odnosih odločil slovenski narod sam.« (Temeljne točke OF). Tako se je tudi zgodilo, čeprav je bil potek odločanja zaradi »izrednih« razmer pač izreden. Nikakor pa ni mogče trdit, da je bila avnojska opredelitev Slovencem vsljena. Potrdili so jo navsezadnje z volitvami v ustavodajno skupščino 11. novembra 1945. Tem bi se dalo spet kaj očitati, a šlo je gotovo za suvereno odločitev takratne ljudske fronte. Gledano z današnjega vidika bi lahko rekli, da so na teh volitvah odločale »osvobojene množice neovbojenih posameznikov«. Potemtakem ni šlo toliko za svobodne odločitve svobodnih posameznikov - državljanov, temveč bolj za plebiscitarno navdušenje ljudstva, ki je po bolestni izkušnji vojne spet lahko volilo v svobodi, čeprav se je pri tem marsikdo kljub famozni »skrinjici brez liste« počutil nevzbodenega.

Nekaj podobnega se je dogajalo, ko se je nedavno ponovno konstituirala srbska država - na populistični način, z mitingovanjem, z očitno demonstracijo ljudske volje. To je en tip demokracije - vlade ljudstva. Koliko v takih demokracijah pomeni človek kot posameznik, pa je drugo vprašanje. Taka je pa stalinisti-

čna logika, kolektiv je vse, posameznik nič.

In ta logika je v veliki meri obvladovala tudi vse ustave »druge« Jugoslavije. Nad posebnim in posamičnim je prevladalo obč: razredno nad nacionalnim, nacionalno nad človeškim, abstraktно nad konkretnim, ideoško nad živiljenskim... Sprašujemo se, kaj pravzaprav pomeni jo nekateri pojmi iz naše ustave: živo delo, združeno delo, družbeni lastnina, delavski razred, pa vrednostna, feodalistično zveneca delitev ljudi na delavce, delovne ljudi in občane...? To so ideoške »ustavne« konstrukcije, ki potrjujejo le eno, monopolno oblike lastnine, s katero upravlja le ena stranka. Konkretna stranka in ne nekakšno abstraktno mnoštvo »delavcev, delovnih ljudi in občanov«. Čas bi že bil, da nehamo ločevati ljudi na »zgolj« občane, pa na take, ki sicer nekaj delajo, niso pa pravi delavci - proletarci. In ti slednji kot da so nekaj več. Ustavno »povzdiganje« tistih, ki nima drugi izbire, kot da delajo s sredstvi v »držubeni« lastnini - ker druge pač nimajo - se nam razkrija kot cinično, nesramno in neokusno. Značilno je, da ta cinizem zganjačo ravno tisti parveniji (povzpetniki), ki jim je »imet« več kot »biti«, ki so sami uspeli uiti proletarski usodi v prepopovedano udobje privilegijev in pridobitništva, svoj meščanski kompleks pa prikrivajo z omenjenim kvaziproletarskim mistificiranjem.

Iz naše skupne, pretežno proletarske usode ne kaže delati ustavne vrline. U ustavo je treba vgraditi mehanizme, ki bi omogočali, da bi Slovenci oziroma vsi jugoslovanski narodi to usodo presegli tudi na nacionalnem ravni in ne le kot posamezni zasebni - pa naj pripadajo »reakciji« ali »avantgardi«. Občanom in delovnim ljudem, ki jih je največ ravno med slednjimi, je očitno boljše kot »zgolj« delavcem. Kruta je usoda proletarcev: nekoč so bili povsem brezpravni,

potem so jih povzdignili v ljudi posebnega kova, obakrat pa so jih izkorisčali. A smoter je sleg kot prej ta, da se vsakomur omogoči človeku vredno življenje, da se ukinje »razmre«, v katerih je človek ponižan in razčlanjeno bitje« (Marx). Ljudje si pač nismo enaki in si bržkone nikoli ne bomo, a ne glede na to zasluži vsak človek svoje dostojevanje in spoštovanje. Zato je prav, da so slovenski pisatelji in sociologi utemeljili svoj osnutek slovenske ustave na človeku, zavedajoč se svetosti življenja in človekovega dostojevanja.

200 let po francoski revoluciji je torej že skrajni čas, da tudi pri nas postavimo v temelj ustave človeka - državljanu kot takega, kakršen je in ne le, kolikor pride do dolgočenemu narodu, razrednu in stranki. Rodu, v katerem se je na rodil, človek ne more sam izbrati, lahko ga kvečljemu zatajiti. Zato pa mora imeti pravico, da si z delom izboljša svoj ekonomski položaj in si svobodno izbira »vero in postave«.

Politične opredelitev naj bodo

stvar svobodne izbire, so minljive narave in nimajo kaj iskiti v ustavi. Zato opustimo ustave, ki temeljijo na monopolu ene lastnine, le ene stranke in le enega prepiranja, človeka in narod pa opredeljujejo, kot pripravno in poslušno pričo pri uresničevanju nekakšnih odrešilnih vizij (»temeljnih načel«).

Z »odrešitvijo«, z vprašanjem onostranosti oziroma tostranosti nebes naj se uskvarjajo duhovnički in ideologi, cerkev in partija pa naj pustita državo pri miru.

Državljanom gre najprej za kviliteto preživetja na tem svetu, za to, da si ustvarimo in ustavno potrdimo državo, utemeljeno na »držubeni ureditvi, ki bo zagotovila duhovno in gmotno blaginja v skladu z naravnimi danostmi in v skladu s človeškimi žmožnostmi državljanov Slovenije«. (Majniška deklaracija 1989) Človeško, slovensko, jugoslovansko, evropsko... tak je vrstni red, ki ga more upoštevati tudi ustava.

Odprte
strani

Slovensko je torej pred jugoslovanskim, oboje pa naj se ravna po meri človeka.

Kako bi lahko bilo?

Ustavoda(j)na izkušnja Slovenije v prvih dveh Jugoslavijah torej ni ravno hvale vredna. Ustanovodanost prevladuje nad ustavodajnostjo. Obe starojugoslovanski ustavi smo lahko le razočarano vzelni na znanje, glavni tvojac novih jugoslovanskih ustavov pa je bil sicer Slovenec, a pisal jih je po meri svojih in partijskih vizij in ne po meri konkretnih ljudi. Vrh tega so bile slovenske ustave le izpeljanke jugoslovanskih.

Če pa je res - kakor smo skušali spoznati - da je človeško pred nacionalnim in slovensko pred jugoslovanskim, tedaj sledi: Čemu si ne bi Slovenci enkrat sami napisali ustave po svoji meri? Vprašanje, ali bi bila kot takva v skladu z jugoslovanskim ali ne, je drugotno ter bi ga reševali naknadno in sporazumno v duhu načela svobode, enakosti in bratstva. V sožitju različnega, ki presega kompromitirano »enostnost«, v takih federacijah, ki one-mogoča unitarizem in ne sili v separatizem. Načelo »en človek, en glas« je resda pogoj demokracije, toda v vsejugoslovanskih, federalnih zadevah bi kazalo ohraniti načelo konsenz - soglasja vseh konstitutivnih delov.

V potrditev zapisane navajam še mnjenje dveh autoritativnih prič.

STANE KAVČIČ: »Nikoli nisem agitiral ali imel vizije za odcepitve Slovenije od Jugoslavije. Res pa je, da načelno tudi take možnosti nisem izključeval. Za mene ni nikoli bila samo tista zvana alternativa Slovenev. Jugoslavija ali smrt oziroma vesoljni potop! To geslo je centralistično, starojugoslovansko, čeprav z novo zastavo!«

Zanjan so se zavzemali centralisti in unitaristi; podpirali so ga ti-

sti mladoletni slovenski politiki, ki niso znali misli resnično svobodno, slovensko, polnoletno! Jugoslavija da; toda ne vsaka in za vsako ceno! Torej taka, ki daje Sloveniji v njej tak polopoljaj, da ne išče in razmišlja o kakšni drugi rešitvi. Taka je bila vedno moja nacionalna in jugoslovanska ideja in vizija. Pravice, ideje in vizije sem vedno priznaval tudi drugim narodom Jugoslavije.« (Dnevnik in sporuni, 19.3.1974)

LENIN: Smo za to, da se narodi spojijo, toda nasilna spojitev in prilastitev ozemelja, kakor opazujemo dandanašnji, ne moreta voditi k prostovoljnemu državljanu, če ni svobode odcepitve... Kajti v resnicni ne vemo in ne moremo vedeti, koliko bo zato zaviran načel narodov, ki se jim bo zdela v praksi potrebna odcepitve, da bi vnesli svoj prispevek raznoterosti oblik demokracije in oblik prehoda v socializem. Da pa je odrekanje svobode do odcepitve velikanska teoretična napaka, v praksi pa usluža šovinistom zatirajočim narodov, to vemo, vidimo in očitljivo čutimo vsak dan...

Kadar torej govore: samoodločba v socializmu ni potrebna, je to takšen nesmisel, takšna obupna zmeda, kakor bi kdo dejal: demokracijo v socializmu ni potrebna.« (Izbirani spisi, Lj. 1974, str. 157-159)

Ker je Jugoslavija eden zadnjih rezervatov, v katerem učenci Leninevega učenca Stalina še kar trmastvo vztrajajo pri njunih načilih, jim svetujemo, da se zamislijo nad navedenimi besedami starega očeta - in potem vendar že enkrat oddidejo z održ jugoslovanskega političnega teatra. Sledi aplavz!

IN SKLEP: Slovenija je pred Jugoslavijo, Jugoslavija pa je več kot Slovenija, vendar le, če ne razpira možnosti za svobodni razvoj posameznika-državljanov in narodov, katerih zveza je!

Septembra naj bi Slovenija dobila dopolnjeno republiško ustavo

Navidezne demokracije imamo že toliko, da nam že škoduje

Treba se je odločiti za prožnejši pristop pri reševanju zadev. Stvari, tudi na ustavnih ravni, je treba deregulirati. Zmanjšati je treba obseg predpisovanja in število norm, kako se sme ta ali oni organizirati in kako ne, kako sme ta živeti in kako ne. Začeti je treba pri ustavi in šele potem bomo to lahko zahtevali pri zakonih, statutih, pravilnikih. V naši družbi imamo preveč takšnega normiranja, premalo pa dajemo na osebne in moralne odnose, na moralna pravila. Zagotoviti je treba tudi samostojnost republiške ustave, republiške ustavodajne oblasti. Zdi se mi, da smo vsa leta preveč prepisovali tisto, kar so sklenili drugje, v Beogradu. Po moje je treba izhajati iz dejstva, da je Slovenija država, sestavni del federacije, s samostojno ustavodajno in nato zakonodajno, izvršilno in sodno oblastjo. Moramo se bolj postaviti na svoje noge. Izkušnja z zadnjimi dopolnilni k zvezni ustavi je slaba in smo se po moje slabo izkazali.

Tako je na razpravi o osnutku dopolnil republiške ustave 22. maja v Škofji Loki razmišljal dr. Ivan Kristan, profesor ustanovnega prava, sodnik ustanovnega sodišča, član komisije za ustanova vprašanja slovenske skupščine in zelo dejavni član Zbora za ustavo, pravni strokovnjak, ki je stopil na stran zagovornikov vsebinsko temeljitejših, drznih in po meri sodobnega sveta na prednjih ustanovnih rešitev, ne meneč se v pretirani meri, kaj bodo dejali drugi v Jugoslaviji in kakšni očitki bodo leteli na slovenske ustanove poglede. Zaradi neodvisnega in strokovnega pогleda na ustavo, pa tudi zato, ker se dosedanja javna razprava nagiba v prid radikalnejšim rešitvam, ne le pri zagotavljanju samostojnosti in enakopravnosti Slovenije, politični in gospodarski liberalizaciji, neposrednih volitvah, pluralizmu in človekovih pravicah ter državljanških svoboščinah, ampak celo pri doslej "nedotakljivih" temeljnih načelih, objavljamo neavtorizirani posnetek Kristanovih razmišljajov o osnutku ustanovnih dopolnil ter njegovih pogledih na to tematiko, izrecenih na razpravi v Škofji Loki.

Bomo zaradi hitrice zavrgli ves trud

"Rok za javno razpravo je občutno in nesmiselno prekratek. Iste dne je bilo na RK SZDL sklenjeno, da se javna razprava podaljša do sredine junija, v torek pa je predsedstvo RK SZDL dodatno sklenilo, da bo trajala razprava do seje republiške konference 27. junija - op. J. Košnjek). Po moje je bilo v pripravo

dopolnil vloženega toliko ustvarjalnega dela, še posebej pa v delovni osnutek amandmajev, da bi bilo škoda v administrativnem roku stvari zaključiti in potem reči: javna razprava je bila. Mislim, da bi morala biti javna razprava vsaj do avgusta. Ljudje, ki so bili na dosedanjih razpravah, so dobili še osnovno sliko, kaj je zanimivo in kaj preverljivo, začeli so prebirati in diskutirati in so še sedaj v stanju tudi kaj reči. Ljudem je treba dati možnost, da dobimo povratno informacijo. Gre za toliko gradiva, da ga ni mogoče predelati z levo roko. Jaz sem prepričan, da tudi marsikdo, ki je poklicno vezan na te stvari, gradiva v celoti ne bo prebral, ampak samo to, kar ga zanima. Ob osnutku dopolnil je še nekaj odprtih vprašanj take narave, da bi lahko diskutiral samo o njih. Teh vprašanj je ob 68 amandmajih 12 in jih ustanova komisija ni bila pripravljena vzeti v strukturo amandmajev. Na Zboru za ustavo smo to predlagali, vendar smo dosegli to, da je ves material odprt za diskusijo, za vse ideje in pobude, kar pomeni, da gredo odprte stvari lahko tudi v amandmajev, lahko pa tudi povsem druge, nove stvari. Tu je nekaj dilem, kaj vključiti v to ustavo in kaj prihraniti za novo ustavo. Zdi se mi, da nekateri prelahko zavrnijo vsako novo pobudo, češ: ne

tega sedaj tiščati v amandmajev, pogovarjali se bomo pri novi ustavi. Jaz se zavzemam, da dajmo vse stvari prediskutirati in videti, katere od novitet so že tako zrele, da jih lahko vključimo v dopolnila. Če jih sedaj vključimo, odpromo širšo cesto za razmišljjanje o novi ustavi, v nasprotnem primeru pa bo veliko stvari ostalo takšnih, kot so sedaj, in jih bomo tudi kasneje težko premaknili. V dopolnilu bi bilo treba vključiti cel kompleks vprašanj, ki zadevajo razvoj ekonomskoga in političnega si-

Iz odprtih vprašanj, ki niso vključena v osnutek dopolnil

Druga točka odprtih vprašanj dopolnjuje ali v celoti nadomešča 210. člen ustave in se tiče političnega združevanja. Predlogi formulacij:

- zajamčena je pravica do delovanja političnih združenj in organizacij
- zajamčena je pravica do svobodnega in mirnega zborovanja in drugega javnega zbiranja
- zajamčena je pravica do svobodnega združevanja z drugimi, vključno s pravico ustanavljati društva, sindikate in politične organizacije ali se jim pridruževati

Četrta točka Odprtih vprašanj, o njej in drugi točki govoril dr. Ivan Kristan, obravnava zagotovitev vitalnih interesov Slovenije v zvezi z odločitvami skupščine Jugoslavije. Komisiji je bilo predlagano, da se med ustanova dopolnila vključi tudi dolnica, ki bi urejala ravnanje slovenske skupščine, če bi bile v zveznem zboru skupščine sprejeti rešitve, ki bi bile v nasprotju s skupnimi interesi Slovenije, za njen svoboden in vsestranski razvoj, opredeljen v slovenski ustavi. To bi bilo mogoče urediti tudi z določbo, po kateri bi skupščina Slovenije v času, ko je odloženo sporno vprašanje z dnevnega reda zveznega zboru, v katerem je bil zahtevan poseben postopek, obravnavala nastalo situacijo in dala usmeritev za ravnanje delegatov v zveznem zboru. Ustanova komisija meni, da bi bilo mogoče to vprašanje vključiti v poglavje Pravice in dolžnosti Slovenije v tretjem delu ustave.

stema, svoboščine, politični pluralizem in položaj Slovenije ter njeno samostojnost na konceptu avnojske federacije, kot jo mi razumem.

Nas je sram pravice do samoodločbe

"Prvo sporno vprašanje so temeljna načela ustave, ki niso prisla v skupino amandmajev. Na Zboru za ustavo smo predlagali poseben amandma v dveh inačicah: ali temeljna načela v celoti črtati ali obdržati le nekaj poglavij. Sedaj se ponuja rešitev, da bi naredili kratko preambulo s sporočilom, da zahodišče za ustavo, kjer bi bilo treba izhajati iz spoštovanja svoboščin, demokratičnih odnosov, pluralizma, samostojnosti Slovenije in njenih odnosov navzven. Vse ostalo pa mora v normativni del.

Amandmaji od 39 do 43

Delavci imajo pravico do stavke pod pogoji, ki jih določa zvezni zakon. (Dopolnitev IV. poglavja drugega dela ustave)

Občani so enaki v pravicah in dolžnostih, ne gleda na narodnost, raso, spol, jezik, veroizpoved, politično ali drugačno prepričanje, gmotne razmere, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj ali katerokoli osebno ali drugo okoliščino. (Nadomestilo prvega odstavka 197. člena)

Vsakdo ima pravico do vpogleda v zbrane osebne podatke, ki se nanašajo nanj, biti seznanjen z nameni, za katere bodo uporabljeni in zahtevati popravek oziroma izbris, če niso točni. Ta pravica se sme omejiti samo z zakonom, če je to neogibno za potek kazenskega postopka ali za varnost države. (Dopolnitev IV. poglavja drugega dela ustave)

Smrtna kazen se v Socialistični republiki Sloveniji ne sme predpisati. Varianta: Smrtna kazen se sme v SR Sloveniji izjemoma predpisati in izreci samo za najhujše oblike ludih kaznivih dejanj med vojno. (dopolnilo 215. člena ustave)

Izpovedovanje vere je svobodno (Dopolnilo 229. člena ustave)

na sprejme za nas nesprejemljiva stališča. Novo pa je vprašanje, ki so ga registrirali pisatelji, to je vprašanje izrednega stanja. Razmišljanja gredo v to smer, da bi morala slovenska skupščina zavarovati slovensko suverenost v tem smislu, da se tako stanje ne sme uesti brez soglasja Slovenije. Tega ni nikjer v gradivu. Le v odprtih vprašanjih je omenjeno, kaj bi naša skupščina naredila, če bi zvezna skupščina storila nekaj, kar ni skladno z voljo slovenske skupščine. Samoodločba je bila nekaj časa sporno vprašanje. Na Zboru za ustavo smo se odločili, da je to treba povedati v prvem členu normativnega dela ustave in reči, da gre tudi za pravico odcepitve in združitve. Večina je v ustanova komisiji prvotno nasprotovala temu, tega v prvih variantah ni bilo, bila je samo samoodločba s pridevnikom celovita. Nekateri so dejali: tega ne bomo pisali v amandmajev, bomo pa pojasnili v obrazložitvi, da ne bi preveč razburjali Jugoslavije. Meni in precejšnjemu delu kolegov se to ni zdelo utemeljeno. Če bomo to napisali samo v obrazložitvi, bi bilo to sprenevedanje in bi nas vprašali, zakaj to pišejo po ovinkih in ne direktno v ustavo. Zapisana pravica do samoodločbe je vedno bolj upravičena, ker se vedno znova pojavlja v Jugoslaviji mnenje, da je bila ta pravica potrošena z vstopom v Jugoslavijo. Sedaj ste tu in konec, pravijo. To je strokovno polnoma nesprejemljivo in to moramo jasno, odkrito povedati. Tudi to, da ni res, da to pomeni odcepitvene težnje, če pa bo treba, pa lahko tudi to postavimo skladno z ustavo na dnevni red." (Dosedanja javna razprava se ocitno nagiba na stran variante, da se v ustavo napiše pravica do samoodločbe vključno s pravico do odcepitve in združitve. - Op. J. K.)

Amandma 9 (k 1. členu ustave)

V Socialistični republiki Sloveniji delovni ljude in občani svobodno odločajo o svojem delu in prostu razpolaganju z naravnimi bogastvi in naravnimi viri v skladu s svojimi v ustavi določenimi pravicami in dolžnostmi.

Za čitanje temeljnih načel je več razlogov: nekatera ideološka stališča so presežena, črta se vodilna vloga ZK in monopolni položaj družbenopolitičnih organizacij, pojavlja pa se tudi vprašanje usklajenosti temeljnih načel in normativnega dela pri zvezni ustavi. (Na torkovi seji predsedstva SZDL so bile tudi pobude za uresničitev te ideje ob tem, da bi moral v ustavi upoštevati vse mednarodne dogovore in konvencije, ki jih je Jugoslavija podpisala po letu 1974 in v sedanjih ustavah niso upoštevani. - op. J. K.). Drugo vpraševanje je vprašanje samoodločbe, na kar se veže vprašanje ekonomske suverenosti. O tem govorita 9. in 10. amandma, pa 4. točka odprtih vprašanj o primerih ravnanja Slovenije, če zvezna skupščina

Dr. Jože Mencinger: Živo delo delavcev in drugi nesmisli

Ob prebirjanju osnutka amandmajev k ustavi SRS človek ne ve, ali bi se jokal, smerjal ali vse skupaj vrgel v koš. Verjetno se bo za to zadnje odločila večina "delavcev, delovnih ljudi in občanov Slovenije", ki naj bi sodelovali v javni razpravi. Vendar pa besevalo, ki je tako "sveto", da ga skoraj nihče ne razume, zaslubi pozornost, je zapisal v Delovni Sobotni prilogi 13. maja dr. Jože Mencinger. Povzemanom nekaj misli našega priznanega ekonomskega strokovnjaka.

"Naj začнем s sedanjo oziroma bodočo ustavo. Ta bo dobra, ko družbenoekonomskega dela sploh ne bo imela oziroma ko delovanje tako imenovanih ekonomskih zakonitosti ne bo predmet ustavnega urejanja. Ravnno to pa je osnovna lastnost sedanje ustave in osnutka ustanovnih dopolnil; ustvarjata oziroma podaljšujejo življenje ideološkim konstrukcijam o gospodarjenju, ki se razlikuje od naravnih ekonomskega ciljev gospodarjenja, zato podrobno predpisuje, kakšno je delovanje ekonomskega zakonitosti in kakšno je racionalno ravnanje ekonom-

skih subjektov. Problema s tem ne rešujeta, saj gospodarski subjekti ravnajo drugače kot določanje ustavne konstrukcije. Dokler bo racionalno ravnanje gospodarskih subjektov in delovanje ekonomskih zakonitosti določala ustava, ni upati, da bi imeli bolj učinkovito gospodarstvo. Določanje organizacijskih oblik in ravnanja gospodarskih subjektov ne sodi v ustavo. Edino, kar s tako imenovanega družbenoekonomskega področja sodi tja, so določila, ki so namenjena temeljni začetki delavcev, podjetnikov in lastnikov, šibkejši pred morenjimi, naravnega in drugega narodnega bogastva pred nesmotrnimi posegi in dolgoročno škodljivimi ravnanji. To pa pomeni, da je pri pisanju nove slovenske ustave treba pozabiti in zavrsti vse rešitve iz predhodnih ustavnih besedil in posebej še besedila iz ustave leta 1974. Tak radikalni predlog je najbrž nesprejemljiv, vendar je treba iz ustavnih dopolnil črtati vse nesmisle in njihova mnogokratna ponavljanja. Že samo s tem bi se obseg dopolnil skrčil

Amandma 10 (k drugemu členu ustave)

Za čitanje temeljnih načel je več razlogov: nekatera ideološka stališča so presežena, črta se vodilna vloga ZK in monopolni položaj družbenopolitičnih organizacij, pojavlja pa se tudi vprašanje usklajenosti temeljnih načel in normativnega dela pri zvezni ustavi. (Na torkovi seji predsedstva SZDL so bile tudi pobude za uresničitev te ideje ob tem, da bi moral v ustavi upoštevati vse mednarodne dogovore in konvencije, ki jih je Jugoslavija podpisala po letu 1974 in v sedanjih ustavah niso upoštevani. - op. J. K.). Drugo vpraševanje je vprašanje samoodločbe, na kar se veže vprašanje ekonomske suverenosti. O tem govorita 9. in 10. amandma, pa 4. točka odprtih vprašanj o primerih ravnanja Slovenije, če zvezna skupščina

Črtanje smrtne kazni

"Naslednje vprašanje je vprašanje smrtna kazni. Tu je treba stvari radikalno spremeni in uskladiti z mednarodnimi konvencijami, ki jih je Jugoslavija podpisala. Nekaj tega je v amandmajih

bi omejeval pravice in svoboščine samo v primeru ogrožanja oziroma rušenja družbenega ureditve, ne pa tako kot doslej, ko se je vse, tudi verbalni delikti, metali v isti koš in smo zaradi tega v svetu izpadali kot represivna država. Pripravljamo resne spremembe kazenske zakonodaje, zlasti 114. člena zvezne ustawe, ki govorita o protirevolucionarnem delovanju oziroma Vlasičevem členu. V ekonomskih dopolnilih so stvari v glavnem prepisane iz zvezne ustawe. Profesor Mencinger daje svoj pogled na to in pokaže, kako iz to solate dobriši kaj užitnega. Ta dopolnila so larvpurtizem na pravilnički ravni. Ne vidim nevarnosti, če bi bila ta razlika med zveznimi in republiškimi dopolnilni, ki so lahko sodobnejša in osnova za spremembe zvezne ustawe v naslednji fazi."

Pot k enodomni skupščini

"Navidezne demokracije imamo že, da nam škoduje. Mislim, da se bo politični sistem razvil k enodomni skupščini, najprej pa je treba spremeni družbenopolitični zbor, ki je zaprt sistem. Nujna je splošna in enaka volilna pravica, neposredne in tajne volitve. Ne vidim razloga, da ne bi že začeli pripravljati volilne zakonodaje in ne čakali na spremembo ustawo. Enotne liste za republiko so nesmiselne. Primernejši so volilni okoliši, enote liste pa bi prišle v poštov samu v občinah. Pri 62. amandmaju je dilema predsedstvo republike ali predsednik. Ustanova komisija sistem predsednika zavrača, vendar menim, da je tak sistem mogoč. Če pa ne, se mora število članov predsedstva zmanjšati, izvoljeni pa mora biti neposredno. Ljudje želijo volitve predsednika neposredno. Nekateri pravijo, da bi bile neposredne volitve predsednika predsedniški sistem. Vendar predsedniški sistem ni odvisen od načina volitev, ampak od pooblastil, ki jih predsednik. Da predstavlja republiko, da se kdaj pa kdaj postavi na zadnje noge, da ljudje vedo, kdo in kako nas reprezentira."

Jože Košnjek

CVETO ZAPLOTNIK

Potvarjanje zgodovinske resnice

Ranković in Djilas izginila iz Godčevega muzeja

Bohinjska Bistrica, 6. junija - Medobčinski svet ZKS za Gorenjsko in gorenjski občinski komiteji ZKS so ob koncu maja pripravili slovesnost v Bohinjski Bistrici, s katero so počastili 70-letnico ustanovitve Komunistične partije Jugoslavije in 50-letnico zasedanja ožrega vodstva KPJ v usnjarni Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici in Titovega konstituiranja Centralnega komiteja KPJ. Slovesnost, ki je bila dobro pripravljena in z močno politično udeležbo (Stefan Korošec, Milan Kučan, Stane Dolanc itd.), je z vsem, kar se je dogajalo v zakulisju in kar je bilo mogoče tudi opaziti, vzbudila nekaj dvomov, vprašanj, razmišljanj...

Dobro ohranjeni zgodovinski viri so neizprosnii in dokazujejo, da se je Tito že nekaj dni po vrtnitvi iz Sovjetske zvezde (9. marca 1939) odprial v Bohinj, kjer je bilo od 15. do 18. marca v usnjarni Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici zasedanje začasnega vodstva Komunistične partije Jugoslavije, ki se je ob te priložnosti konstituiralo v Centralni komite KPJ z Josipom Brozom na čelu. Poleg Tita so bili tedaj člani partijskega vodstva še Edvard Kardelj, Milovan Djilas, Franc Leskošek, Miha Marinko, Aleksander Ranković, do arretacije (maja 1939) tudi Josip Kraš in kot zastopnik SKOJ-a (Zvezne komunistične mladine Jugoslavije) Ivo Lola Ribar. Centralni komite je na štiridevem zasedanju obravnaval Titove razgovore v Kominterni, probleme partijske organiziranosti (preverjanje partijskega kada in čiščenje partijskih vrst), notranjopolitični položaj in možnosti za združevanje vseh narodnih sil proti nevarnosti fašistične agresije in še več drugih aktualnih vprašanj.

Ker je bil bohinjski dogodek skupaj z državnim posvetovanjem KPJ tih pred izbruhom druge svetovne vojne" (kot piše v publikaciji Muzej Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici), so v Bohinju pripravili pred desetimi leti slovesnosti ob 60-letnici ustanovitve KPJ in 40-letnici Titovega konstituiranja CK KPJ, ki se jih je udeležil tudi predsednik Tito. Ker so tedaj krizo lahko slutili le najboljši poznavalci razmer v Jugoslaviji, navadnim smrtnikom pa se o tem ni kaj dosti sanjalo, so bile bohinjske slovesnosti tudi priložnost, da zgodovinsko pomembni Bohinj, ki je pred drugo svetovno vojno imel močno partijsko organizacijo (danes se s tem ne more hvaliti), nekaj pridobi. V Bohinjski Bistrici so zgradili dom Joža Ažmana, Godčev usnjarno pa so preuredili v muzej, v katerem je tudi razstava o zgodovinskem konstituiranju Centralnega komiteja KPJ.

Partijske škarje prikrojevalke

Cepav tudi v publikaciji, ki jo prodajajo v muzeju, piše črno na belem, da so na levih poprečnih steni na panojih portreti osmih članov

Centralnega komiteja KPJ (Tito, Djilas, Ranković, Kraš, Marinko, Leskošek, Ribar in Kardelj), jih je v resnici le šest - manjkata slik Miolana Djilasa in Aleksandra Rankovića. Kam sta izginili? Nekaj tega je pojasnil Franc Benedik iz Gorenjskega muzeja v Kranju. "Ob pripravah za ureditev Muzeja Tomaža Godca je bila ustanovljena posebna komisija, ki je na dveh sestankih februarja in marca 1979 v zgradbi CK ZKS potrdila scenarij za prikaz življenja in dela Tomaža Godca, za pregled razvoja narodnosvobodilnega gibanja v Bohinju in za sobo konstituiranja CK ZK. Po tem predlogu ni bilo nikakršnih škarjev prikrojevalk (na katere je opozorilo Delo v rubriki Vskadjanje spotikanje - op. C. Z.), zato sta bili fotografiji Rankovića in Djilasa nalepljeni na parno v prav takih velikosti kot slike ostalih udeležencev. Nekaj dni pred otvoritvijo pa je prišel na ogled zaključnih del Zdravko Krivina, tedanji sekretar Medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko, in zahteval, da se fotografiji teh dveh udeležencev ustanovnega sestanka - konstituiranja CK ZK prelepi. Klub protestom je bilo to dva dni pred otvoritvijo opravljeno, rešili smo, kar se je rešiti dalo, dovoljeno je bilo, da sta ostala vsaj imenom in priimkom. Ali je bila to lastna Krvinova pobuda ali pa je dobil za to naročilo, pa naj pove sam," je zapisal Franc Benedik v pismu, ki ga je naslovil Delu za poslancev članka Škarje prikrojevalke.

Tito, ki je bil pred desetimi leti, ob bohinjski slovesnosti, že precej bolan, si muzeja Tomaža Godca ni ogledal, vendar so tudi tisti, ki so razstavo videli, molčali ob tem, da je zgodovinski spomin (delno) pozbabil na Rankovića in Djilasa. Škarje prikrojevalke (zgodovinskega dejstva in resnice) so zdržale polno desetletje, vse do letosne bohinjske slovesnosti, ko se je Milan Kučan, predsednik predstavstva CK ZK Slovenije, ob ogledu muzeja Tomaža Godca zavzel za to, da se šesterici na slikah pridružita tudi Djilas in Ranković.

Ne glede na to, da ju je komunistična partija obožila, ju zavrgla s političnega prizorišča in ju razglasila za razredna (državna) sovražnika, je neizpodbitno zgodovinsko dejstvo, da sta od 15. do 18. marca 1939 sedela in razpravljala v Godčevi hiši v Bohinju in da sta bila

navzoča pri konstituiranju Centralnega komiteja KPJ. V imenu zgodovinske resnice, neodvisne od dnevnih politike in političnega razmerja moči v družbi, bi ju moral obravnavati enakovredno ostalim članom in njuna portreta postaviti poleg Titovega, Kardeljevega, Marinkovega... Če se partija dejansko zavzema za demokratični socializem po meri ljudi in za odpravo svojega nadrejene družbenega položaja, potem to pomeni, da se mora odreči tudi monopolu po zgodovinske in splošne resnice.

Bi bilo pregrešno dejanje, če bi Djilas prišel v Bohinj?

Cepav so se nekateri od organizatorjev bohinjske slovesnosti zavzemali za to, da bi na praznovanje 50-letnice Titovega konsti-

CLANI
CENTRALNEGA KOMITEJA
KOMUNISTIČNE PARTIJE JUGOSLAVIJE
KI JE BIL KONSTITUIRAN
MED 15. IN 18. MARCEM 1939
V BOHINJSKI BISTRICI

SO BILI:
JOSIP BROZ TITO
EDWARD KARDELJ
MIOVAN DYLAS
FRANC LESKOŠEK
JOSIP KRAŠ
ALEKSANDER RANKOVIC
MIHA MARINKO
IVO LOLA RIBAR

tuiranja CK KPJ povabili tudi Milovan Djilasa, še edinega živečega člena zasedanja v Godčevi usnjarni, je nazadnje prevladal predlog, da to ne bi bilo modro, da čas še ni primeren itd. Pa bi bilo res pregrešno dejanje, če bi se Djilas udeležil bohinjske slovesnosti? Ko razmišljamo o tem, se velja ozreti po razburkanem jugoslovanskem prostoru, kjer so vse glasnejše zahteve, da bi Djilasa rehabilitirali. Znani revolucionar, narodni heroj in član sveta federacije Svetozar Vukmanović - Tempo je, denimo, v pogovoru za titografsko Pobjedo dejal: "Bral sem vse, kar je napisal, in nisem se strinjal z njim. Če pa zdaj v naši družbi propagirajo prav tisto, kar je tedaj zahteval Djilas

se sprašujem, zakaj ga ne bi rehabilitirali. Če je to perspektiva, jo je videl prej kot drugi..."

Djilas je na pobudo reagiral in jo je utemeljil v izjavi, ki jo je dal za beograjsko Borbo: "Tempova pobuda je vsekakor upravičena, upal bi si celo reči, da je pravična, čeprav je to hkrati tudi zapleteno vprašanje, ki bi ga morali po mojem mnenju razdeliti na pravno, politično in literarno rehabilitacijo. Literarna ni glavno vprašanje, ker so bila nekatera moja dela v Jugoslaviji nedavno že objavljena. Kar se tiče pravnega vidika, je dejstvo, da sem bil trikrat obsojen po nedolžnem. Enkrat na primer zaradi knjige Srečanje s Stalinom, čeprav sem v njej v bistvu branil uradno jugoslovansko politiko do ZSSR po letu 1948. V okviru moje popolne rehabilitacije je še zlasti pomemben moralni vidik. Gre pravzaprav za tisto, kar sem omenil tudi v pismu predsedniku Titu leta 1967 (na katerega nisem nikoli dobil odgovora), da mi po pominostivosti ob koncu leta 1966 niso vrnili odklican, odvzetih v času arretacije. To velja tudi za čin generalpolkovnika, ki so mi ga prav

Zgodovinarja dojemam kot ježkovega dvornega norčka v službi njegovega veličanstva Človeka. Žal ga oblastna razmerja silijo tudi med lakaje vsakovrstnih cesarosti. Ne samo zgodovino, tudi druge znanosti pri nas, čaka (samo)správanje, koliko preveč je (bila) lakaj prenapetih mogulov in koliko premalo Človekov osvobajajoč zabavljaj.

Ko je Zdravko Krvina odstranil Djilasa in Rankovića iz zbirke v muzeju Tomaža Godca, je pravzaprav opravil akt spovedi. Odstranil je možni madež, ki bi mu bremenil vest in mu morda onemogočil karijer. Za uspeh v sedanji (partijski) politiki je pomembno, da loči med zgodovinskimi dejstvji, ki se jim je treba klanjati, in onimi, na katere se je treba "posrati". Žal tudi v historiografskih prizadevanjih slovenske alternativne prevladuje podobna partijskost (protipartijskost).

Način trgovanja z zgodovino, ki se ga privošči oblast, inficira tudi prave in umišljene zgodovinarje. Ob tem je značilno naše obračanje po modi. Ali je demokratizacija, če npr. že Vidic najprej dolga leta pobira nagrade in slava z nekrofilimi škrivljari in nasilnih okupatorja in njegovih domačih sodelavcev (značilno Po sledovih črne roke), zdaj pa s premeno časov išče navdihna v krvavih zlodelih oznovcev (v stilu "pobili so jih brez sojenja"). Težko bi pritrdir temu.

Želim pa si, da bi lajkasto breme slovenskega duha stopilo dvornemu norčku s prstov. Naj si poišče soplesalcev po svetu.

Jože Dežman iz Gorenjskega muzeja

tako vzeli. Cin, kot tudi sam naziv, danes v nekakšnem vojaškem smislu zame nimata velikega pomena, ker se pri 78 letih ne more ponovno aktivirati, toda v moralnem smislu bi mi to (general sem postal v vojni) pomenilo priznanje za nekakšno vlogo, ki sem jo imel v NOB... O moji politični krividi se lahko govoril samo v kontekstu takratnega stanja v partiji in demokratičnosti družbenе ureditve. S tega vidika sem prav gotovo kritiv, čeprav se, česar ne morem zamolčati, nikoli nisem čutil odgovornega. Samo odkrito sem izrazil svoje ideje, ki so v tistem času vsekakor pomenile ostro kritiko partie in partijskih vrhov. Toda ne smemo izgubiti izpred oči, da nisem na noben način, z nobeno izgovorjen ali napisano besedo,

pozival k uporu, nasilju ali spremembi ustave."

Naj bo tako ali drugače; zgodovinopis je čaka še veliko dela, da bo odgovorilo na vprašanje, kakšna je bila dejanska Djilasova vloga.

Rehabilitacija s političnimi motivi

Zahet za postavitev Rankovića ob bok Titu, Kardelju, Marinku in vsem ostalim v Godčevem muzeju ni mogoče razumeti kot del prizadevanj za njegovo politično rehabilitacijo. To, kar je dejal Svetozar Vukmanović-Tempo, da Ranković kot tedanji policijski minister ni prisluškoval Titu in drugim tovarstvom (kar je bila na brionskem plenumu najhujša obtožba), še ne pomeni, da bi ga bilo treba politično rehabilitirati in da on in njegove službe niso odgovorne za Goli otok, dachavske procese, za vsakodnevni policijsko-partijski teror, za tisoče in tisoče žrtv preveč vnete policije... Nekateri, ki se precej glasno zavzemajo za Rankovičeve rehabilitacije, delajo to z jasnimi političnimi motivi, saj poskušajo dokazati, da je bila njegova politika "trde roke" do Kosova pravilna (opravčilo za sedanje ukrepe!) in da je ga je na brionskem plenumu "odstranila" hravatsko-slovenska zarota (zgodovina se ponavlja). Sicer pa nekateri komentatorji (Boris Jež, na primer) zatrjujejo, da se je Jugoslavija na brionskem plenumu poslovila od Rankovića, ne pa tudi od rankovičevstva. Duh njegovega časa je namreč še vedno živ.

C. Zaplotnik

prevedla: MARJETA VOZLIC

SALMAN RUSHDIE:

Satanski verzi

(prevod odlomka)

Ko je pesnik Baal ugledal eno samčato solzo krvave barve, kakor polzi iz kota levega očesa kipa boginje Al-Lat v Hiši Črnega kamna, je spoznal, da je prerok Mahound na poti v Džahilijo, kamor se vrača po četrstotletnem izgnanstvu. Silovito je rignil — starčeva tegoba, ki povzroča splošno otekanje, ki ga prinašajo leta, otekanje jezikja in telesa, počasno zgoščevanje krvi, ki je Baalu tako spremeno podobo, da je napeto kožo postal skoraj podoben sebi iz mladih dni. Včasih se mu je dozdevalo, da se je zgostil same zrak, saj je že po kratkih sprehodih ostal brez diha, zbolečino v rokah in stiskanjem v prsih... A verjetno se je tudi Mahound spremenal, saj se vrača ves sijajen in poln moči tja, od koder je pobegnil praznih rok, brez vsega. Celo imena so se srečala, pa razšla in ponovno srečala, je pozabil Baal, no, ljudem imena ostajajo, le da oni ne ostanejo isti. Zapustil je Al-Lat in stopil na žarko sonce, ko je za seboj zaslišal pridruženih hihitov smeh. Ozrl se je, a nikogar ni videl. Samo rob neke halje je izginil za vogal. V teh dneh je Baal s svojo neurejenostjo često izzival posmeh tujcev na ulici. "Pankrt!" je zaklical na ves glas, da so se obiskovalci Hiše začeli zgražati. Baal, oslabeli pesnik, se spet grdo obnaša. Skomiljen je z rameni in krenil domov.

Mesto Džahilija ni več zgrajeno

le iz peska. Minevanje časa, čarovnje puščavskih vetrov, okamenjujoča mesečina, pozabljivost ljudstva in neizbežnost napredka, vse to je utrdilo mesto, tako da je izgubilo svoj stare sprememljivi in začasni značaj čuda, v katerem lahko živijo ljudje, in postal prozračno, vsakdanje in (kot njegovi pesniki) siromašno mesto. Mahoundova roka se je podaljšala: njegova moč je objela Džahilijo, presekala ji je dotok krvi, hudournikov in karavan. V teh dneh je bilo žalostno gledati sejme v Džahiliji.

Celo podoba Vsemogočnega je dobila bled videz; beli lasje so se zredčili, prav tako zobje. Njegove priležitosti so umirile od starosti, njemu pa so pošle moči - ali skomine, kakor se je šušljalo po zanemarjenih mestnih ulicah - da jih nadomesti z drugimi. Bili so dnevi, ko se je pozabil obrati, kar je dalo le dodatek vtisu o njegovem propadanju in porazu. Le Hind je ostala enaka, kot vedno.

O njej se je že od nekdaj širil glas, da je podobna čarovnici, ki vam je mogla zaželeti bolezni, če ste se pozabili prikloniti pred njeno nosilnico, ko je prišla pred vas, da je nekaj kakor okultista, ki ima moč, da ljudi preobrazi v puščavskie kače, ki bi jih nadležni, in jih zatem lovili za repe in kuha s koso vred sebi za večerjo. Sedaj, ko jih je imela šestdeset, je dobila legenda o

doba. Hindini plakati so imeli veliko več vpliva kot verzi kakršnega pesnika. Še je bila lačna seksa in spala je z vsakim piscem v mestu (čeprav je minilo že nekaj časa, odkar je povabilo k sebi v posteljo Baala); sedaj so bili pisci iztrošeni, zavrženi, ona pa razuzdana. Z mečem in perešom. Ona je Hind, ki se je preoblečena v moškega pridružila džahilski vojski in s svojimi čarovnjamimi odvračala vsa kopja in meče, medtem ko je v vojni vihri iskalova svojega brata, Hind, ki je zaklala prerokovega strica in pojedla jetra in srce starega Hamze.

Kdo bi se ji mogel zoperstaviti? Zaradi njene večne mladosti, ki je bila tudi nujnega; zaradi njene okrutnosti, ki jim je ustvarjala slepih, da so nepremagljivi; in zaradi njenih bul, ki so bile odvračanje časa, zgodovine, stroški, ki so opevale neskladeno veličanstvo mesta, v katerih je Hindina osebna policija, Božje enote, neusmiljeno zatirala upore lačnih. In kljub pričevanju lastnih oči, želodcev in mošenj, so ljudje verjeli v to, kar jim je Hind šepetalna na uho: Vladaj, Džahilija, v slavi sveta. Ne vsi, kako neki. Na primer Baal ni maral za stvari, ki so se dogajale v javnosti, pisal je pesnitev o neuslišanih ljubezni.

Grizljaje belo redkev je skozi krk obokan prehod v razrušenem zidu prišel domov. Tu je bil majhno dvorišče, ki je zaudarjalo po vlagi, neočiščenem perju, ostanek zelenjavne in krvi. Ni bilo znakov o živem človeku: samo muhe, sence, strah. V teh dneh je bilo potrebno imeti kako zaščito. Po mestu je razsajala sekta ubijalskih haščinov. Bogatašem je bilo svetovanje, da se svojim domovom približujejo z nasprotnimi smermi, da bi se prepričali, da njihove hiše nihče ne opazuje, in šele ko je zrak čist, stečejo proti vratom, in jih za seboj zapahnejo, da se ne bi kak nepridravljiv prithotapil v hišo. Baalu ni bilo marat za te nasvete. Nekoč je bil bogat, ampak to je bilo pred četrstoti leta. Sedaj ni bilo več želja po satirah - splošni strah pred Mahoundom je uničil tržišča poroga in duhovitosti. Zamiranje kulta mrtvih je občutno zmanjšalo naročila za nagrobne napise in zmagošlavne ode. Prišli so hudi časi.

Nadaljevanje s strani 9

nekoč? Drhte se je poskušal sam sebo obtoževati. "Srečanje s pisem navadno pomeni razočaranje," se je žrtvoval. Oni je to priporočno preslišal. "Mahound prihaja," je reklo.

Ta enostavna trditev je Baala napolnila z najglobljo grozo. "Kakšne zvezne ima to z menoj?" je kriknil. "Kaj hoče?" To je bilo davno - za celo človeško dobo - več kot človeško dobo. Kaj želi? Si ti njegov, te on pošilja?"

"Njegovo pomnjenje je dolgo kot njegov obraz," je reklo prištek in snel kapuco. "Ne, nisem njegov poslanec. Ti in jaz imava nekaj skupnega. Oba se ga bojiva."

"Poznam te," je reklo Baal. "Da."

"Po gororu. Tuje si."

"Revolucionja vodonoscev, prilejencev in sužnjev," je citiral neznanec. "Tvoje besede."

"Ti si priseljeneč," se je domislil Baal. "Perzijec. Sulaiman." Perzijec se je zlobno nasmehnil. "Salman," ga je popravil. "Ne Modri, temveč Mirni."

"Bil si mu eden najbljižnjih," je reklo Baal razburjeno.

"Kolikor bližji si čarovniku," je bridko odgovoril Salman, "lažje spregledaš njegov trik."

Gibreel je sanjal:

V oazi Yathrib so privrženci nove vere Podložnosti ugotovili, da so brez zemlje in zato siromašni. Mnogo let so se preživljali z razbojništrom, z napadi na bogate karavane, ki so bile na poti v Džahilijo ali iz nje. Mahound ni imel časa za premišljjanje - je Salman pripovedoval Baalu - in ga ni mučilo vprašanje, kako bi to preprečil. Verniki so živelji v brezakonju, vendar pa je bil v tistem času Mahound - ali bi bilo treba reči arhangel Gibreel? Ali Al-Lah? - obseden z zakoni. Med palmami v oazi se je pred Prerokom prikazal Gibreel in nenadoma začel govoriti predpise, predpise, vse dokler verniki niso mogli več slediti novim naznanilom - je pripovedoval Salman - predpise o vsaki, tudi najnepomembnejši stvari, na primer, če človek prdi, naj se obrne z obrazom proti vetrui, predpis o tem, s katero roko se briše zadnjica. Bilo je tako, kot da ne sme nič, kar je v zvezi s človeškim življenjem, ostati ne-regularno, svobodno. Naznanja-

TONE PERŠAK

Ob zaključku javne razprave

JAVNA RAZPRAVA BO ŽAL ZAKLJUČENA V TRENTUKU, KO BI SE MORDA RES LAHKO ZACELA. Gre kajpak za javno razpravo o "Osnutku amandmajev k Ustavi SR Slovenije". Zaključena bo s petnajstimi junijem; že 14. junija pa se začne predvidoma trdnevna seja Ustavne komisije Skupščine SRS, na kateri naj bi bil v glavnem že izoblikovan predlog amandmajev. Poročila, vsaj tista bolj pronicljiva in izkušnje podpisane, ki je tudi sodeloval na nekaj okroglih mizah in razpravah o amandmajih, pa opozarjajo, da namen javne te razprave še zdaleč ni dosežen. Doslej je bilo relativno zadovoljivo opravljeno kvečjemu informiranje zainteresiranih državljanov o vsebinu amandmajev, pojavile so se pomembne nove dileme in v zvezi z njimi tudi nekateri novi predlogi za amandmaje. Vse to bi bilo treba zdaj povzeti, spraviti v ustrezno obliko in nato preveriti stališča javnosti o novih dilemah in predlogih. Morda bi celo že uspeli pritegniti več ljudi. To, da je doslej sodelovalo prema ljudi, je neizpodbitno. Za večino razprav po občinah še vedno velja, da se jih udeležujejo pretežno funkcionarji SZDL, ZK, občine in krajevnih skupnosti.

Kako naj drugače razumemo to, da se teh razprav po občinah z deset tisoč prebivalcev udeleži ponekod le po nekaj desetih občanov. Je res, da je večji del prebivalstva povsod po svetu politično dokaj neaktivni, in da se večina političnega življenja udeležuje le ob volitvah, a tolikšna kot pri nas, če sodimo po tej javni razpravi, ni ta večina nikjer v razvitem svetu. Ljudje pač še vedno misljijo, da je vseeno, če pridejo in kaj rečejo ali ne, ker bo nazadnje tako ali tako o vsem odločil najožji politični vrh. Žal pa je res tudi to, da s svojo odsotnostjo državljanji to sami omogočamo.

Kljub temu pa je treba povedati, da je bila javna razprava že dokaj kritična. Kot poudarjajo strokovnjaki, zadolženi za spremljanje javne razprave, se mnogim zdijo ponujene spremembe nezadostne in premalo radikalne. Kot da prevladuje občutek, da amandmaj enostavno ne omogočajo tolikšnih premikov na odločilnih ravneh družbenega življenja, kot bi bili potrebni za resnično reševanje vseslošne krize. Ta občutek je bržas tudi posledica bojazni, da najnepomembnejših problemov iz "Poročila o odprtih vprašanjih..." ne bo mogoče zadovoljivo reševati zavoljil ideološki nasprotni. In res, če odmislimo vse to, kar je v tem poročilu za zdaj imenovan "odprta vprašanja", dejansko ostane bolj malo takega, kar zares vzbuja optimizem. Se največ obetajo t.i. ekonomski

nje - branje - je vernikom govorilo, koliko smejo jesti, kako globoko spati, kateri seksualni položaji so dobili božje potrdilo, tako so spoznali, da je arhangel odobril sodomijo in misionarski položaj, medtem ko so med prepovedanimi položaji vsi tisti, pri katerih je ženska zgoraj. Gibreel je nato našel dovoljene in prepovedane teme pogovorov, in označil dele telesa, ki se ne smejo praskati, pa če še tako nezmočno srbijo. Prepovedan je uživanje kozic, morskih rakcev, teh čudežnih stvorov, ki so taki, kot da so prišli z drugih svetov in katerih noben vernik nikoli ni videl. Odredil je tudi, da se semejo živali ubijati počasi, da izkravijo, da bi s polnim doživljajem svoje smrti mogle priti do razumevanja pomena svojega življenja, ker šele v trenutku smrti živila bitja spoznajo, da je bilo življenje resnično in ne le sen. Arhangel Gibreel je naveadel tudi način, kako je treba kopavati človeka, in kako razdeliti njegovo premoženje. Salman Perzijec se je vprašal, kakšne vrste je ta Bog, ki je več kot poslovnež. Ta pomisel mu je razmajala vero, ker se je tudi sam Mahound vedel kot poslovnež, in to vrati spoden poslovnež, človek, ki so mu bili predpisi in organizacija nekaj tako naravnega, da se je znašel skupaj z arhangelog, ki je prinesel poslovnež obrazce, tega visokega telesa, pa čeprav brezetelesnega. Nato je Salman pripomnil, kako koristna in pravočasna so bila angelova naznanila: toliko, da je - ko so verniki razpravljali o Mahoundovih pogledih na kako stvar, od možnosti potovanj po vesolju, do obstajanja pekla - angel mogel prestreči odgovore. Vedno je podpiral Mahounda, če je brez vsakega dvoma trdil, da je nemogoče, da bi človek kdaj koli stopil na Mesec, in ostal enako pozitivnega mnenja, ko so govorili o minljivih naravi prepletstva: celo najhujši prestopniki bi se mogli očistiti vogni pekla in najti pot v dišeča vrtova Gulistan in Bostan. Bilo bi drugače - je ternal Salman Baalu - če bi Mahound zavzel svoj položaj, potem ko je prejel sporočilo od Gibreela; vendar ne, on si je izmislil predpise, ki bi jih načel preklici, tako mi je smrad napolnil nos in pomisli sem, da mora biti to vonj tistih

bajeslovnih in legendarnih nečistih stvorov, kozic ali kako se že imenujejo. Vonj po ribah je začel obsedati Salmana, ki je dobil najvišjo izobrazbo od Mahoundovih najboljših priateljev, in z vrhunsko izobrazbo je dobil več, kot se je dobio v Perziji. Zaradi svoje pismenosti je Salman postal Mahoundov pisar, tako je moral zapisovati predpise, ki so se brezkončno množili. Vsa ta natanila, je pripovedoval Baalu, in posej, kolikor dlje sem ga opravil, vse je postal vse huje... No, za nekaj časa je moral pregnati svoja sumničenja, ker je džahilska vojska krenila na Yathrib, odločena, da zmelje muhe, ki so se zaganjale v nihove karavane in jih ropale. Dobro je znano, kaj se je dogajalo potem, in ni potrebe, da to ponavljam, je reklo Salman, nato je neskromnost izbruhnila iz njega in Baalu je začel pripovedovati, kako je on osebno rešil Yathrib gotovega opustošenja, kako je s svojo zamisijo o jarku ohranil Mahoundovo glavo. Salman je nagovoril Preroka, da izkoplje okoli in okoli naselja v oazi globok jarek, sicer neobzidan, vendar dovolj širok, da ga ne bi mogli preskočiti niti legendarni arabski konji iz slovite džahilske konjenice. Jarek z zašiljenimi koli, zabodenimi v dno. Ko so Džahilci videli to umazano in nešportno kopanje luknen, jih je občutek viteštvina v časti zavezal, da se obvladajo, in delajo, kot da jarka ni, in da poženejo konje v galop. Cvet džahilske vojske, človeški in konjski, je končal naboden na zašiljenih koli, Salmanovi perzijski ukani, prepičan, da jih neki prišlek ne more prelisičiti... A po porazu Džahilie? Salman je potarnal Baalu: Pomisli sem, če sem bil junak, nisem nečimrn, no, ko so že izrekali javne časti in ob Mahoundovih zahtjevanjih, zakaj se arhangelski v poslanicah ni spomnil mene? Nič, niti besede, kot da so pravoverniki jemali moj jarek za ceneno prevaro, za nekaj nečastnega, nazadnjaškega, nepoštenega; kot da jim je razrazilo moškost, kot da sem jim ranil ponos s tem, da sem jim rešil kožo. Zaprl sem usta in nisem ničesar rekel, potem sem izgubil mnoge prijatelje; lahko ti rečem, ljudje te zamrzijo, če jim storis dobrot.

Kljub jarku okoli Yathriba so verniki izgubili dober del ljudstva v vojni proti Džahiliji. V juših na oblegovalcev je bila izgubljena vsa sila življenja. Ko je bila vojna končana, hokus pokus - tudi arhangel Gibreel poučeval preživele moške, naj se oženijo z ovdovelimi ženami, da ne bi bili s ponovno ženitvijo izven vere izgubljeni za Podložnost. Za praktičnega angela, je Salman porogljivo rekpel Baalu. Ob tem je iz naborka svojega plašča izvlekel steklenico palmovega vina in oba sta popivala v noč. Salman je postal vse zgovornejši, kolikor bolj se je zmanjševala količina rumene tekočine v steklenici; Baal se ni spominjal, kdaj je zadnjikrat slišal koga takoj bučno govoriti. Oh, te premisljene, trezne glave, je vpil Salman, rečeno nam je bilo celo, da ni važno, ali smo že oženjeni, imeti smemo tudi štiri žene, če to zmorem, torej, si moreš zamisliti, fantje so se tegova resnici oprijeli.

To je bilo tisto, zaradi česar je Salman prekinil z Mahoundom: zaradi ženskega vprašanja, in zaradi Satanskih verzov. Sliši, nikakršen opravljive nisem, se je Salman pijano zaupal, Mahound po ženini smrti ni bil ravno angel, razumeš, kaj hočem reči. V Yathribu je našel skorajda sebe enake. Tiste ženske tam: zaradi njih mu je brada v letu dni napol posivila. Bistvo v zvezi z našim Prerokom, dragi moj Baal, je v tem, da ni imel rad, da mu ženske ustrezajo, naskakoval je matere in hčere; spomnil se njegove prve žene in nato Ayesh: prestara in premlada, vendar njegovi dve ljubezni. Ni mu bilo všeč, da bi ujel kako po svoji meri. V Yathribu pa so ženske drugačne, tega ne veš, tu v Džahiliji si navajajo na to, da ukazuješ svojim ženam, tam pa tega ne moreš. Moški, ki se oženi, mora živeti z ženino rodbino! Posmisli to! Ali ni to strašno? Žena tudi v zakonu obdrži svoj šotor. Če se želi znebiti moža, samo preobrene štor v nasprotno smer, tako da mož, ko hoče k njej, naleti na platno tam, kjer bi moral biti vhod, in to je vse, on je zavržen, razvezan, in nič ne moreš storiti proti temu. To je, naša dekleta so se začela ogrevati za nekaj takega, kdo gre kakašne misli so jim rojile po glavah, naenkrat - bum! - se je pojala

vila knjiga predpisov, angel je začel proizvajati pravila o tem, česa ženske ne smejo delati, zato jih je priganjati nazaj v poslušno vedenje, kakršnega je imel Prerok najraje, poslušno in materinsko, tako da hodijo tri korake za možem ali da sedijo v hiši molče in stiskajo ustnice. Kakor so se yathribski ženske smejevale pravovernim, zaklinjam se, vendar je bil ta človek čarovnik, nihče se ne more upreti njegovemu šarmu; pravoverne ženske so storile, kar jim je ukazal. Bile so Podložne: med drugim, obljubljali jim je raj.

"In potem," je reklo Salman, ko je bila steklenica že skoraj prazna, "sem se končno odločil, da ga preizkusim." Neke noči je perzijski pisar sanjal, kako lebdi nad Mahoundovo podobo v Prerokovi votlini v Stožčastem hribu. Salman je na začetku to razumel kot nostalgično sanjanje o starih dneh v Džahiliji, nato ga je tako prevzelo, da se je, v snu, njegove gledišča izmenilo z arhangelovim, v tem trenutku se je spomnil Satanskih verzov tako živo, kot da se je zgodilo včeraj. "Morda niti nisem sanjal sebe kot Gibreela," je prepričeval Salman. "Morda sem bil Shaitan." Uresničevanje take možnosti ga je navdalo z vražjo zamišljajo. Potem ko je sedel ob Prerokovih nogah in pisal predpise, predpise, predpise, je začel tatinsko menjati besede. "Na začetku majhne besede. Ce je Mahound izrekel verz, v katerem je Bog opisan kot vsesiln in vsevedni, sem napisal vsesiln in vseumni. Bistvo je v tem: Mahound ni opazil sprememb. Tako sem pravzaprav, piščo Knjigo ali jo prepisujem, ni pomembno, onečastil Božjega beseda z lastnim, prostim jezikom. Vendar zaboga, če se moje bedne besede niso mogle razlikovati od besed v sporocilu Božjega osebnega poslanca, kaj je to pomenilo? Kaj je govorilo o vrednosti božanskih verzov? Vidiš, zaklijnam se, da me je to pretreslo do dna duše. Eno je biti pronicav teleban in napol posumiti v smesne posle, a popolnoma drugo dojeti, da imaš prav. Sliši, sprememl se svoje življenje zaradi tega človeka. Zapustil sem svojo zemljo, prekrižaril svet, nastanil sem se med ljudmi, ki so me imeli za slinaste tuja, ki bo rešil njihovo zemljo, in ki nikoli niso cenili tistega, kar jaz... pa

to ni pomembno. Resica je, da sem pričakoval - ko sem napravil to prvo drobno spremembo, vseumni namesto vseslišni - da se bo zgodilo tisto, kar sem hotel: da bo Prerok, ko mu preberem, kar sem napisal, rekpel: Kaj je s tabo, Salman, kaj si oglušel? In jaz bi tedaj rekpel: Uh, Bog, mala napakica, kaj sem kogar mogel, in bi to popravil. No, to se ni zgodilo, in sedaj sem sprememnil sporocilo, a nihče ni opazil sprememb, jaz pa nisem imel poguma, da bi priznal. Bil sem zelo prestrašen, lahko ti rečem. In še: bil sem bolj žalosten kot kdaj koli. Tako sem mogel dalje delati tako. Morda mu je samo spodeljelo, enkrat, sem premisljal, vsakdo lahko pogreši. Zato sem naslednjih spremenil neke pomenljivejše besede. On je rekpel krščanski, jaz sem napisal židovski. To bo opazil, kako ne bi? No, ko sem mu prebral poglavje, je prikimal in se mi ljubevno zahvalil, jaz pa sem stopol iz njegovega šotorja solznih oči. Po tem mi je bilo jasno, da so mi dnevi v Yathribu štetni, tudi dalje sem lahko delal tako. Moral sem. Ni večje grenkobe za človeka, kakor če opazi, da veruje v duha. Padel bom, vedel sem to, toda bo padel z menoj. Tako sem nadaljeval s svojo hudojibjo, menjal verze, vse dokler mu nekega dne nisem prebral svojega pisana, in ko se je namrščil in stresel z glavo, kot da želi zbirati med smrtno z maščevanjem in življenjem brez vsega. Kot vidiš, izbral sem: življenje. Pred zaro sem zapustil Yathrib na kameli in krenil po svoji poti, nazaj v Džahilijo, trpeč mnoge stiske, ne bom te dolgočasnil s pripovedovanjem o njih. Sedaj se Mahound vrača zmagovalno, jaz pa bom kljub vsemu izgubil življenje. Preveč se je prečel. Spoznal sem, da sem pričel do roba, in da bo, ko bom naslednjih prenaredil Knjigo, vse zvedel. Tisto noč sem prebedel, držeč v rokah svojo odsodo, a tudi njegovo. Če bi dopustil sebi, da bom uničen, bi uničil tudi njega. V tej grozni noči sem moral izbrati med smrtno z maščevanjem in življenjem brez vsega. Pred zaro sem zapustil Yathrib na kameli in krenil po svoji poti, nazaj v Džahilijo, trpeč mnoge stiske, ne bom te dolgočasnil s pripovedovanjem o njih. Sedaj se Mahound vrača zmagovalno, jaz pa bom kljub vsemu izgubil življenje. Preveč se je prečel. Salman Perzijec je odgovoril: "Tu je njegova beseda proti moji."

katero v tržnem gospodarstvu, če ga bomo dopustili, ne bomo imeli kaj početi. Zanimivo pri tem je to, da smo s tem, ko smo se odločili za ustavne spremembe, katerih cilj je tržno gospodarstvo, uveljavitev podjetništva itd., dejansko priznali neuspěnost kareljevske "družbenoekonomske" in "družbenopolitične" teorije, obenem pa kot prijanec pri plotu vztrajamo pri terminologiji te doktrine. In tako bomo imeli podjetja, delniške družbe ipd., v ustavi pa bo še kar naprej pisalo "organizacije združenega dela"; imeli bomo trgovino kapitala in delovne sile, v ustavi pa se bodo šopirili pojmi "združeno delo", "minulo delo", "živo delo" ipd.; imeli bomo neposredne volitve, vendar bomo še vedno imeli tudi "delegate", "delegacije"... Namesto da bi terminologijo, ki je ne nazadnje tudis začitni znak obdobja nazadovanja na vseh področjih, kjer se le da, sprememli, jo bomo kot kaže, kjer se le da, ohranili in tako že spet ne bo nič v skladu s tem, kar bo zapisano.

Podoben problem pomenijo Temeljna načela ustave, ki so tudi ob spremembah zvezne ustave po nareku Predsedstva SFRJ morala ostati nedotaknjena. Le kako to visoko Predsedstvo ni pomisli, da bodo amandmaj, če bodo takšni, kakršne je zahvaljevali in kot tudi so, v nasprotju s Temeljnimi načeli? Ker pa so Temeljna načela, tako za zvezko kot republike ustave, kritev in norma za razlagu drugih

določb, smo že spet v pravni zategati: amandmaji, še zlasti ekonomski, niso v skladu s Temeljnimi načeli za ustavne spremembe, katerih cilj je tržno gospodarstvo, uveljavitev podjetništva itd., dejansko priznali neuspěnost kareljevske "družbenoekonomske" in "družbenopolitične" teorije, obenem pa kot prijanec pri plotu vztrajamo pri terminologiji te doktrine. Enako nedovolen je, da tudi odpor "pravovernih", ki skušajo svoj odpor tudi pravno utemeljiti, češ da bi s črtanjem šli v nasprotje z zvezno ustavo, ali da črtanje Temeljnih načel Ustave SRS nič ne pomeni, ker bodo še vedno veljala Temeljna načela zvezne ustave. V resnic pa gre najbrž prav za to, da zagovorniki Temeljnih načel računajo na to, da bodo spremembe le začasne, in da bo kmalu spet napočil čas, ko bomo obnovili program, zapisan v Temeljnih načelih.

Franc Šenk, predsednik socialne komisije v Kibernetiki

Delavcu dajmo zaslужiti, ne pa životariti ob »socialni« plači

Kranj, junija - Ob vsak mesec realno manj vrednih plačah, ki so se zdaj spustile na povprečnih 380 nemških mark, in domala dnevni podražitvah, je ljudem težko krotiti nejevoljo. Resa obstaja vrsta socialnih mehanizmov, ki pomagajo preživeti ljudem iz družbenega dna, a tudi ti viri, ki morajo zadnja leta nasiliti vse več socialno ogroženih družin, nezadržno usihajo. Nekdaj je veljalo, da se mora delavec preživeti z osebnim dohodkom, zdaj dve povprečni delavski plači ne prehranita več štirčlanske družine. Kot bi se v tovarnah cutili soodgovorne za usodo, ki je doletela delavce, skušajo ponekod z različnimi socialnimi prijemmi krpati luknje, skozi katere sili revščina. V kranjski Kibernetiki, kjer svojo socialno politiko in metodologijo gradijo že desetletja in so z njo zgled tudi drugim, za delavce s slabšimi zaslужki dobro skrbijo. O tem je obširno spregovoril Franc SENK, ki je osmo leto predsednik tamkajšnje socialne komisije, v katerih sicer dela že od leta 1956.

Plače najbolje kažejo socialno sliko tovarne. Kakšna je Iskrina?

»Povprečna plača v Kibernetiki je bila v obdobju med januarjem in marcem 1,73 milijona, kar v primerjavi z drugimi kranjskimi tovarnami ni ravno najslabše, glede na zahtevne izdelke, ki jih proizvajamo, pa je naše delo kaj slabo vrednoteno. Od 5127 delavcev jih je aprila 511 zasluzilo pod dvema milijonom, in sicer 270 ljudi, ki delajo na normo, 220 režiskih delavcev in 21 pripravnikov. 24 je celo takih, ki niso dosegli niti 1,60 milijona v času, ko je bil v republiki zahtevan najnižji dohodek 1,75 milijona. Desetina Iskrinih delavcev, ki resa opravlja najbolj enostavna, nekvalificirana dela, za normalno delo zasluzi komaj toliko, da se prebjija.«

Desetina vaših delavcev je na socialnem dnu. Kako blažite njihovo življensko stisko?

»Niso sicer čisto na dnu, preživijo pa z majhnim denarjem resnično težko. V socialni komisiji skrbimo, da tisti, ki se z normalnim delom ne morejo preživeti, dobijo še dodatne vire za življence. Poskrbimo za razne kredite in ugodnosti pri nakupu živil, organiziramo nakup ozimnic in jo deloma sofinanciramo, z denarnimi pomočmi lajšamo ljudem gmotno stisko ob nesrečah in smrti v družini, poskrbimo tudi za otroke pokojnikov. Če delavec ali družino doleti bolezen, prav tako izplačamo nekaj denarja, da človek laže prestane dvojno gorje, načeto zdravje in nizko boleznišnino. Delavce pošljamo na klimatsko zdravljenje in deloma pokrívamo stroške zanj. Tudi našim upokojencem (kar okoli tisoč jih je), ki so zašli v gmotno stisko, izplačujemo dodatni regres za letovanje. Naša skrb je tudi tovarniški klub zdravljenih alkoholikov, v aktivi invalidov pa poskrbimo za vsakoletno srečanje, izlet delovnih invalidov in obiske težkih invalidov na domu, za zaposlene pa redne dvoletne sistematske pregledne. Pri nas se je lepo uveljavila tudi aktivna rekreacija.«

Vse več je v tovarni delavcev, ki za normalno delo niso plačani dovolj, da bi lahko normalno živel. Tem lajšate stisko z denarnimi pomočmi.

»Enkratne denarne pomoči dodeljujemo vsem, ki imajo premajhno plačo, da bi zmogli plačati vse račune. Na prošnje delavcev v stiski se odzivamo bodisi z namenskim plačilom računa, ki ga delavec s svojo plačo ne zmore, bodisi z določenim zneskom v gotovini. Tako pomagamo pri nakupu drva, oblike, plačilu elektrike, šole v naravi. Ob smrti v ožji družini pa delavcu damo znesek, enak polovici povprečne tovarniške plače, v izjemnih primerih pa (po 102. členu našega sporazuma o delitvi dohodka) tudi vso, ki ustreza celo plači. Tudi otrokom naših umrlih delavcev vsako leto pomagamo z denarnimi pomočmi, in sicer ob novem letu in 4. juliju, dnevu Iskre najbolj ogroženim, odzivamo pa se tudi prošnjam, ki pride med letom. Registriranih imamo 74 otrok, že letos smo jih obravnavali 28 in za njihove pomoči porabili okoli 5 milijonov.«

Vaših »internih« pomoči ne upoštevajo, ko na centru za socialno delo merijo, kdo vse je upravičen do socialnih pomoči iz sistemskih virov?

»Ne, ker v občini ni pregleda nad pomočmi, ki jih izplačujejo tovarne. Kibernetika dosledno

lahko konkurirajo tisti, ki so izpolnili 15 let delovne dobe, plačajo pa od 20 do 100 odstotkov stroškov, pač po svojih dohodkovnih zmogljivosti in pogostnosti koriščenja. V osmih letih, odkar smo uveljavili ta oddih, o njem slišimo le poхvale, dokaz njegove koristnosti pa je tudi sistematski pregled, ki ga opravijo v Šmarjeških toplicah: slednji so med osmimi aktivnimi dohodniki odkrili bolezni, ki bi morda brez tega ostale še lep čas prikrite in usodne za posameznika.«

Stroški za hrano pojedo že prek polovico družinskega proračuna, zato je pri vas verjetno veliko zanimanja za razne ugodnosti pri nakupu živil in ozimnice?

»Lani smo z ozimnicijo oskrbeli 369 družin s 731 otroki. Letos smo zanje namenili 20 starih milijard, vendar bo ob skokovitem naraščanju cen živeža ta znesek verjetno premahjen. Ogrevam se, da bi v krog prejemnikov ozimnice zajeli manj ljudi, zlasti one z najnižjimi dohodki, pa tistim zagotovili več ozimnice. Druga ugodnost pri nakupu živil pa so boni. Sleheni delavec je lahko vzel za 600 tisočakov bonov, s katerimi lahko v 47 prodajalnah v občini kupi vsakdanja živila. Denar za bone delavci vrnemo v treh mesecih. Kredit je izkoristila polovica naših delavcev.«

Skrb za večji blagor delavcev verjetno terja veliko denarja. Od kod?

»Naj še omenim, da smo letos namenili dodatnih 12 starih milijard za najtežje socialne primere v tovarni. 181 ljudi je bilo že deležno teh pomoči. Razdeljeni so v kategorije in tista najbolj ogrožena dobi znesek v višini 55 odstotkov povprečnega dohodka, izračunanega pretekli mesec. Vanjo pa sodijo družine (obravnavane decembra lani), ki so doble manj kot 24 odstotkov dohodka na družinskega člena.«

Za reševanje socialnih problemov zdržujemo sredstva iz skladu skupne porabe, združenih sredstev regresa, dotacij tovarne in sindikata. Ocenili smo, da bo letos za vse pomoči zbranih 70 starih milijard, vendar verjetno ne bodo zadoščala. Če bo zmanjkal, bomo morda nekaj priškrtnili pri aktivnem oddihu in klimatskem zdravljenju, za vse ostalo pa bo denar mora biti. Moram poudariti, da je pri vodstvu tovarne dovolj posluha za socialno dejavnost.«

V socialnih komisijah ste že več kot tri desetletja. Kako so se v tem času spremenjale socialne razmere?

»Nekdaj se je veliko laže prislo do socialnih pomoči in družbenih dobrin kot danes. Preveč širokogrudno smo delili družbeno pomoč in premalo cenili delo. Očitamo tistem, ki ima hišo, ne vidimo pa, da je ves čas delal in vlagal, medtem ko je nekdo drug prekrižan rok čakal, da mu bo standard omogočila družba. Danes ni več tako. Mladim preskope odmerjamo družbene dobrine, zato si težko predstavljamo, kako bodo preživeli. Ves čas smo premalo cenili delo. Delavcu bi moral dati možnost, da dela in z rokami in glavo tudi dobro zaslubi, ne pa da mu odmerjamo nizko plačo, s katero ne more živeti. Socialne pomoči naj gredo solidarno resnično socialno ogroženim, medtem ko lenih ne bi smeli socialno podpirati.«

D. Z. Žlebir
Foto: G. Šink

KOVIN TEHNA

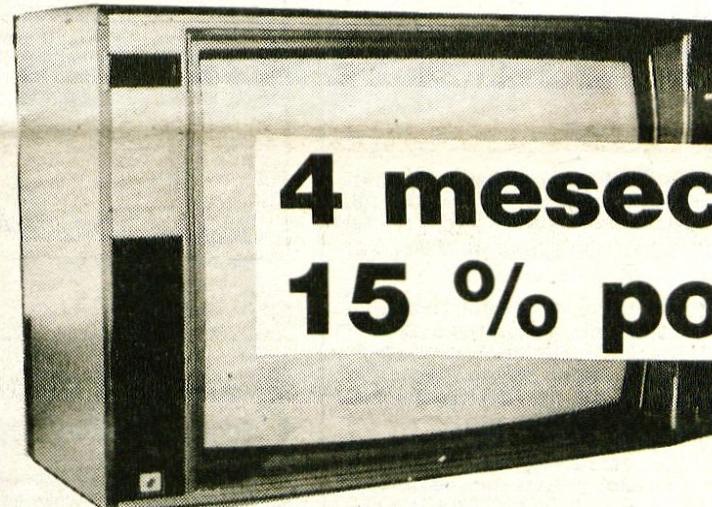
Blagovnica FUŽINAR Jesenice

Nudimo vam možnost nakupa na večmesečni brezobrestni kredit ali čeke, pri plačilu z gotovino pa popust!

6 mesecov
20 % popust

kotli TVT in FEROTHERM

4 meseca
15 % popust

GORENJE, ISKRA, ITT, GOLDSTAR

5 - 6 mesecov
15 - 20 % popusta

BELA TEHNIKA GORENJE, RADE KONČAR, LTH,
OBOD

NEMOGOČE
JE
MOGOČE

Predsednik Atletskega kluba Triglav Dušan Prezelj

Pred šestimi leti smo začeli znova

Kranj, 6. junija — Kje je in kam gre atletika, kraljica športa, na Gorenjskem in pri Atletskem klubu Triglav nam je odgovoril predsednik kluba Dušan Prezelj, ki je že šesto leto je predsednik kluba. Od njegovega prihoda na predsedniški »stolček« se je kraljica športa v Kranju začela rojevati znova.

Atletika, kraljica športa, hitro napreduje. Iz dneva v dan je kaj novega. Razvoj atletike gre namreč zelo hitro naprej. Atletika ima v Kranju že bogato zgodovino, saj je lani praznovala svojo štiridesetletno pot, atletski klub Triglav pa tridesetletnico. V tem času je AK Triglav padlo na dobre atlete in atletinje. Res je, da je bilo nekaj let v Kranju mrtvilo prav v tem športu. Toda pred šestimi leti je vajeti v svoje roke prevzel predsednik kluba Dušan Prezelj, z njegovim prihodom pa se je začelo obračati na bolje.

»Težko je bilo začeti znova. Ko sem prišel v klub, je dal odpoved poklicni trener Kavčič. Bila je težka denarna kriza. Stadion ni bil primeren za trening, ne za telovadbo, kaj šele za tekmovanje. Ni bilo naraščaja. Bila jih je le peščica. Začeli smo znova. Prišel je nov poklicni trener Dobrivoje Vučkovič, kar je bila takrat prava poteka klubu. Da je bila to dobra naloga, so bili uspehi kaj kmalu vidni. Smo edini atletski klub na Gorenjskem. Začeli smo z delom in dobili smo prve dobre mlade tekmovalce. Uvedli smo tudi atletsko šolo, v Škofji Loki, Tržiču, Radovljici in Kranju. In s to šolo v tem letu ne bo prekinete dela. Le iz takih fantov in deklev po teh šolah se dobijo dobri tekmovalci in tekmovalke. Le s takim načinom dela se pri atletiki lahko povzpneš na vidno mesto v Jugoslaviji. Največ, ne glede na ostalo, smo uspeli, ko smo modernizirali že zastarele atletske steze na stadionu Stanka Mlakarja. Dobili smo umetno maso. To je bil predpogoj za dober tekmovalni kader. Sedaj nas čaka nova naloga. Pod tribuno naj bi uredili atletsko dvorano. S tem bi dobili pogoje za vzgojo atletov skozi vso sezono. Ubadam se s kroničnimi denarnimi težavami. Nihče ne ve, kako draga je vsa oprema. Le mi vemo, da so rekviziti za vse predragi. Potrebno je pridobiti za delo nove ljudi, delevni izvršni odbor. Da je bila posodobitev atletskih stez res prava investicija, se že kaže. Že v tej sezoni smo bili organizatorji slovenskega in državnega prvenstva v mnogobojih. Lani pa smo po odpovedi Ljubljane organizirali troboj Francija — Grčija — Jugoslavija.

Da gre delo naprej, je zasluga trenerja Vučkoviča, Kogovška, Udirja, lani pa nam je bil zvest tudi Kukovica. Imamo šest do sedem mentorjev atletske šole. Da delo teče naprej, ima veliko zaslug naša sekretarka kluba Mira Krampl.«

D. Humer

Kdor je za zdravo življenje, vabljen v Domžale

Tecimo, hodimo, igrajmo

Kranj, 6. junija - Partizan Slovenije bo skupaj s športnimi organizacijami in gospodarstvom občine Domžale priredil v soboto, 10. junija, celodnevno prireditve Razgibajmo življenje. Kdor ne bo mogel ali utegnil v Domžale, bo lahko domžalskemu dogajanju sledil v podlugo uro trajajočem televizijskem prenosu.

Razgibajmo življenje je geslo letošnje akcije v Sloveniji za pospeševanje množične rekreacije. Pod tem motom je bilo organiziranih že nekaj tekmovalnih in rekreativnih prireditiv, osrednja pa bo v soboto, 10. junija, v športnem parku v Domžalah. Prireditve ima samo en cilj: ljudem, ki bodo utegnili priti v Domžale, in televizijskim gledalcem pokazati najrazličnejše možnosti športne rekreacije, enostavne, cene, vendar učinkovite. Rekreacija je del življenja človeka, višja kakovost njegovega življenja. Strokovnjaki bodo v Domžalah na prireditvi tudi svetovali, občinstvo pa se bo lahko v posamezne igre tudi vključevalo. Organizirani bodo testi zmogljivosti, mogoče se bo preizkusiti v strelnjanju z lokom, v kegljanju, metanju varpe in na koš, ježi in še v marsičem. Prireditve bodo poprestile tudi zabavne igre, na prizorišču v Domžalah in v televizijskem prenosu pa bodo prikazani tudi objekti in naprave, ki jih je mogoče uporabljati pri rekreaciji. Skratka, posamezniki in društva, ki organizirajo rekreacijo, se bodo lahko marsikaj naučili. Ob tej prireditvi kaže reči tudi to, da so v domžalski občini s tem praktično dokazali, da so zavzeti za rekreacijo, saj je občina družno sfinancirala to prireditve.

J. Košnjek

Nogomet

Britof prvak

Kranj, 7. junija - V zadnjem kolu gorenjske nogometne lige so bili doseženi naslednji izidi: Alpina : Primskovo 5 : 0, Visoko : Britof 4 : 3, Mavčiče : Tržič 2 : 3, Polet : Kokrica 1 : 0, Lesce : Bitnje 0 : 2 in LTH : Zarica 1 : 1. Končni vrstni red: Britof 38, Alpina 33, Tržič 29, LTH 28, Visoko 26, Lesce 21, Zarica 20, Creina Primskovo 18, Mavčiče 15, Bitnje 15, Polet 14 in Kokrica 9.

V II. slovenski nogometni ligi je Triglav s 3 : 1 premagal Jadran Lamo, Jeseničani so nepričakovano doma zgubili s Postojno 1 : 3, Naklo in Sava pa sta igrala neodločeno 2 : 2. Dve koli pred koncem ima Jadran Lamo 27 točk, Elan 26, Triglav 25, Slavija 24, Naklo 21, Bela krajina 20, Jesenice 17, Bilje 17, Adria 16, Postojna 16, Sava 15 in Primorje 14.

Mladinci Save so zgubili z Rudarjem 0 : 2, Britof pa v Mirnu 1 : 2.

D. Jošt

Selektor članskih reprezentanc in eden od trenerjev veslačev Bleda Stanko Slivnik

Prvi sadovi novih posadk

Bled, 6. junija — Bled bo od 2. do 10. septembra gostil najboljše veslače sveta, na svetovnem prvenstvu v veslanju. Bled je bil že prizorišče dveh svetovnih prvenstev: leta 1966 in 1979. Kaj lahko pričakujemo od naših veslačev: solidne uvrstite, še posebej blejskih posadk. Več o tem nam je povedal selektor članskih državnih reprezentanc in eden od trenerjev VK Bled Stanko Slivnik.

Svetovno veslaško prvenstvo na Bledu, ki bo od 2. do 10. septembra, je veliko priznanje naši deželi, športnikom Jugoslavije, še posebej pa veslačem in blejskim veslaškim delavcem, ki so se že nekajkrat v zadnjih desetletjih izkazali kot uspešni in prizadetni organizatorji mednarodnih prvenstev in tekmovanj. Na Bledu in v njegovem širši okolici so vedno poskrbeli za prijetno bivanje športnikov in drugih gostov ter omogočili, da je bil program prvenstva popestren s še drugimi turističnimi in družbenimi prireditvami.

Zaradi vsega tega so prirediteli letosnjega svetovnega prvenstva na Bledu zastavili delo tak, da bi bilo tudi tokrat vse v redu. Prizadetnost pri delu se že obrestuje še posebno z uspehi in rezultati, ki jih dosegajo blejski in jugoslovanski veslači na velikih mednarodnih regatah, v članski in mlađinski konkurenči. Za to skrbi tudi selektor članske državne reprezentance in eden od trenerjev veslačev Bleda Stanko Slivnik.

● Prvi uspehi so tu. Kako naprej?

V Duisburgu je bila kvalitetna mednarodna regata, ki je bila hrkrati priloznost za sestavo kombiniranih posadk. Dvojec brez krmarja Bleda Mujkič — Prešeren sta na prvi tekmi, v petek in nedeljo, nastopila v svoji disciplini. Oba nastopa sta bila zelo uspešna. Na prvi tekmi sta bila prva, na drugi pa druga. Ti uspehi so pokazali, da navkljub nekoliko okrnjenemu vojaku

Mujkiča, lahko pričakujemo dober nastop na svetovnem prvenstvu na Bledu. Dvojec s krmarjem Janša — Krašovec in krmar Slivnik, so imeli težji program. Prvi dan je bila zmaga njihova, drugi dan sta Janša in Krašovec nastopila v kombiniranem četvercu z Beograjdancema Pivcem in Marušičem. Bili so četrti. Tretji dan sta spet nastopila na tekmi v dvojcu brez krmarja, kjer pa se nista vrstila v finale. Tudi dvojec s krmarjem je dokazal mednarodno kvalitetno. Sašo Mirjanič je dejal prvi dan v četvercu s krmarjem, skupaj z Marušičem, Pivcem in Banjacem. Skupaj z Banjacem sta nato nastopila v dvojcu »z«. Bila sta prava senzacija, saj sta zmagala pred olimpijskimi in svetovnimi praviki, Italijani. Mirjanič je tako kandidat za obe posadki. Do svetovnega prvenstva na Bledu je še dovolj časa za končno sestavo naših posadk. Blejčan Žust je nastopal v osmercu. Kombinirana ekipa Bleda in Beograda se ni obnesla. To ponuja razmišlanje, ali bomo v osmercu nasploh na Bledu nastopili.

Ta ekipa bi dala soliden četverec brez. Bodo še nastopi v ČSSR in Luzernu v začetku julija. Po Luzernu pride nato piljenje forme za svetovno prvenstvo na Bledu in Bohinju.«

● Tudi mlađinci čaka nastop na svetovnem prvenstvu. Kaj so pokazala prve regate?

»Mlađinski kandidati za nastop na svetovnem prvenstvu, ki je v začetku avgusta na Madžarskem, so pokazali že veliko. Pokazalo se je tudi to, da je ekipa Bleda v ospredju. Prijetno je presenetil dvojec brez krmarja. V tej posadki veslača Cop in Žvegelj in bila sta druga, takoj za posadko NDR. Skifist Markovc je bil tretji. Pred njim je bil skifist NDR in Italijan. Odlična je bila tudi kombinirana ekipa v dvojnem dvojcu. Tu sta veslači Blejčan Klemenčič in Mihajlovič iz Osijeka. Bila sta druga, takoj za ekipo ZRN. Od teh posadk si lahko veliko obetamo na svetovnem prvenstvu za mlađence na Madžarskem. To naj bi bila torej tudi nova generacija veslačev Bleda.«

D. Humer

Svetovno prvenstvo v kajak kanu v ZDA

Kajakaši in kanuisti že odpotovali v ZDA

Ljubljana, 6. junija - V prostorih ČP Dela v Ljubljani so se tik pred odhodom na prizorišče letosnjega svetovnega prvenstva v kajakih in kanujih predstavili naši tekmovalci. Že v četrtrek so na prizorišče letosnjega svetovnega prvenstva, ki bo na reki Savoge River v Marylandu v ZDA, z Brniko so odpotovali naši reprezentanți, ki bodo nastopili v spustu v kajakih in kanujih.

Naši jugoslovanski reprezentanți, bodo na tem svetovnem prvenstvu zastopali: v C 2 Masle-Grubiš, v C 1 Jelenc in Kancler ter Lilek, v K 1 pa Oblokar in Abramič. 13. junija bodo na pot odšli na tekmovanje v K 1 Čižman, Štrukelj, Skok, Abramčič je že v ZDA, v C 1 pa bodo tekmovali Vidmar, Žitnik, Javornik in Martinez.

Naši reprezentantje so odšli na tekmovanje izredno dobro razpoloženi. Kako tudi ne? Prav na zadnji močni mednarodni tekmi Meranu v Italiji so naši tekmovalci pokazali svojo res izredno pripravljenost. Doselej so na svetovnih prvenstvih naši kajakaši in kanuisti priveslali za to jugoslovansko športno disciplino na divjih vodah že osemnajst medalj. Tudi na letosnjem, ki bo od 15. do 25. junija na reki Savoge, si jugoslovanski reprezentantje obetajo dober uspeh. Domov naj bi se vrnil kar z dvema ali tremi kolajnami.

D. H.

Enainštirideseta mednarodna kolesarska dirka po Avstriji

Valter Bonča zmagovalec na Grossglocknerju, naša ekipa v ospredju

Kranj, 7. junija - V peti etapi mednarodne kolesarske dirke po Avstriji je v ospredje prišel mladi Idržičan Valter Bonča. To je bila doslej najtežja etapa, saj so morali tekmovalci prevoziti skoraj do vrha Grossglocknerja. Tu je svoje sposobnosti kot pravi gorski voznik pokazal mladi Idržičan Valter Bonča, ki je bil hitrejši od Avstrije Lammerja. Bonča je dobil tudi oba naslednjega gorska cilja, le na cilju v Lienzu je bil premalo paljiv, saj bi lahko dobil tudi do 145 km dolgo etapo. Le za las ga je prehitel reprezentant Avstrije Lammer. Sicer je prišlo v ekipni skupni razvrstitev po preobratu. Tudi ostali naši so vozili napadno in se tako po petih etapah jugoslovanski reprezentantje v ekipnem delu po času izenačili z ekipo Avstrije, na tretjem mestu pa so Norvežani.

Na četrti etapi se je izkazal Savčan Marko Polanc. Sicer je v tej etapi zmaga pripadla reprezentantu NDR Heppnerju, Marko Polanc pa je bil deveti.

Po petih etapah je med posamezniki na prvem mestu Bonča (Jugoslavija), na drugem mestu pa je Lammer (Avstrija), ki za Bonča zaostaja -0,02. Na 23. mestu je Penko, 24. Premužič, 33. Glivar, 36. Polanc in 52. Pagon.

D. H.

Vabilo, obvestila

Nogometni spored - V predzadnjem kolu II. slovenske nogometne lige igra Sava v nedeljo ob 17. uri doma proti Beli krajini. Naklo gostuje v Postojni, Triglav pa gostuje pri Slaviji. Mladinci Save gostujejo v Kopru, Britof pa igra doma proti Radomljam. V gorenjski A nogometni ligi so že tekmovali s tekmovanjem, v B ligi pa je v soboto ob 16. uri na spredelu zadnje kolo. Igrali bodo Alples : Velesovo, Šenčur : Podbrezje, Podgorje : Kondor, Grintavec : Preddvor in Trboje : Bohinj. Mlađinci in kadeti so že končali s tekmovanjem, pionirji pa igrajo v soboto ob 16.30 zadnje kolo. - D. Jošt

Obvestilo Planinskega društva Tržič - Planinsko društvo Tržič bo prek poletja redno oskrbovalo vse svoje planinske postojanke. Dom na Kofčah bo redno odprt ob 17. juniju dalje, Dom pod Storžičem, Dom na Zelenici in Koča na Dobrči pa od 24. junija dalje. Do vseh postojank so dovozi in dostopi običajni, planinska pota so markirana. Povsod bodo postregli s hramo in pijačo, običajno z planinske postojanke. Prihod večjih skupin prijavite predhodno pismeno na naslov Planinsko društvo Tržič, Trg svobode 18, informacije pa dajejo tudi po telefonu 52-336 ali pri Ivku Bergantu zjutraj in zvečer po telefonu 50-116. J. K.

Uspešna igra radovljških balinarjev - V medrepubliški balinarski ligi sever uspešno nastopajo radovljški balinarji, ki so dobili vsa dosedanja srečanja, med drugim pa so preteklo soboto premagali tudi bivšega prvoligaša Šiško z 11 : 4. V soboto, 10. junija, ob 9. uri igrajo Radovljčani z drugouvrščenim Brdom iz Ljubljane. - J. Rolič

Praznična tekmovanja na Brezjah nad Tržičem - V počasnem krajevnega praznika bo Športno društvo Brezje organiziralo več športnih tekmovanj. Tako bo danes, 9. junija, ob 18. uri društveni turnir v namiznem tenisu, v soboto, 10. junija, ob 18. uri bo društveno prvenstvo v balinanju za ženske, 11. junija, ob 9. uri bo društveni turnir v balinanju za moške, ob 14. uri bo odprt turnir v odbokji za ženske, ob 17. uri pa bo turnir za moške. Prihodno nedeljo, 18. junija, pa bo na Ježah odprt turnir v malem nogometu. - J. Kikel

Upokojenci na Rašico

Kranj, 7. junija - Sekcija za planinske izlete in pohode pri Društvu upokojencev Kranj je pripravila dne 15. junija, izlet na 641 metrov visoko Rašico. Zbor pohodnikov bo ob 7.30 na avtobusni postaji v Kranju, od koder se bodo z rednim avtobusom odpeljali do Šentvida in od tod z lokalcem do Gamelj. Sledil bo vzpon na Rašico. Z avtobusom se bodo vrnili v Kranj. Skupno bo za 4 ure zmerne hote. Planinska oprema naj bo vremenu primerna. Izlet bosta vodila Feldin in Pirih.

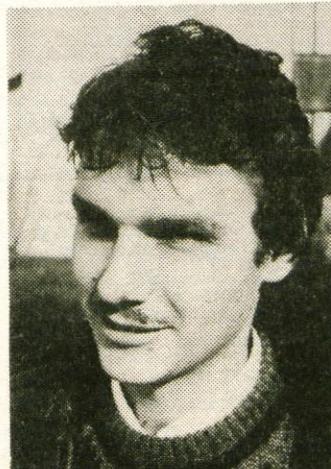
Zveza kmečke mladine Slovenije: "iztulili" smo se nad razmerami v kmetijstvu

Medeni tedni so minili, kako premakniti neobčutljivega dinozavra

Ljubljana, 6. junija - Da so medeni tedni slovenske nove političnosti, ki jo predstavljajo (alternativne) zveze in gibanja, minili, se dobro zavedajo tudi v Zvezni slovenske kmečke mladine. Ko je Emil Erjavec, prejšnji predsednik upravnega odbora zveze, sicer pa študent Biotehniške fakultete v Ljubljani, na torkovi seji novega upravnega odbora ocenjeval enoletne izkušnje, je dejal, da so se v tem času na (množičnih) sestankih in konferencah "iztulili nad razmerami kmetijstvu" in da je treba prenehati samo s prikazovanjem stanja, ker je takšno ravnanje neproduktivno in ne vodi k izboljšanju razmer. Ker so nekateri celo zelo zadovoljni, da kmetijska politika še naprej "vozi" po starih tirnicah, da mleko vsaj za kmesta še vedno nima prave cene itd., in ker tudi ostra kritičnost ne daje želenih rezultatov (kmetijstvo je največji dinozaver v Sloveniji, je dejal Erjavec), bo treba preiti od besed k dejanjem, odgovorjenja o akcijah in k stalnemu pritisku na tiste, ki v imenu kmetov odločajo o usodi slovenskega kmetijstva. "Ni me sram priznati, da smo v letu dni, kolikor česa obstajamo, naredili malo takega, kar bi se konkretno poznalo na kmetijah in podeželju, tudi zato, ker smo se več ukvarjali s starejšimi (s Slovensko kmečko zvezo - op.p.), zato pa se več pozna v spremnjanju tradicionalne miselnosti, kar bi - vsaj upam tako - dolgoročno moralno dati rezultate. Ker so tudi strokovnjaki močno zasidrani v kmetijski monopoli, moramo graditi "politični kapital" na mladih, neobremenjenih s kmetijsko preteklostjo, že zlasti na tistih, ki obiskujejo srednje kmetijske šole," je dejal Emil Erjavec in poudaril, da je položaj Zvezne slovenske kmečke mladine med mladinsko organizacijo in med Slovensko kmečko zvezo naravnost idealen za nauredno delovanje.

Prva pobuda: državna dota za mlade kmečke družine

Kot je dejal Marjan Podobnik, novi predsednik zveze kmečke mladine, sicer pa kmet in pospevavec iz Cerknega, se bo zveza ob že dogovorjenih nalogah zavzemala predvsem za uveljavitev in ustavno opredelitev družinske kmetije, za spremembe v kmetijskem šolstvu, za ekološko čisto pridelovanje hrane in za to, da bi bili kmečki fantje deležni olajšav pri služenju vojaškega roka. Ko so v kmečki zvezi razpravljalni o položaju mladih kmetov, je bil med vsemi najdolgočnejši Branko Bregant: "Ko bo oblast izpolnila tri glavne pogoje, bo bolje tudi za mlade kmetovalce in za vse slovensko kmetijstvo. Prvi pogoj so družinske kmetije oziroma takšna gospodarstva, ki bodo dajala dohodek za dostojno preživljvanje dveh rodov - mlajšega in starejšega. Drugi pogoj so primerne pokojnine. Zdaj je namreč tako, da se starejši brez tega, da bi bili lastniki kmetije, ne počutijo socialno varne in zato še naprej velja načelo - ti meni luč, jaz

Marjan Podobnik

tebi ključ. Tretji pogoj so ekonomski cene, ki bodo omogočale, da ne bomo živelki kot socialni podpiranci."

Če je ohranjanje kmečkega prebivalstva na podeželju, še zlasti v težavah hribovskih in gorskih predelih, tudi državni interes (mladi upajo, da je res tako), potem bi morala oblast tudi nekaj storiti za zaščito tega interesa. V zvezi kmečke mladine predlagajo uvedbo državne dote, do katere bi bile upravičene mlade družine, ki so se odločile, da ostanejo na kmetiji. "Dota" bi lahko vsebovala ugodnejša posojila, prednost pri najemu ali nakupu zemlje, nevratljiva sredstva - in še kaj. Upravni odbor zveze bo to pobudo in še nekatere druge naslovil republiški skupščini, vendar si tudi na podlagi dosedanjih izkušenj ne delajo prevelikih utvar. Ko so s žalske konference "Agrarna reforma - danes in takoj" posredovali zahteve po ugodnostih za mlade družine republiškemu komiteju za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, so prejeli odgovor, če da smo socialistična družba, v kateri ni mesta za razlike.

Milan Brence, kmetovalec iz Gorenje vasi, se je tudi vprašal, kaj bi storila oblast s kmetijstvom in ljudmi v primeru, če bi jim v rudniku urana Žirovski vrh ali v Krškem "ušel atom" in bi prišlo do ekološke katastrofe (vprašanje bodo mladinski delegati skupaj z ostalimi pobudami posredovali republiški skupščini); eden od članov upravnega odbora pa se je zgrožil nad tem, da stroka daje razna pozitivna soglasja in priporočila tudi iz koristoljuba v osebnih inte-

resov in da se pri tem skriva celo za "fasado" družbenih interesov in višjih ciljev. Kot smo slišali, so velik ekološki (in finančni) problem tudi kmetijske melioracije - ne vse po vrsti, ampak predvsem tiste, ki se izvajajo le na večjih merilih.

Milan Brence

Tretja pobuda: spremembe v kmetijskem šolstvu

Že problemska konferenca v Šentjurju pri Celju, predvsem pa razprava na torkovi seji, je opozorila, da mladi niso zadovoljni s kmetijskim šolstvom. Zakaj ne bi dijakom omogočili, da bi po končanem šolanju opravljali pripravnino študi na "usmerjenih kmetijah"? V predmetnem je preveč balasta in znanj, ki jih kmetovalci skorajda ne rabijo. "Prakse je očitno premalo in še ta je na tako nizki ravni, da bi bolj malo znal, če se ne bi naučil doma na kmetiji," je dejal eden od mladih kmetovalcev. S fakultet prihajajo tudi tako imenovani asfaltni inženirji, ljudje, ki nimajo stika s kmetstvom in kmetijstvom. Za poljedelstvo se učimo iz prevedenih učbenikov, pa čeprav so že slovenske razmere dokaj drugače od vojvodinskih...

Četrta pobuda: olajšave za kmečke fante pri služenju vojaščine

Zveza kmečke mladine Slovenije bo seznanila zveznega sekretarja za ljudsko obrambo Veljka Kadijevića s pobudo, da bi kmečki fantje tako kot vrhunski športniki služili vojaški rok v dveh delih (dvakrat po pol leta) in da bi bilo civilno služenje mogoče tudi na hribovskih ali visokogorskih kmetijah, kjer je zaradi težjih obdelovalnih razmer še precej ročnega dela. Drugo pismo bo zveza naslovila na republiškega sekretarja za ljudsko obrambo Janka Kušarja z željo, da bi kmečki fante pošiljali k vojakom v čimbljje domu; tretje pa na poveljstvo Zagrebškega armadnega območja, ki naj bi jim zlasti ob kmetijskih konicah omogočilo tudi več prostih "vikendov". Predsednik zveze kmečke mladine je dejal, da pričakuje odklonilno stališča, Branko Bergant pa je omenil, da so tudi vojaške oblasti razumevajoče in da so mu v času služenja vojaškega roka omogočile, da delo na kmetiji ni zastalo.

C. Zaplotnik

Puštalci nočejo slišati za novo varianto mestne ceste v Poljansko dolino

Republiška cestna skupnost pa ne za obvoznicu s tunelom

Škofja Loka, 8. junija - Več razlogov je vodilo občinsko vlado, da je lani imenovala posebno komisijo za pripravo strokovnih osnov za preverbo rekonstrukcije ceste v Poljansko dolino na območju mesta Škofja Loka. Najmočnejša argumenta sta dva, in sicer, da je staro mestno jedro prvorazredni kulturni spomenik in ga je kot takega treba čimprej obvarovati nadaljnje propadanja, hkrati pa omogočiti primeren vstop vanj, ter da za varianto obvoznic s tunelom, sprejetu pred desetletjem, bog ve koliko časa ne bo denarja niti v občini niti v republiki.

Problem denarja je bil posebej izpostavljen tudi na torkovi seji škofjeloškega izvršnega sveta, ko je Matevž Dagarin podal zaključno poročilo o delu komisije. Po cenah iz letosnjega marca bi namreč obvoznicu s tunelom stala okroglo 48 milijard dinarjev, in to brez priključkov za mesto. Bi loško gospodarstvo dalo polovico votse? Republiška skupnost za ceste je ni pripravljena dati. Kot je v torek ponovil njen predstavnik, tunske variante ni v njihovem planu niti je ne bo, saj ni ekonomsko upravičena.

V republiki, kjer ne pristajajo na to, da bi jim neka občina vsljevala takšno ali drugačno obvoznicu, dokazujejo, da Škofja Loka snloh ne potrebuje obvozne ceste. To med drugim utemeljujejo tudi s podatkom o štetju prometa izpred dveh let, ko so na tem odseku našeli 4250 vozil na dan; od tega le 45 odstotkov predstavlja tranzitni promet Gorenja vas-Trata. Po oceni ljudi iz republiške skupnosti za ceste je bil ob gradnji rudnika urana v Žirovskem vrhu načrtovan bistveno večji promet in tudi večja poseljenost Gorenje vasi. Pričakovane eksplozije zdaj ni, res pa je, da zlasti tovorni promet skozi mesto ogroža varnost ljudi, ne le spomeniško zaščitenih hiš.

Nova varianta, ki jo je v torek ponudila komisija izvršnega sveta, pomeni v bistvu mestno cesto, ki bi veljala 3,2-krat manj od tunelske. Republiška skupnost za ceste jo je pripravljena uvrstiti v svoj plan in sfinancirati v naslednji petletki. Kaj torej izbrati? Vrabca v roki ali goloba na strehi?

Vsak poseg v prostor prizadene določene deli ljudi, vsako strokovno odločitev hoče spremniti zasebni interes. Je bila tunska varianta pred desetletjem izmed ducata ponujenih res izbrana prav zato, ker je bilo že tedaj jasno, da bo prevelik zalogaj in zlepa ne bo uresničena? Če vemo, da so v koridorju te trase zrasle hiše, ki so danes stare samo osem let, potem to prav lahko verjamemo.

Komisija zdaj predlaga eno samo varianto, kar je velika prednost, saj se bodo ljudje kregali samo o eni. Krog očitno še bo, če sodimo po tem, da sta na povabilo komisije, ki se je na osebni, človeški, poštenu način želela približati prizadetim krajinom Puštal, jim podrobno razložiti, zakaj in kako, prišla le dva, devetnašt drugih pa je poslalo odklonilno pismo, v katerem oponašajo legitimnost komisije in iskanja nove rešitve.

Predlagana mestna varianta zahteva rušitev stanovanjskih hiš Puštal 22 in 23 ter deloma 24, steklarne delavnice ob Puštalškem gradu, transformatorske postaje pri gradu, zidanega objekta in lope na nogometnem igrišču, sanitarij na kopalnišču, prizadene pa tudi športno igrišče ter zaradi bližine okoliške stanovanjske objekte, ki jih bo treba protihrupno zaščiti. Štiri rezervne lokacije v bližini čakajo, komisija zagovarja tudi pošteno odškodnino.

V dogajanja okrog nove variante pa so posegli tudi meščani, ki so postavili nasproti Puštalcem, kar je gotovo edinstven primer, saj je običaj, da se oglasijo prizadeti, drugi pa molčijo. S 64 podpisom se so tokrat Ločani zavzeli za rešitev mestnega cestnega zamaška v Poljansko dolino. Kako torej naprej? Komisija bo še enkrat povabila prizadete krajane Puštal, da bi jim razgrnila svoje poštene namene. To bo storila še pred zasedanjem junijске občinske skupščine, ki bo odločila, ali se začne postopek za spremembo družbenega plana ali ne. Če da, potem bi po približno letu dni lahko prižgali zeleno luč za gradnjo mestne obvoznice.

H. Jelovčan

Gamsi so vedno bolj ogroženi - Maja so v Poslovoprireditvenem središču Gorenjski sejem v Kranju podpisali sporazum o gojitvi gamsov v Karavankah, te avtohtone divjadi in ponosa tega območja. Sporazum je podaljšan za štiri leta, podpisali pa so ga Koroška lovска zveza, Lovska zveza Slovenije, Zavod za gojitev divjadi Kozorog Kamnik in Zveza lovskih družin Gorenjske, Savinjsko kozjanskega območja in Maribora. Gams je namreč vedno bolj ogrožen in mu grozi, da bo izumrl. Sporazum je zelo strog in dovoljuje samo odstrel slabišči živali. Znova in znova se pojavitajo tudi gamsje garje, ki redčijo gamsijo družino, zaradi bolezni pa gamsi bežijo tudi drugam in dodatno siromašijo Karavanke. Se pa tudi že kažejo rezultati načrtnejše skrbi za to divjad. Število gamsov se je na Stolu in na Zelenici že povečalo.

J. K., slika F. Ekar

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Barvni TV Iskra z dalj. upravljanjem, star 1 leto, prodam. ☎ 631 784 8407

Prodam nov ELEKTROMOTOR 3 kW, 1480 obr./min. Zg. Duplje 80 8854

Prodam črno-beli TV gorenje. Pot v Bitnje 11 8855

Prodam barvni TV greatz, ekran 51 cm. ☎ 34-810 8865

Kosilnico SIP 135, cisterno Creina 2200 litrsko, prodam. Golar Anton, Gosteče 14, Škofja Loka 8888

Prodam barvni TV gorenje. ☎ 80-239 8893

Prodam TRAKTOR deutz 75, pogon na vsa štiri kolesa. ☎ 51-008 8926

Prodam barvni TV EI NIŠ. Britof 220 C, Kranj 8935

Ugodno prodam nov HIDROFOR. ☎ 44-155 8945

Sivalni stroj Bagat jadranka, prodam. ☎ 75-845 8953

Ugodno prodam obnovljeni pralni STROJ gorenje, cena 120 Mio. Cimerman Alojz, Janeza Puharja 8, Kranj 8955

Prodam VIDEOREKORDER scharpp. ☎ 35-364 8994

Prodam novo rotacijsko KOSILNICO IMT 4 Mio ceneje. ☎ 74-368 9024

Prodam industrijski šivalni STROJ sin-ger. ☎ 50-660 9026

Prodam motorno žago SAKS DOL- MAR 112, staro eno leto. ☎ 22-221, int. 28-53 9031

Ugodno prodam pralni stroj GORE-NJE. Jezerska c. 11, ☎ 21-538 9043

Prodam Ruža step staro dve leti, zelo ugodno prodam. ☎ 42-805 9048

Ugodno prodam nov C 64 z dodatki, dvokasetnik z radiom in novo pony kolo. Janez Čampa, Tavčarjeva 3b, Jese- nice 9051

Prodam motorno KOSILNICO MOTO BENASI, malo rabljeno, ter eno za rezerve dele. ☎ 65-073 9072

Prodam 7 stopenjski grafični equalizer. ☎ 28-575 9077

Nov, barvni TV Philips, 55 cm, prodam. ☎ 26-792 9079

Prodam nov barvni TV 37 JVC in VI- DEOREKORDER Toshiba 93, vse de- klarirano. ☎ 50-118 9083

Prodam pralni stroj CORTING, star 3 leta in bojler 80 litrski. ☎ 40-260 9089

OPTIKA

VERVEGA NEVENKA
Tavčarjeva 1, Kranjtel.: 27-610
(nasproti delikatese)

Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navadnimi in specialnimi lečami.

Izdelujemo na recept in brez njega

POSESTI

Mlad slovenski par brez otrok kupi ali najame KMETIJO na relaciji Kranj - Radovljica - Železniki - Tržič - Bleč. Možnost oskrbe starejših ljudi. Šifra: VESELJE DO KMETOVANJA 8871

Prodam GARAŽO. Brajič, Zlato polje 2a, Kranj 8968

Zazidljivo parcelo 650 kvad. m v Škofiji Loki, prodam. ☎ 69-593, od 18. do 21. ure v petek 9028

RAZNO PRODAM

Prodam dobro ohranjen avstrijski športni VOZIČEK. Majcen, Trg Prešernove brigade 7, Kranj 8849

LESTVE-prostostojče 2 in 3 m dolžine ter GAJVICE, prodam. Tupaliče 59, Preddvor 8941

SEJEM RABLJENIH VOZIL NA GORENJSKEM SEJMU V KRANJU VSAKO NEDELJO od 07. do 13. ure

Prodam drobni KROMPIR. Prebačovo 21 8943

Prodam letne gume 2 kosa Semperit Hi Lise dim. 165x13. ☎ 25-732 8959

Ugodno prodam uvoženo GOVEJO KOZO 5 kvad. m. ☎ 46-042 8969

Prodam bukova DRVA. Dostava na dom. ☎ 42-471 8998

Ugodno prodam globok otroški voziček in manjše otroško kolo. ☎ 631-523 9006

Prodam ČOLN MAESTRAL 9 s Tomosom motorjem, ogled v delavnicih od 16. ure dalje. Mavec, Kocjanova 14 9010

Prodam novo litoželezno kad 160 cm, 8 litrski bojler, kromasti bojler 50 litrski in večjo količino živega apna v vrečah. ☎ 80-588 9013

Prodam domače ŽGANJE. ☎ 45-202, v večernih urah 9015

Prodam otroški športni VOZIČEK-italijanski. Vrhovnik, Drulovka 10, Kranj 9020

Priklico ADRIA 330 in barvni TV, ekran 53 cm, nov, prodam. ☎ 632-466 9027

Prodam 25 kvad.m parketa rabljenega, barvni TV Iskra v manjši okvari, agregat 1,5 KW, dva otroška kolesa od 5-10 let. Mavčiče 49 9039

Prodam JADRALNO DESKO (nemško) zelo ugodno. ☎ 50-284 dopoldan, 51-420 popoldan 9056

Prodam barvni TV gorenje starejši letnik, sedežno grt. Jasna in moped APN 6, star eno leto. ☎ 78-837 9058

Prodam gumijasti ČOLN meteor specijal z motorjem Tomos 4. ☎ 33-688 9062

Brako priklico rabljeno 4 sezone, ugodno prodam. Stušek Janko, Begunjska 11 B, Lesce, ☎ 75-338 9066

Prodam belo dolgo poročno OBLEKO Vezeneine Bled št. 42. ☎ 70-401 9067

Ugodno prodam nov APN 6 in novo 80 basno klavirsко HARMONIKO Melodijska 46-589 9109

Prodam otroško posteljico z jogijem, pralni stroj CANDY in belo poročno obliko št. 38. ☎ 33-897 9112

Prodam TORI ohranjen in VIDEO PLA- YER Orion, star leto dni z dokumenti, ugodno. Seger, Cankarjeva 31/a, stanovanje 1, Radovljica 9120

Prodam večjo lepo ustrojeno govejo kozo. ☎ 57-959 ali Bajd Miro, Snakova 81, Križe 9124

Prodam smrekove DESKE 50 in 25 mm. Babni vrt 6, Trstenik 8856

20 suhih hrastovih PLOHOV in 3 HLODE, prodam. ☎ 22-710 8787

Prodam deske mecesen, smreka. ☎ 83-143 8882

Prodam 1000 kosov rabljene strešne opeke špičak, 30 kosov bele prizme, 7 kvad. m keramični plastični čokoladne (15x22), moped Tomos starejši. Kajdiž, Poljščka 5, Bled 8923

Prodam rabljeno strešno opeko folc. ☎ 27-526 8946

Prodam cementno zarezno kritino in žlebove- rabljeno. ☎ 22-309 8957

Prodam novi prodam že opleskanega 20 kvad. m smrekovega OPAŽA in 135 li- trski HLADILNIK gorenje. Britof 16, ☎ 36-300 8973

Strešno OPEKO karo, ugodno prodam. ☎ 83-086, od 7. do 14. ure 8983

Gradbeno dvigalo nosilnost 120 kg in nov HIDROFOR prodam. Jože Trčon, ☎ 22-386 9036

Prodam betonske bloke 200 kosov in smrekove plohe 2 kub. m. ☎ 45-263 9044

Prodam 2000 kosov strešne OPEKE rdeče barve s posipom Dravograd in motorno žago HUSQUARNA. ☎ 64-337 9095

Prodam ŠPIROVCE 12 x 14 x 7, banki- ne ter pante. ☎ 27-731 9098

Prodam polarit OPEKO 30 x 24, 340 ko- sov. ☎ 70-382 9111

Strešno opeko Kikinda prodam. ☎ 620-837 9126

MALI OGLASI, OGLASI

STAN.OPREMA

Ugodno prodam nov Iskrin vgradni ŠTEDILNIK rostfrei (2plin+2elek.). ☎ 49-270 8875

Dva rabljena jogija, rabljen črnobel TV in dve rabljeni zimski gumi za Z 101, prodam. ☎ 77-779 8880

Poceni prodam star kombiniran ŠTE- DILNIK 2 elek.+4 plin, pomivalni stroj El Niš in žensko dvokolo. Železniki, ☎ 67-184 8881

Prodam dva KAVČA, 2 fotelja in mizo po zelo ugodni ceni. ☎ 33-040 8901

Prodam zakonsko posteljo, nerabilno. Alipes. ☎ 632-560 8903

Prodam 210 litrsko zamrzovalno skirnijo Gorenje. ☎ 26-839 8933

Etažno centralno PEČ 12 KW z vsemi priključki, črpalko, ventilni, termoblok, novo, nujno prodam za 50 odstotkov cene. ☎ 37-958 8949

Ugodno prodam trajnožarečo peč in kombiniran ŠTEDILNIK 2+2. Poto- čnik, Planina 35, Kranj 8958

Prodam kombiniran BOJLER SAP. ☎ 621-438 8993

Prodam zamrzovalno SKRINJO 450 li- trov LTH. ☎ 75-800 9007

Prodam kavč in dva fotelja. Strahinj 11, Naklo 9081

Prodam SPALNICO po zelo ugodni ce- ni. ☎ 77-234 od 7. do 14. ure 9110

Ugodno prodam malo rabljeno garnitu- rito Zlit, raztegljiv kavč in 2 fotelja. ☎ 57-332 9114

Poceni prodam trosed in 2 fotelja. Ma- karči Žarko, Frankovo nas. 66, Škofja Loka 9117

Prodam dobro ohranjen avstrijski športni VOZIČEK. Majcen, Trg Prešernove brigade 7, Kranj 9128

Prodam HLADILNIK z zamrzovalnikom Gorenje. ☎ 27-873 9130

Prodam GARAŽO. Brajič, Zlato polje 2a, Kranj 8968

Zazidljivo parcelo 650 kvad. m v Škofiji Loki, prodam. ☎ 69-593, od 18. do 21. ure v petek 9028

Prodam 2-sobno stanovanje v Kranju okolina Vodovodni stolp. ☎ 28-779 8965

Prodam dvosobno STANOVANJE ali zamenjam za 1-sobnega. ☎ 51-891 9005

Opredeljeno sobo s posebnim vhodom na Bledu, oddam. Ponudbe pod Šira- CENTER: ☎ 42-471 9064

Dvosobno stanovanje+kabinet, pro- dam. ☎ 35-120 9084

Prodam drobni KROMPIR. Prebačovo 21 8943

Prodam letne gume 2 kosa Semperit Hi Lise dim. 165x13. ☎ 25-732 8959

Ugodno prodam uvoženo GOVEJO KOZO 5 kvad. m. ☎ 46-042 8969

Prodam bukova DRVA. Dostava na dom. ☎ 42-471 8998

Ugodno prodam globok otroški voziček in manjše otroško kolo. ☎ 631-523 9006

Prodam 2-sobno stanovanje v Kranju okolina Vodovodni stolp. ☎ 28-779 8965

Prodam 2-sobno stanovanje v Kranju okolina Vodovodni stolp. ☎ 28-779 8965

Prodam 2-sobno stanovanje v Kranju okolina Vodovodni stolp. ☎ 28-779 8965

Prodam 2-sobno stanovanje v Kranju okolina Vodovodni stolp. ☎ 28-779 8965

Prodam 2-sobno stanovanje v Kranju okolina Vodovodni stolp. ☎ 28-779 8965

Prodam 2-sobno stanovanje v Kranju okolina Vodovodni stolp. ☎ 28-779 8965

Prodam 2-sobno stanovanje v Kranju okolina Vodovodni stolp. ☎ 28-779 8965

Prodam 2-sobno stanovanje v Kranju okolina Vodovodni stolp. ☎ 28-779 8965

Prodam 2-sobno stanovanje v Kranju okolina Vodovodni stolp. ☎ 28-779 8965

Prodam 2-sobno stanovanje v Kranju okolina Vodovodni stolp. ☎ 28-779 8965

Prodam 2-sobno stanovanje v Kranju okolina Vodovodni stolp. ☎ 28-779 8965

Prodam 2-sobno stanovanje v Kranju okolina Vodovodni stolp. ☎ 28-779 8965

Prodam 2-sobno stanovanje v Kranju okolina Vodovodni stolp. ☎ 28-779 8965

Prodam 2-sobno stanovanje v Kranju okolina Vodovodni stolp. ☎ 28-779 8965

Prodam FORD FIESTA, letnik 1979. 8940
Prodam R 4, letnik 1986, prevoženih 35.000 km, cena 6000 DEM. 77-510 8942
Prodam AVTOMATIK A 3 MS, letnik 1987. Cotman, Stružnikova 1 A, Šenčur 8944
Prodam Z 101 za 20 Mio in original BUGGY za 20 Mio. 88-261 8948
Zelo poceni prodam nov komplet POD za Z 101. 27-227, popoldan 8950
LANDROWER dolgi diesel, obnovljen, registriran, ugodno prodam. 36-090 8951
Prodam UNO 60 S, letnik 1986. 28-351, popoldan 8988
Prodam osebni avto Z 101 mediteran, letnik 1980. 77-515, popoldan in 78-520, popoldan 8989
Prodam Z 101, letnik 1977. 57-908 8990
Prodam ali zamenjam BT 50 za APN 6. 75-391 8991
Prodam JETTO, letnik 1987, garažirano, dodatno opremljeno, prevoženih 10.000 km. 620-259 8992
Prodam Z 750 SC, letnik 1979, prevoženih 79.000 km, registriran do aprila 1990, v dobrem voznom stanju, prvi lastnik. Janko Šturm, Dražgoše 14, 66-837 8996
Škoda cupe po delih prodam. 24-712 8997
Prodam Z 750 LE, letnik 1981, registriran do 1. junija 1990. Voklo 47, Šenčur 8999

PIZZERIJA „POD GRADOM“

Prijazna postrežba — prijeten ambient. Strežemo tudi na vrtu! Lahko izbirate med 16 vrstami pizz iz krušne peči.

TRŽIČ, Koroška 26, stari del mesta — 200 m od cerkve naprej, telefon 52-055

Ugodno prodam nove GUME 155-14 radial in pragove za avto Škoda, Ivan Humer, Cesta revolucije 9, Jesenice 9000
Prodam APN 4 MS. 42-232 9001
Prodam VW 1200, letnik 1976 in glasbeni center gorenje z zvočniki. 39-276, Britof 206 9002
Prodam FORD TAUNUS 20 M, lepo ohranjen, letnik 1970 in Z 101, celo ali za dele. Jenšterle, Stara cesta 15, popoldan 9003
Nov TOMOS AVTOMATIK A 3 L, cena je prodam. 24-889 9004
Prodam PEUGEOT 104. 38-565 9008
Prodam osebni avto Z 101 GTL 55, letnik 1986. 66-913 9009
Prodam JUGO 45 AX, letnik 1987. 39-249 9011
Prodam Z 750, letnik 1981. 33-557 9012
Prodam 5 vrat, streho, havbo, prage, prve amortizacije, disk zavore, volan, roke itd. Za Z 101. Nabernik, Kokrški log 13, Kranj 9014
Ugodno prodam garažiran JUGO 45 E, november 1986, 33.000 km. 82-015 9016
Prodam MOPED APN 6 S. Cerar Lado, Gorenja vas 61, 061-614-048 9017
Prodam GOLF, letnik 1980. Ogled do 18. ure. Triglavsko 35, Mojstrana 9018
Prodam MZ motor, letnik 1985. 37-712 9019
Prodam GOLF diesel, letnik 1983. Veselovo 32 9023
Prodam ugodno MZ 250 ITZ. 36-357 9025
Prodam Z 101 po delih. 46-379 9030
Prodam motor TOMOS AVTOMATIK izvozni model. 23-115 9032
Hrošča 1200, 12 V po delih, ugodno prodam. Štefan Žun, Kocjanova 18a, Kranj Stražišče 9038
INTEGRALNI ČELADI NAVA II (bela, modra), prodam. Rakovec, Zgornje Bitnje 124 9047

Prodam JUGO 45, letnik 1987. Pero Mrđa, Mlečarska 14, Kranj 9049
Prodam neregistriran Z 750, letnik 1977. Markelj, Smukč 29, Žirovica, 80-515 9052
Prodam R 4, letnik 1981, poceni. ogled cel dan. Ninič Nedžo, Jaka Platš 3, Kranj 9053
Ugodno prodam LADO NIVO 1600, letnik decembra 1987, prevoženih 21.000 km, z dodatno opremo. Šučeva 5, Kranj 9131
Prodam GOLF diesel, letnik 1984, S paket. 74-926 9132

ZAPROSITVE
ZASTOPNIK! Le najuspešnejšim boomo omogočili prodajo knjige najbolj priznane domačega strokovnjaka iz področja radiostozije in bioenergije Staneti Oblaka. 50-928 8897
Če si star-a med 18 in 25 let in želiš zaslužiti za poletno potovanje ali prijetne počitnice ti omogočimo dober zasluzek. 50-928 8899

Prodam mlade perzijske MUCE. 38-476, popoldne 8854
KRAVO tik pred telitijo, prodam. Ivan Sabat, Smukč 38, Žirovica 8878
Prodam mlado PSIČKO. 25-701, zvečer 8883
Prodam KRAVO brejo 6 mesecev. Lahovče 21 8909
Prodam 10 dni staro TELIČKO simentalko. Predlosje 86 8914
Prodam TELE za zakol ali nadaljnjo rejoter strojeno govejo kožo. Nastran, Tračna 4, Cerkje 8938
Prodam 9 tednov stare PUJSKE. Teneši 11, 46-174 8960
Prodam JUGO 45 AX, letnik 1987. 39-249 9011
Prodam Z 750, letnik 1981. 33-557 9012
Prodam 5 vrat, streho, havbo, prage, prve amortizacije, disk zavore, volan, roke itd. Za Z 101. Nabernik, Kokrški log 13, Kranj 9014
Ugodno prodam garažiran JUGO 45 E, november 1986, 33.000 km. 82-015 9016
Prodam MOPED APN 6 S. Cerar Lado, Gorenja vas 61, 061-614-048 9017
Prodam GOLF, letnik 1980. Ogled do 18. ure. Triglavsko 35, Mojstrana 9018
Prodam MZ motor, letnik 1985. 37-712 9019
Prodam GOLF diesel, letnik 1983. Veselovo 32 9023
Prodam ugodno MZ 250 ITZ. 36-357 9025
Prodam Z 101 po delih. 46-379 9030
Prodam motor TOMOS AVTOMATIK izvozni model. 23-115 9032
Hrošča 1200, 12 V po delih, ugodno prodam. Štefan Žun, Kocjanova 18a, Kranj Stražišče 9038
INTEGRALNI ČELADI NAVA II (bela, modra), prodam. Rakovec, Zgornje Bitnje 124 9047

Prodam JUGO 45, letnik 1987. Pero Mrđa, Mlečarska 14, Kranj 9049
Prodam neregistriran Z 750, letnik 1977. Markelj, Smukč 29, Žirovica, 80-515 9052
Prodam R 4, letnik 1981, poceni. ogled cel dan. Ninič Nedžo, Jaka Platš 3, Kranj 9053
Ugodno prodam LADO NIVO 1600, letnik decembra 1987, prevoženih 21.000 km, z dodatno opremo. Šučeva 5, Kranj 9131
Prodam GOLF diesel, letnik 1984, S paket. 74-926 9132

ZAPROSITVE
ZASTOPNIK! Le najuspešnejšim boomo omogočili prodajo knjige najbolj priznane domačega strokovnjaka iz področja radiostozije in bioenergije Staneti Oblaka. 50-928 8897
Če si star-a med 18 in 25 let in želiš zaslužiti za poletno potovanje ali prijetne počitnice ti omogočimo dober zasluzek. 50-928 8899

MALI OGLASI, OSMRZNICE**LOKALI**

Iščem partnerja za nakup trgovine. Šifra: PARTNER 8921

KUPIM

Kupim ŠOTOR za 2 osebi, teža do 2,5 kg. 45 662 8853

Enosobno stanovanje ali garsonero kupim lahko tudi starejše. Šifra: PO MOŽNOSTI OBČ. RADOVLJICA 8905

Kupim manjšo starejšo hišo, tudi kmečko, lahko potrebna adaptacija. Šifra: ŠIRŠA OKOLICA RADOVLJICE 8869

Kupim ali vzamem v najem prostor za trgovino v Škofiji Loka, Kranju ali okoliši. Šifra: TRGOVINA 8920

Kupim suha bukova drva. 80-063 8929

Kupim stare knjige, razglednice, pisma, ure, ključev, pohištvo, porcelan, svečnike, likališke, slike, skrinje in ostale stare predmete. 061/444-870 9029

Kupim R 4, letnik 1982 za rezervne dele lahko karamboliran. 42-146 9063

TELETA od 1 dan do 10 dni starosti kupim. 40-064 9096

ROLET, žaluzije, lamelne zavesne na ročite 75-610. KVALITETA! 8066

VODOVODNO INSTALACIJO NA NOVI HIŠI (tudi razna popravila, predelava, montaže) vam naredim hitro in kvalitetno. 28-427 8866

INŠTRUIRAM matematiko in fiziko za osnovno šolo. 35-328 8869

BODILSKA, ŠKOFIJA 8869

OSTALO

Za pomoč pri negi starejše gospe nudim stanovanje v Bledu. Plačilo in vse ostalo po dogovoru. 78-849, od 19. do 21. ure 8974

Za določen čas iščemo varuško ali varuh za 15 mesečno dekllico po možnosti tudi na domu v Radovljici. 75-609, zvečer 8977

Uspešno inštruiram matematiko in fiziko za osnovne in srednje šole. 24-607 9037

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo, da je 2. junija 1989 v Argentini umrl naš dragi

MIRKO KOPAČ
s Kokrice, rojen leta 1911

Ceprov pokopan daleč od domovine, bo ostal v naših srcih.

V imenu vsega sorodstva brat in sestre

Kokrica, Kranj, Ljubljana, Žiri, Ankaran, Buenos Aires, 4. junija 1989

V SPOMIN

Danes mineva leto dni žalosti, odkar nas je za vedno zapustil naš dragi sin, mož, ati, brat in stric

ANTON PORENTA

Tiho, mirno in žalostno je ob tvojem grobu, naša srca so strta v bolečini in vendar polna hvaležnosti za vse, kar nam je dalo tvoje plemenito srce. Hvala vsem, ki postojite ob njegovem preranem grobu in prižigate sveče.

VSI NJEGOVI

Sp. Bitnje, 9. junija 1989

ZAHVALA

V torek, 30. maja, smo na pokopališču v Bohinjski Bistrici v družinski grob pospremili k počitku našega dragega

FRANCIJA RAZDRIHA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali in čutili v nam. Iskrena hvala zdravstvenemu osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani, zlasti še dr. Bitencu, dr. Ažmanu in dr. Šobovi za napore, ki so jih vlagali v času zdravljenja, iskrena hvala tudi mg. dr. Jaku Bahunu za njegovo vestransko pomoč v času zdravljenja in lajšanje bolečin. Toplo se zahvaljujemo kolektivu Gozdarsko kmetijske zadruge Srednja vas in TOZD Almira Bohinj za globoko razumevanje in pomoč. Prisrčna hvala dobrim sosedom in priateljem, pevecem in govornikom za poslovilne besede. Hvala vsem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo ob slovesu.

VSI NJEGOVI

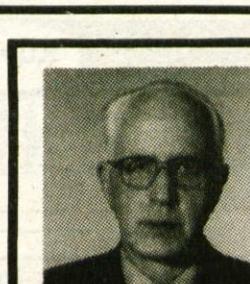
Srednja vas, Boh. Bistrica, Bled, Ljubljana, Beograd

V SPOMIN**ALEŠU MEGLIČU**
iz Loma

Eno leto je minilo, odkar na cesti je mlado življenje ugasnilo. V srcih je naših neizmerno trpljenje pustilo. Hvala vsem, ki prižigate mu sveče. Zakaj Aleš užil je tako malo življenjske sreče.

V srcih je naših bolečina ostala, za lepo misel pa vsem prav lepa hvala.

Mami in sestrični Olga in Nuša

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, tasta, brata in strica

JANEZA PINTARJA
upokojenega čevljarja s Studena

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, priateljem, ter znancem za podarjeno cvetje, izraze sožalja in spremstvo na njegovih zadnjih poti. Posebno zahvalo smo dolžni zdravstvenemu osebju ZD Železniki, dr. Dolencu in bolnici Golnik za skrb in pomoč ob težki bolezni. Iskrena hvala sodelavcem Čevljarje Ratitovec Železniki, Exoterm Kranj, Lesnine Kranj in Kroj iz Škofje Loke. Hvala tudi govorniku za poslovilne besede, g. župniku za lepo opravljen obred, vsem pevcom za zapete žalostinke, ter vsem ostalim, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali.

VSI NJEGOVI

Studeno, 29. maja 1989

ZAHVALA

Zapustila nas je teta in sestra

TEREZIJA BERTONCELJ
Hkvavčova Reza iz Lajš

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in sosedom ter prijateljem za vsestransko pomoč, dr. Nuši Potočnik za pomoč pri zdravljenju, pevčec Staneta Žagarja iz Krope za zapete žalostinke, govorniku pri odprttem grobu, ter gospodu župniku za tako lep obred. Vsem iskrena hvala.

Žaluoči: nečak Vinko ter ostaló sorodstvo

TEMA TEDNA

Strelisče

Bil bi pravi blagoslov, ko bi imeli vsaj teden dni mir - mir na področju namreč. A če ga ni, ga pač ni: beograjske strelice šviga po vsej Jugoslaviji; šviga švaga čez dva praga. Prosti streliči vseh baž in maž napenjajo loke, da je kaj. Ne gre le za odklonilno pismo, ki ga je srbsko predstvo naslovio na slovensko in mu tako nedovumno dalo vedeti, da se z vsako bolhico res ne nameravajo ukvarjati; sorodnega strelskega sunka so bili obilno deležni tudi Hrvati, češ, da neupravičeno zadružujejo denar, ki bi ga moral poslati nerazvitim. In so nihov financirji poskočili, kot da bi jih pičila osa: največ za nerazvito Črno goro, Makedonijo, Kosovo namenja prav hrvaško gospodarstvo, sledi majhna Slovenija. Vsak drugi hrvaški razvojni dinar se pretaka k nerazvitem jugu, nizko akumulativno gospodarstvo pa celo **najema kratkoročne kredite z enormnimi obrestmi**, da zadost nenasnitljivim razvojnem appetitom.

Strelico te vrste si je privočil sam šef kosovskega predsedstva in naletela je na plodovita tla kot na rodovitna tla naleti vsak očitek, ko gre za »šenk«. Opla, da ne bo spet kdo poskočil: seveda pri pomoči za nerazvite ne bi šlo za »šenk«, če bi zadeva tržno funkcionirala. Tako pa je tam dol še vedno izkoriscenih le 40 percentov proizvodnih zmogljivosti. Razlika med Slovenijo in, denimo, Kosovom, pa je po nekaterih merilih in normah, kot je ugotovil dr. Slaven Letica, ena proti dvajset. Pomeni razpon in daljave, ki jih ni v nobeni državi tega ozvezdja. Vreča pomoči ima spodaj veliko luknjo, haska pa očitno ni nobene.

Tako, da boste vedeli, da v tem novodobnem političnem loko-strelstvu nima le Slovenija te časti, da ji nenehno streljajo v tarčo. Malo je treba v tem smislu razveseliti tudi Hrvate, ki so še kar naprej trmasto tih, takoreč brez notranjih političnih zdrav. Tramvajska politika »levi gor, desni dol, sredina malo naprej« se očitno kar lepo obrestuje in se vsaj domače ljudstvo po medijih ne vznemirja. Razen

tega ima naša sosednja sestrška republika najbrž tudi debelo kožo: nične ne poskoči, če se kakšen Šolevičev adjutant spomni, da bi bilo dobro nekje na Hrvaškem prirediti miting. Rečejo »ne«, pa zdravo, ne pa v občutljivi slovenski deželici, kjer ob tovrstnih mitingaških aktivnostih narodu kar zagomazi po hrbitu. Šolevič pa se zdaj žoga in muza: sam je pred kratkim izjavil, da bi bil doživel največji šok in poraz, ko bi mu v Vojvodini za mitinške zadeve na široko odprli vrata in rekli: »Izvoli, kar pridi in dobrodošel!« Enako bi otprli od groze, ko bi ga bili v Ljubljani lepo sprejeli in odprli vrata Cankarevega doma...

Eto! Kako malo bi bilo treba, da se psihološko analizira politika, ki sponi na provokaciji! Teh, provocation zadev poraja tudi naša prebjena demokratična scenica na tone, da je že kar sitno. Ni dneva, da ne bi vsaj eden polnil svojega akumulatorja na račun drugega, ni dneva, da se ne bi kdop spomnil, kaj naj bi bil pluralizem samopravnih interesov... Energijski, ki se tako troši, je - kdo ve - dolgoročno tudi smislna, kratkoročno pa ljudi vse manj zanima. Komu pa je sploh še mar, kdo spet rovari na fronti verbalne ofenzive, kdo spet blijuva in pljuva in kdo se je spet spomnil, da hoče biti rehabilitiran, ker je že od rodne zibelj dalje od glave do peta demokrat?

V državi, ki miluje in ljubuje ne ločen 133, ampak tudi člen 67 (svetovni fenomen po tem, da te po izpustu iz zapora ponovno lahko zaprejo samo zato, ker si v javnosti spregovoril) in moraš potemati, kemi hoditi naokoli z zaprtimi ustimi, v državi, kjer je ob izolacijski repreziji 70 percentov državljanov na robu lakovete, postajajo osebnostni obračuni vladarske elite nezanimiva tragikomika. Obubožani narodni nima več časa, da bi zabavljali nad strelicami, ki šviga sem in tja, kajti v boju za preživetje živi po sistemu in logiki, ki ji Angleži slikovito pravijo: »Catch as catch can...«

D.Sedej

ČVEK

Bush je milijonar

Novi ameriški predsednik Bush je zares premožen. Prav zdaj je objavil, koliko je imel prihodkov v prejšnjem letu, takoj kot po zakonu tudi mora.

Po tem obvestilu je lastnik glavnice v vrednosti 998 tisoč dolarjev, ki mu prinaša rento v vrednosti 156.000 dolarjev letno. Razen tega je lastnik več hiš, natančno pa mora opisati tudi poklone, ki jih je dobil kot podpredsednik. Med njimi je najvrednejši predmet zlata ura, vredna 7.800 dolarjev, ki so jo članice Rdečega križa poklonile Barbari Bush za njeno delo.

v sosednji sobi..«

ANEKDOTA

Bistroumni deček

Protestantski pastor Billy Graham je prišel v majhno mestece in vprašal nekega dečka, kje je poštni urad. Ko mu je deček pokazal pot, mu je Graham rekel:

»Če prideš nočoj v cerkev, ti bom povedal za pot v nebesa.«

»Ne vem, če bom prišel,« je odgovoril deček, »saj še poti do potrebe ne poznate.«

Iljubljanska banka

GORENJC IN BANKA PRIHRANKA

S 1. JUNIJEM SO SE ZVIŠALI MEJNI ZNESKI NA TEKOČIH RAČUNIH

- spodnji mejni znesek, na katerega lahko glasi ček, znaša **50.000 din**

- zgornji mejni znesek pri dvigu gotovine v drugih bankah, PTT in SDK znaša **400.000 din**

- zgornji mejni znesek pri dvigu gotovine v sistemu Ljubljanske banke in pri brezgotovinskem poslovanju znaša **1.000.000 din.**

Temeljna banka Gorenjske

Kaj delajo sosedje?

Neki angleški porno časopis od nedavnega reklamira miniaturne priprave za prisluškovanje, s katerimi je mogoče čuti vse detajle seksualnega življence - sosedov.

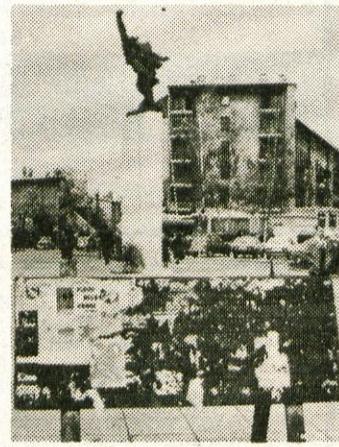
Priprava lahko registrira vse vrste seksualnih aktivnosti, tako da se sliši celo natikanje copat. Erotska prisluškovalna naprava se posebno priporoča za potrebe na potovanju, kot zavaba, ki bo koristniku odkrila, »kaj to neki dela nepoznani par v sosедnji sobi..«

Avion ugrabili - potniki

Prvič se je najbrž zgodilo, da so avion ugrabili potniki. Angleški turisti so nameravali na neki grški otok, vendar je imel avion zamudo in morali so pristati na Krfu, ker je bilo edinole tam letališče še odprt. Namestili so jih v neki hotel, ki pa je bil očitno bordel. Neka potnica je dejala: »Po vsem hotelu je bilo polno na pol oblečenih deklet, ki so stale pri vrati in očitno je bilo, da smo v bordelu.« Potniki so zahtevali takojšnji povratek v domovino. Nesreča pa nikoli ne pride sama: za povrh vsega je bilo zaprto domače letališče in pilot jih je nameraval »izkratiti« na sosednjem. Besni niso hoteli iz aviona in so zahtevali, da se domače letališče odpre.

»Nisem imela niti pojma, da so v Grčiji bordeli,« je dejala vođica, »še posebno ne, da jih je moč najti v tako malem mestu, kot je Krf.«

Prav žalostno je, da v času, ko se v Kranju predvajajo zanimivi ekološki filmi, Trg revolucije v Kranju »krasi« taka oglasnata tabla. Če že ni časa in ne volje, da bi jo očistili, bi jo lahko vsaj odstranili. Foto: F.Perdan

GLASBENA LESTVICA RADIA ŽIRI

Lestvico lahko poslušate v sredo, 14. junija, od 16. do 19. ure na valovih Radia Žiri.

Domača lestvica:

1. Riva - Rock me
2. Bojan Rakovec - Justina
3. Vlado Kalember - Suzana
4. Pop design - Macho, Macho
5. Šan rock - Metulj
6. Božidar Wolfand - Wolf
7. Big ben - Hvala ti, mama
8. Veter - Bela nevesta
9. Romeo - Bela zobraža ščetka
10. Jasna Zlokic - Sve ove duge godine

Novi predlog:
Magnet - Se te ljubim

Tuja lestvica

1. Madonna - Like a Prayer
2. Tinita Tinkaran - Twist in my Sobriety
3. Thomas Torstner - Nur ein Lied
4. Bross - When I be Famous
5. C.C.Catch - Only its a heartattack
6. Yazz - The only way is up
7. Marc Almond and Gene Pitney - Something's gotten hold of my heart
8. Mike and the Mechanics - The living years
9. Robin Beck - Jealous hearts
10. Julio Iglesias - Love is on our side again

Novi predlog:

Beach boys - Cocomo

Tokrat je bil izžreban **Sebastijan Demšar** - Frankovo naselje 68, Škofja Loka, ki bo dobil nagrado v komisiji prodajalni pri Tatjani Hafner na Spodnjem trgu 16 v Škofji Loki. Naslednja sreča pri žrebu pa bo prinesla nekomu polletno naročnino na Glas. Pohitite s kupončki!

KUPON

Domača pesem.....
Tuja pesem.....
Moj naslov.....

ZA SMEH

Zamenjava

Gorenjec se vseli v nov blok. Ko zagleda stranično školjko, se razveseli:

»O, kako lepa posoda za umivanje!«

Nato v školjko položi grozdje.

Ko potegne vodo, odnese grozdje navzdol. Gorenjec hitro stope k spodnjemu sosedu.

»Sosed, takoj mi vrnite grozdje, ki ga je iz mojega umivalnika odneslo k vam dol!« se dere že pri vratih.

»Bom, odvrne sosed, »ko mi boste vi vrnili ruleto, ki jo je odneslo gor k vam..«

Lestvico ureja
Nataša Bešter

Električna lady

Britanski list Sun je objavil pravo bomba informacijo: premierka Margaret Thatcher hodila na terapije k neki Indiji. Terapija zagotavlja, med drugim tudi to, da se človek pomlači.

Thatcherjeva, da bi ohranila svežino in vitalnost, gre celo tako daleč, da menda prakticira tudi terapijo elektrošokov.

Medtem ko v Downing Streetu nimajo komentarja, so angleški časopisi silno pohiteli in so svojo premierko poimenovali: električna - lady.

Blejska kmečka ohjet

Turistično društvo Bled bo v začetku avgusta spet pripravilo tradicionalno kmečko ohjet, na kateri se zares vzmeteta fant in dekle. Zato iščejo primeren par za ohjet: kaj posebnih omejitev ni. Mlada morata biti, mora biti njuna prva poroka, pa z Gorenjsko naj bosta. Niti ni toliko pomembno, da sta iz kmečke družine...

Prijave do konca junija sprejemata Turistično društvo Bled, lahko pa jih poklicete tudi po telefonu na številko 77-409.

Dahnili so da:

V Škofji Loki: Mira Kristan in Tomaž Mrak iz Škofje Loke; Regiha Banič in Ciril Eniko iz Žirov; Erika Blizjak in Marko Luznar iz Kovskega vrha; Tatjana Lavtar in Vladimir Haščič Dolenje vasi; Karmen Šmid in Andrej Mrak iz Virmaš.

V Kranju: Romana Benčina in Matjaž Razinger iz Krovja; Mojca Petrič in Branko Teran iz Šenčurja; Helena Konc in Tomaž Stritar iz Kranja; Stanislava Zupanc in Milan Pirc iz Trboj; Tatjana Brađeško in Marjan Življič s Kokrice; Bojana Grandovec in Branko Lovrek iz Kranja; Majda Srebrnjak in Franc Jančar iz Žirovnice; Marija Jeraj in Mirko Urančič iz Okroglega; Suzana Buvovinski in Robert Vehovec iz Srednje vasi pri Šenčurju; Irena Hvasti in Aleksander Stare iz Zgornjih Bitenj; Cvetka Stenovac in Mirko Huskič iz Kranja; Tatjana Roblek in Branko Burger iz Cerkev. Cestitamo!

NAGRADNA KRIŽANKA

Nagrada križanka: Rešitev prejšnje križanke, vodoravno: strast, mati, trkar, atal, radon, Rey, avalit, isla, žit, ata, Anton, nos, erg, Ankara, inertnost, Škoti, Cilea, stavka, za, Ajas, ujetje, apel, Raka, renome, AT, Racine, Reis, ratka, Franc, Lie, Iva, Govekar, Ikar, kazina, pare.

Naša Božena je izžrebal naslednje reševalce: 1. nagrada Rok Potocnik, Spodnja Besnica 26, Zgornja Besnica; druga nagrada Jože Ješ, Gradnikova 7a, Radovljica in tri tretje nagrade: Alenka Hrobat, Žanova 7, Kranj, Brigita Frančeskin, Planina 8, Kranj in Katja Bedina, T. Odrove 9, Kranj.

ureja DARINKA SEDEJ

Iskra

Iskra Elektromotorji

*Industrija elektromotorjev
in gospodinjskih aparatov
Železniki*

Iskra za lepši danes

45 %

nižje cene za gotovinska plačila
v prodajalnah

Železniki, Otoki 21 (064) 66-441

Reteče 4 (064) 631-625

Od ponedeljka do petka od 6. do 14. ure.

**alples
industria
pohištva**

IZRABITE UGOĐNOSTI NAKUPA
PO TOVARNIŠKIH CENAH
V NAŠEM SALONU POHŠTVA V ŽELEZNIKH TEL. 064-67-121 66-155

SPECIALIZIRANI
POSLOVNI
SEJEM

CELJE
13. do 16. 6.
1989

INOVATIVNE KONCEPCIJE

INFORMATIKA, TRŽENJE IN RAZISKAVA –

trije osnovni tematski sklopi, ki naj bi izpolnili vrzel pri organizirani predstavitvi IDEJ in PATENTOV v naši družbi.

NA LETOŠNJEM SEJMU:

- predstavitev inovacijske dejavnosti, patentov in izumov s posebnim poudarkom na zasebnem in družbenem sektorju
- računalniški programi za manjše organizacijske enote drobnega gospodarstva in obrtnike
- propagandna sredstva, poslovna in novoletna darila

TO JE SEJEM, ki ga že dolgo želijo številni izumitelji, inovatorji, tisti, ki želijo celovito predstavitev na področju inovacij in računalništva in tisti, ki imajo vse leto opraviti s propagandnimi sredstvi ter poslovnimi in novoletnimi darili.

Trženje, okrogle mize, posvetovanja, seminarji –

DOBIMO SE V CELJU NA IDEJI '89.

Zavod ŠRC Golovec, Celje,
Dečkova 1, tel. (063) 33-233

Center za sejemska dejavnost in EP pri ZOZS,
Hoče, Pohorska 20, tel. (062) 611-400

Obiščite Tokosovo prodajalno na Deteljici pri Tržiču

Eno podražitev za drugimi

Tovarna kos in srpov TOKOS iz Tržiča ima na Deteljici dobro założeno prodajalno, v kateri so namenoma zaostali eno podražitev za drugimi in bodo ves junij prodajati svoje izdelke po cenah, ki so povprečno za 30 odstotkov nižje kot drugje.

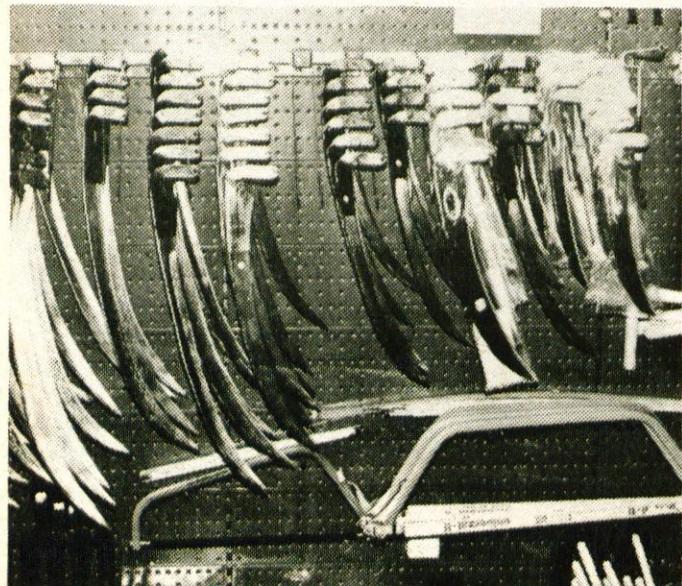
Ker verjamemo, da morate paziti na vsak dinar, kako ga boste obrnili, vam sporočamo telefonsko številko Tokosove prodajalne - 50-142 pa tudi to, da je odprta vsak delovni dan od 8. do 19. ure in v sobotah od 8. do 13. ure. Sicer pa - Tržičani in okoličani, vsi, ki zaidev v Tržič po službenih in zasebnih opravkih, in potrebuje kose, rezila za kosilnice, vrtno orodje in razne vsakdanje pripomočke - obiščite Tokosovo prodajalno in se sami prepričajte. V majhnem prostoru je pestra ponudba Tokosovih in še nekaterih drugih izdelkov. Velika je zlasti izbira kos (različne dimenzije in vrste) ter rezil (klin) za motorne kosilnice; marsikdo pa verjetno ne ve, da sprejemajo tudi naročila za izdelavo klin po merah.

Poslovodkinja Metka Kokal
pravi, da na izdelavo ni treba dolgo čakati - morda en teden, včasih pa še celo manj. Seveda pa v Tokosovi prodajalni nimajo le kos in rezil za kosilnice, ampak še marsikaj drugega, poleg

tovarniških še tiste izdelke, ki jih delajo v kooperaciji z nemškim Adlusem, in še nekatere druge - dleta, plesarske lopatice, obliče, ki se sicer težko dobijo, pripomočke za klepanje kos, zidarske ometače (od zelo majhnih do precej velikih), srpe, vrtno orodje (motike, kopule, lesene grablje, škarje...), ročaje za razno orodje, listne metlice (za pomatanje dvorišč in podobnih površin), pripomočke za zalivanje vrtov in pranje avtomobilov (gre za voziček z vretenom, na katerega se navije 25 ali 50 metrov cevi), lopatice za kidanje snega, ki so razen tega, da so kakovostne, tudi razmeroma poceni...

Kupci prihajajo od vseposod, veliko je zlasti Avstrijev, ki ponavadi najprej pogledajo ponudbo čevljev v Pekovi prodajalni, nato pa se ustavijo še pri "sosedu" Tokosu. Domačini prodajalno že dobro poznajo,

tudi Jože Dovžan s Podljubejja, ki je nadvse zadovoljen s ponudbo in tudi postrežbo. "Na 'grebenu' kosilnice se je skrivil dvojni prst. Ni mi bilo treba v Avstrijo ali Italijo, dobil sem ga na Deteljici," je dejal in pohvalil Tokos, ker je pripravljen marsikaj narediti tudi po naročilu.

**KAR LAHKO STORIŠ DANES,
NE ODLASAJ NA JUTRI !**

NORDMENDE

Na voljo vam je TV
sprejemnik po občutno nižji
ceni!

TV 6638

barvni TV sprejemnik, stereo
(2x20W), F & SQ zaslon 70
cm, black matrix, prilagojen za
kabelski sprejem, dajinsko
upravljanje

preizščena cena 1450 DEM, sedaj 1099 DEM in okoli 64%
dinarskih dajatev

emona commerce
tozd globus ljubljana

konsignacijska prodaja:
Ljubljana, Trg revolucije 1, 061/219-107
Maribor, Lesina, 62311 Hoče, 062/304-697
Novo mesto, Emona-Dolenjska, Kidričev trg 1, 068/22-395

ARCEON MURKE

- Loka - danes za jutri

Škofja Loka, 8. junija - V delovni organizaciji Loka Škofja Loka nas je 760 delavcev, ki se ukvarjamo s trgovino na veliko, trgovino na malo, pekarstvom in slaščičarstvom, s predelavo kave in z gostinsko dejavnostjo. Maloprodajno in gostinsko dejavnost opravljamo v petih slovenskih občinah, na Kidričevi cesti v Škofji Luki pa imamo centralno grosistično skladišče, ki vključuje predelavo kave, pakiranje sladkorja in drugega blaga. Grosistično prodajo opravljamo na Gorenjskem, v Ljubljani pa tudi delu Dolenjske.

Nov čas in novi pogledi na bodoči družbeni in gospodarski razvoj predstavljajo iziv tudi za delavce Loke. Prijajajoče podjetništvo nam prinaša nekaj, na kar doslej nismo bili navajeni. To je predvsem pojav zasebnega sektorja v trgovini, ki povečuje konkurenčnost oziroma dviguje kvaliteto trgovskih storitev. Po drugi strani pa podjetniško ravnanje, kateremu je cilj dobiček, izključuje sedanj razpetost trgovine med podjetjem in družbenim distributerjem blaga - posebno osnovnih živil. To je trgovina, posebno tisto za osnovno preskrbo, sililo v poslovanju na principu dohodka, pri tem pa je na oblikovanje dohodka imela kaj malo vpliva.

Prehod je težko razumljiv celo lastnim delavcem. To se je pokazalo ob razpravah o novem statutu, ki ga bomo sprejemali sredi junija. S sprejemom statuta bomo postali podjetje z vsemi možnostmi, ki jih prinaša zakon o podjetjih.

Podjetje Loka bo začelo z novo organizirano 1. januarja naslednje leto. Tedaj bosta iz sedanje delovne organizacije nastali dve podjetji. Eno bo podjetje Loka, ki bo nastalo iz sedanjih temeljnih organizacij: prodaje na debelo, prodaje na drobno, gostinstva in delovne skupnosti. Drugo pa bo podjetje Peks, ki bo nastalo iz sedanje temeljne organizacije.

Podjetje Loka bo svoj razvoj načrtovalo in gradilo na vseh tistih dejavnostih, ki bodo konkurirale tudi v novih razmerah in bodo prinašale dobiček. Sem gotovo sodi grosistična prodaja -

Blagovnica v Žireh je skoraj nared. Odprta bo 30. junija

po njeni kakovosti Loka slovi daleč naokoli - maloprodaja, vendar le v konceptu večjih preskrbovalnih centrov, in gostinstvo, vendar le tisto in takšno, ki je v danih pogojih sposobno zdržati konkurenco z zasebniki in seveda prinaša samo ali v verigi ustrezni dobiček. Za uresničitev take razvojne politike bo potreben postoriti veliko stvari. V kratkem bi jih lahko strnili v dve skupini: prvo je dograditev in prestrukturiranje maloprodajne mreže in gostinskih enot ter zgraditev novega grosističnega skladišča, ki bo omogočalo sodobno manipulacijo z blagom, drugo pa je privajanje naših delavcev na spremenjeni položaj, ki ga prinaša podjetništvo.

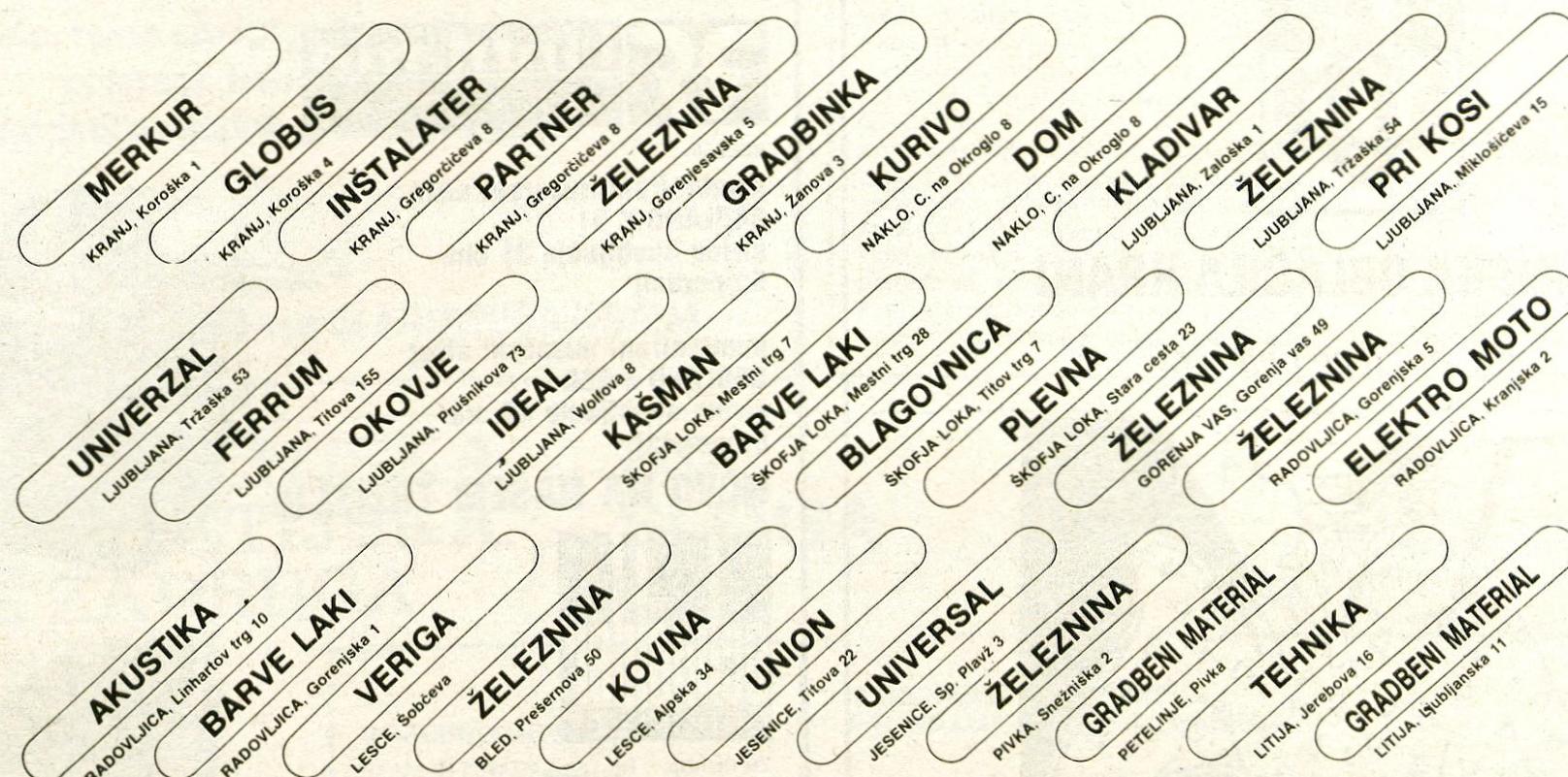
Prestrukturiranja maloprodajne mreže smo se v bistvu lotili že pred dvema letoma, ko smo začeli s serijo investicij v velike trgovske objekte. Prva je bila na vrsti razširitev blagovnice v Železnikih, kjer smo preteklo leto zgradili dodatnih 1800 kvadra-

tnih metrov prodajnih in skladiščnih površin. Sredi preteklega leta smo odkupili še skladišče v Medvodah, kjer smo uredili začasno prodajalno železnine in tehničnega blaga na 800 kvadratnih metrih, skupaj z Alpino, Kokro, Ljubljansko banko in pošto smo začeli graditi center v Žireh. Naš delež znaša skupaj 600 kvadratnih metrov, ki jih bomo namenili samoposstrežbi in manjšemu bifeju. Skupno smo v dveh letih pridobili kar 3240 kvadratnih metrov prodajnih in skladiščnih površin. Ti podatki in dejstvo, da smo v zadnjem času oddali zasebnim trgovcem kar deset manjših podeželskih prodajal, kažejo na dokaj hitro uresničitev spoznanja, da je prihodnost družbenega sektorja trgovine v velikih nakupovalnih centrih.

Zdaj pripravljamo največjo naložbo v maloprodaji, blagovnico Medvode, v kateri bo od skupne površine 4500 kvadratnih metrov kar 3500 metrov namenjenih naši prodaji. Pri gradnji blagovnice bomo poskusili za sovlganje vključiti vse tiste, ki so zanimali prodajati blago na tako zanimivi lokaciji, kot so Medvode.

Podobna pota kot v maloprodaji bomo ubirali tudi v gostinstvu.

Olučite nas - kupajte nam vaše želje

MERKUR KRANJ

pravi ljudje na pravem mestu

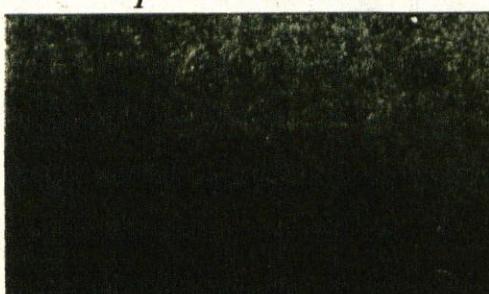
GORENJSKI GLAS

več kot časopis

V VSAKEM DRUGEM GORENJSKEM
GOSPODINJSTVU

pravi glas o vašem izdelku, storitvi, ponudbi,
prireditvi...

Poklicite ekonomsko propagando na tel. št. 28-463 ali se oglasite na
Cesti JLA 16 v Kranju

GORENJSKA OBLAČILA KRAJN

Želite biti lepo oblečeni?

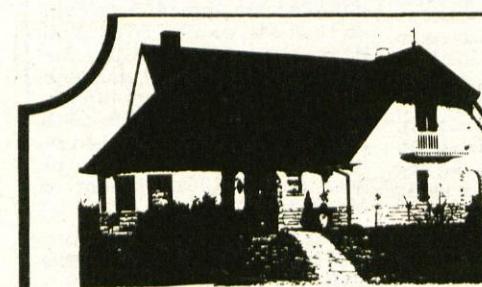
Vabimo vas, da obiščete naše prodajalne v
Kranju, na Jesenicah in v Modni hiši Pristava na Bledu.

Nudimo vam veliko izbiro
modnih ženskih oblacil za poletje.

Cenjene kupce naših izdelkov obveščamo, da smo preselili prodajo gumenih, usnjenih in kemičnih izdelkov s Koroške ceste (stara pošta) v začasne prostore v Gregorčičeve ulico 10 (vhod zadaj - nasproti Službe družbenega knjigovodstva).

Vabimo vas, mi pa se bomo potrudili, da boste solidno postreženi.

SAVA KRANJ - BP
Notranja trgovina

GRADITE HITRO,
GRADITE SODOBNO,
GRADITE POCENI —
GRADITE Z NAMI

lesnina

Trgovina z gradbenim
materialom — Kranj — Primskovo

- Cement, apno, maltit, salonit, betonski izdelki vseh vrst
- najsodobnejša strešna kritina iz pravih kanadskih bitumenskih skodel TEGOLA CANADESE
- strešniki vseh vrst
- izolacijski materiali - lendapor, novoterm, perlit, stiropor, tervol, bitumen, ibitol in drugi
- zaščitni premazi vseh vrst
- keramične ploščice najboljših jugoslovanskih proizvajalcev in uvožene, sanitarna keramika
- fasade razne - opaž in furnirane stenske in stropne obloge
- ladijski pod - parketi in talne obloge
- stavbno pohištvo - gradbene opažne plošče - okenske marmorne police in ploščice
- betonski mešalci, samokolnice in drugo zidarsko orodje
- reprodukcijski material za lesno obrt (vse vrste furnirjev lesa in plošč)

Informacije: po telefonu 26-076 ali 23-949

Pri nakupu vam pomagamo z nasveti.

Delovni čas: vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah pa od 7. do 13. ure.

SOZD **industriaimport**

DELOVNA ORGANIZACIJA ZA ZUNANJO TRGOVINO TITOGRAD, n.s.o.
DELOVNA ENOTA LJUBLJANA, 61000 LJUBLJANA, Gospodarska 13/I

RF Robland
machines belgium

BELGIJA

kombinirani mizarski stroj
ROBLAND K 31
širina skobljanja 31 cm,
5 operacij

kombinirani mizarski stroj
ROBLAND X 260
širina skobljanja 26 cm
5 operacij

NOVO NA NAŠEM TRŽIŠČU!

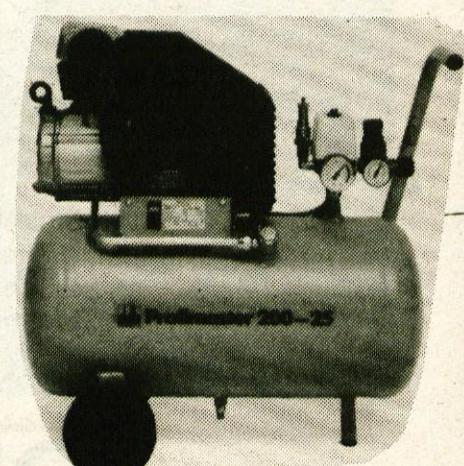

Schneider
DRUCKLUFT

ZR Nemčija

KOMPRESORJI IN PRIPADAJOČA ORODJA:

- za mizarje
- za mehanike
- za ličarje
- za pleskarje
- za kleparje
- za hobi

**Samo najboljše je dovolj dobro za vas
DOBAVA TAKOJ**

Nadomestni deli in servis zagotovljeni v konsignacijskem skladишču VRHNIKA,
Kolodvorska 8

Informacije: INDUSTRIAIMPORT,
Gospodarska 13, Ljubljana, telefon
061/314-752

SERVISNO PODJETJE KRANJ
Tavčarjeva 45, Kranj

Komisija za delovna razmerja oglaša prosta dela in naloge:

1. VODENJE FINANČNEGA KNJIGOVODSTVA

— 1 delavec

Pogoji za sprejem so:

- ekonomski tehnik
- 3 leta delovnih izkušenj v finančno računovodski službi
- tečaj oziroma izkušnje za delo na računalniku

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Poskusno delo bo trajalo 75 dni. Nastop dela je možen takoj.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev oddajo v osmih dneh po objavi oglasa na naslov:
Servisno podjetje Kranj, Tavčarjeva 45, Kranj.

Vse kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

ALPETOUR TURISTIČNA AGENCIJA ŠKOFJA LOKA

POČITNICE

v Pakoštanih, Jadranovem (pri Crikvenici), Novigradu (Pineta), na kmetih (ugodno), na Rogli

PLANINCI - VISOKE TATRE

Ljubitelje planin vabimo na 7-dnevni pohod v prelepi narodni park Visokih Tater, avtobusni prevoz, polpenzioni, cena (din 1.720.000) zagotovljena

POCENI IN DALEČ

eno- in večdnevni avtobusni izleti za skupine po ugodnih cenah.

V naših poslovalnicah lahko naročite let. vozovnice na mednarodnih in domačih progah, lahko se prijavite za aranžma vseh večjih jug. turističnih agencij.

KOGP KRANJ
TOZD Komunala b. o.
TOZD Vodovod, kanalizacija b. o.

O B V E S T I L O

Cenjene stranke obveščamo, da so uradne ure za:

- REFERAT JAVNE RAZSVETLJAVE
REFERAT CEST
OBRAČUN SMETARINE
REFERAT JAVNE KANALIZACIJE
REFERAT VODOVODA**

v ponedeljek
v sredo
v petek

od 7. do 10. ure
od 12. do 15. ure
od 7. do 10. ure

Zaradi notranje racionalizacije in organiziranosti navedenih služb, vas vladivo prosimo, da se objavljenih časovnih terminov držite.

Za razumevanje se vam zahvaljujemo in vas lepo pozdravljamo.

TOZD KOMUNALA
TOZD VODOVOD, KANALIZACIJA

Optični servis Kranj Cesta JLA 18 - nasproti porodnišnice

DOBRA IZBIRA UVOŽENIH OKVIRJEV ZA VSE VRSTE OČAL POSEBNO BOGATA IZBIRA UVOŽENIH SONČNIH OČAL

Po naročilu UV stekla za zaščito pri delu z monitorji
**Pregled vida v ordinaciji v servisu:
ponedeljek, torek, sreda od 14. do 15.
ure.**

Izdelava očal takoj po pregledu!

Delovni čas servisa: pon., tor. 8 - 17, sr., čet., pet. 8 - 16, sob. zaprto TELEFON: 22-196

VSE ZA DOM IN GOSPODINJSTVO

**tapete, talne obloge, preproge, barve,
premazi, bela tehnika...**
Izkoristite ugodne plačilne pogoje!

Vabi vas BLAGOVNICA KRANJ

GORENJSKA KMETIJSKA ZADRUGA

KMETOVALCI!

Obveščamo vas, da smo začeli
**SERVISIRATI IN ODPRAVLJATI
NAPAKE NA KMETIJSKIH
STROJIH SIP na območju**
Gorenjske v garancijskem roku ali
po njem."

Za morebitne napake pri strojih SIP v garancijskem roku se obrnite na našo prodajalno kmetijske mehanizacije v Kranju, Cesta 1. maja 65, tel.: (064) 35 032 ali 35 750, lahko pa tudi neposredno na izvajalca servisa: Kozelj Slavec, Hotemaže 16, 64205 Preddvor, tel.: (064) 45 572, vsak dan od 7. do 10. ure.

V GARANCIJSKEM ROKU IN
KASNEJE SMO DOBRO ZALOŽENI
Z REZERVNIMI DELI ZA
PROGRAM STROJEV IN
PRIKLJUČKOV SIP-ŠEMPETER

TZO SLOGA Kranj

POSEBNO OBVESTILO:

**V NAŠI PRODAJALNI
KMETIJSKE MEHANIZACIJE V
KRANJU NA CESTI 1. MAJA 65
SMO ZAČELI POSREDOVATI
RABLJENO KMETIJSKO
MEHANIZACIJO. VSE, KI
IMATE NAPRODAJ RABLJENO
KMETIJSKO MEHANIZACIJO,
VABIMO, DA JO DOSTAVITE V
NAŠO KOMISIJSKO
PRODAJALNO - PRAV TAKO
PA VABIMO ZAINTERESIRANE
KUPCE RABLJENE
KMETIJSKE MEHANIZACIJE
NA OGLED ZANIMIVE
PONUDBE.**

IZ REDNEGA PRODAJNEGA PROGRAMA PA VAM PONUJAMO:

- TRAKTORJE: ZETOR, TORPEDO, URUS
- LINIJO STROJEV ZA SPRAVILO SENA
- LINIJO ZA PRIDELAVO KROMPIRJA
- LINIJO ZA OBDELAVO ZEMLJE
- CISTERNE ZA GNOJEVKO
- NAKLADALNIKE ZA GNOJ
- HLEVSKO OPREMO KOVIN IN CEVOVOD

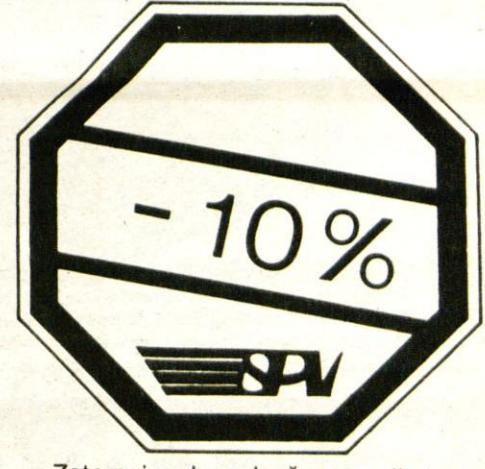
KIPERSKE PRIKOLICE, MLIN ZA
MLETJE ŽIT, SILOKOMBAJNI...

NAŠA TRGOVINA JE VEDNO
ZALOŽENA Z REZERVNIMI
DELI IN REPRODUKCIJSKIM
MATERIALOM

LASTNI PROIZVODNI PROGRAM GROS

- ventilatorji za dosuševanje sena in drugih pridelkov, več vrst in moči

**OBIŠČITE NAŠO PRODAJALNO
KMETIJSKE MEHANIZACIJE V
KRANJU (blizu mestnega
središča) NA CESTI 1. MAJA 65
(pred mlekarino Čirče) ali pa nas
za vse informacije poklicite po tel.:
(064) 35 032, 35 750**

Zato naj ne bo odveč opozorilo in na-
svet: starši, šole, varstvene ustanove,
društva in organizacije, pa tudi vozniki...,
poskrbimo, da bodo počitnice šolarjev
zares lepe in zdrav oddih pred novim
šolskim letom jeseni!

POLETJE**V KOKRI****Posebne ugodnosti:**

- velika ponudba blaga za poletje in dopustni čas v vseh trgovinah
- ugodne cene
- prodaja na tri čeke za nakup nad 700.000

Od 12. - 17 junija

Trgovska DO Kranj

M-KŽK Gorenjske

Agromehanika

Telefon: (064) 36-461, 34-033, 34-034, 34-035.

Trgovina v Hrastju obratuje vsak dan od 7. do 15. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure.

Kranj, Hrastje 52 a

Cenjene kupce obveščamo na izredno ugodnost pri nakupu traktorjev TOMO VINKOVIĆ, Bjelovar in IMT, Beograd, ter lastni program škropilne tehnike.
Pri gotovinskem plačilu ugoden popust ali možnost nakupa na kredit.
Za vse programe zagotovljen servis in rezervni deli.

PRI ŠPAROVCU ZA PRIJETNE TRENTKE!**BRASIL kava 1 kg 49.90 ATS****hladilna torba 149 ATS****FUJI film - kaseta 100 42.50 ATS****KONICA filma - kaseta 100 34.- ATS****avtoradio 392 ATS brez davka****radio budilka 166 ATS brez davka****velika izbira audio in video kaset****PRIJETNE POČITNICE VAM ŽELI****SPAR MARKET ŠPAROVEC****Struga - Strau na Koroškem****NOVO**

Bogata izbira najnovejših modelov ženskih čevljev iz poletne kolekcije, različne barvne kombinacije, nizke, srednje in visoke pete v prodajalnah ALPINE

NE ZAMUDITE POSEBNE UGODNOSTI —
možnost nakupa na tri obroke brez obresti

Kemična čistilnica in pralnica**Bišteca**

Škofja Loka,
p. o. Spodnji trg 27
tel.: (064) 620-317

POSLOVALNICE:

- Škofja Loka:
Mestni trg 1, tel.: 621-746
Spodnji trg 12, tel.: 620-317
- Stražišče tel.: 25-269
- Kranj:
Staneta Žagarja 2, tel.: 21-508
Huje 33, tel.: 28-876
- Medvode:
Medvode 47, tel.: (061) 611-034
- Ljubljana:
Titova 93, tel.: (061) 315-056
M. Pijade 8, tel.: (061) 317-100
Linhartov podhod, tel.: (061) 310-922
Rimska c. 11 tel.: (061) 28-128

DEJAVNOST:

- kemično čiščenje vseh vrst oblačil, usnja, velurja, tepihov, talnih oblog
- pranje in likanje perila
- barvanje usnja

nama

Škofja Loka

Od 12. do 24. junija dnevi

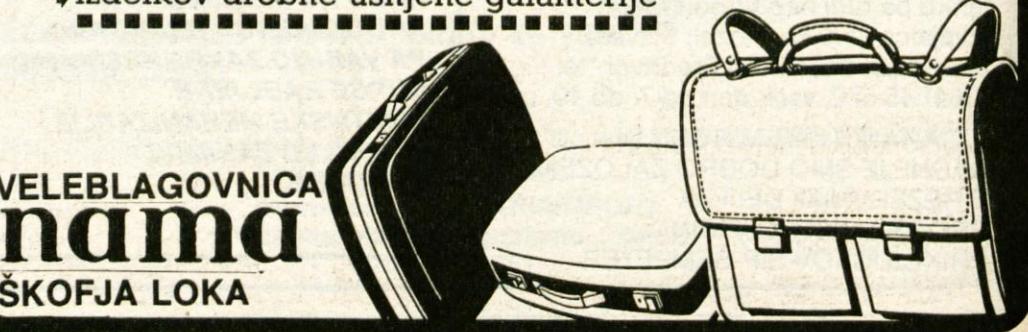
ILIRIJE-VEDROG V NAMI 20 % popust pri nakupu šamponov, zobnih past, nitk in ščetk, nekaterih čistil in prostorskih deodorantov

23. junija (12. do 18. ure)
brezplačno licienje

→ od 12. do 17. junija
20 % popust pri
nakupu naslednjih izdelkov
proizvajalca
MERKUR BAČKA PALANKA

- plažnih, šolskih in športnih torb
- poslovnih in ženskih kozmetičnih kovčkov
- potovalnih kovčkov in potovalk
- izdelkov drobne usnjene galerije

VELEBLAGOVNICA
nama
ŠKOFJA LOKA

KOMPASOVA PONUDBA ZA POLETJE 89 POČITNICE — DOMOVINA

V bogati ponudbi Kompasovih poletnih počitnic vam danes predstavljamo:

- KOMPASOVO MALO MISTO — SUTIVAN/Brač
 - posebno letalo — odhodi vsak četrtek v juniju smo pripravili bogat program aktivnih počitnic, tečaje bioenergije, tečaj za otroke
 - Kako postati čarownik? Lutkovne predstave za otroke, veliko zabave in športa, teden dni 1,390.000 din, v juliju pa 1,690.000 din
- KOMPASOVO VELO MISTO — VIS/Vis
 - hotel Biševo, polni penzion v juliju 1,810.000 din, v višku sezone 2,290.000 din; zasebne sobe, polni penzion v višku sezone 1,490.000 din
- VIS/Vis
 - polni penzion v juliju 1,810.000 din, v višku sezone 2,290.000 din; zasebne sobe, polni penzion v višku sezone 2,290.000 din; zasebne sobe, polni penzion v višku sezone 1,490.000 din.
 - hotel ISSA in zasebne sobe
- BOL/Brač
 - raj za ljubitelje jadranja na deski; zasebni apartmaji, najem za 4 osebe v juniju — 7 dni 2.200.000 din, v juliju 3.000.000 din in v višku sezone 4.400.000 din.
- HVAR — OTOK SONCA — ugodne cene
 - hotel AMFORA v juliju 7 dni, polpenzion, 1,830.000 din.
 - hotel BODUL v juniju, polpenzion, 840.000 din, v juliju 1,630.000 din.
 - hotel PHAROS v juniju 7 dni, polpenzion 840.000 din, v juliju 1,580.000 din.
- LUMBARDI/Korčula
 - paviljon hotela Lumbarda, polni penzion, 7 dni, julij/avgust 1.350.000 din, zasebne sobe
 - polni penzion 7 dni, julij 770.000 din
- AKTIVNE POČITNICE NA ROGLI
 - ugodne cene, pokrit bazen, savna, solarij, masaža, trimski kabinet, večnamenska športna dvorana (tenis, squash, košarka)

POČITNICE 89 — TUJINA

KOMPASOVE CENE SO NAJNIŽE!

● GRČIJA ● ŠPANIJA ●

Vsek ponedeljek s posebnim letalom Adria Airways

UGODNI PLAČILNI POGOJI!

10 % POPUST za vplačila celotne cene aranžmajev do 17. 6.

za odhode od 10. 7. do 4. 9. 89

VZEMITE SI ČAS IN PRIHRANITE DENAR!

POSEBNA PONUDBA IZLETOV ZA SINDIKALNE SKUPINE:

KORNATI, 3 dni: MEDJIMURJE 2 dni; GRADEC — RADENCI, 2 dni, HRVATSKO ZAGORJE, 1 in 2 dni; MAKEDONIJA — OHRID 4 in 5 dni; VIS 3 in 4 dni; HVAR, 3 dni; ČRNA GORA, 3 dni; SARAJEVO — MOSTAR — DUBROVNIK, 3 DNI; IZLETI K SOSEDOM (Avstrijska Koroška, Italija), 1 dan; VIPAVSKA DOLINA in Goriška Brda, 1 dan; VIPAVSKA DOLINA IN REZIJA, 2 dni; MÜNCHEN, 1 dan; VOJVODINA — gurmanska tura, 3 dni; PLITVIČKA JEZERA, 2 dni; KOPAČKI RIT, 3 dni; BRIONI, 1 in 2 dni; S ČOLNI PO KANJONU TARE, 4 dni; DUBROVNIK, 3 dni; DUBROVNIK — BUDVA, 3 DNI; DUNAJ, 1, 2 in 3 dni

ZA VSE LJUBITELJE TENISA

● WIMBLEDON, teniški turnir, 25. — 28. 6. letalo

KOMPAS in TENIS POOL SLOVENIJE VABITA:

● MALI LOŠINJ, 7-dnevni tenis kampi od 10. 6. naprej (pod strokovnim vodstvom)

● HVAR, 7-dnevni tenis kampi od 23. 5. naprej (pod strokovnim vodstvom)

● BOL/Brač, 7-dnevni tenis kampi od 16. 6. dalje (pod strokovnim vodstvom)

● RIBNO PRI BLEDU, 3 — dnevni teniški paketi od 12. 5. naprej

VSE INFORMACIJE po telefonu: 327-761 (int. 576)

NOVO!

TEDENSKI DOPUST NA JADRNICAH ELAN 43,

ELAN 33

NAJMI OD JUNIJA DO NOVEMBRA

Informacije po tel.: 061/331-358 ali osebno v odd. ZIMA, na Titovi 12 v Ljubljani.

POTOVANJA V TUJINO

● BENETKE, 1 dan, 17. 6.

● PADOVA, 1 dan, 10. 6., 24. 6.

● RIM SKOZI STOLETJA, 5 dni, 28. 6.

● NICA — BARCELONA, avtobus — letalo, 4 dni — 22. in 25. 6.

● PARIZ, 4 dni, 24. 6.

● LONDON, 4 dni, 1. 7.

● DUNAJ, 3 dni, 16. 6.

● MOSKVA — LENINGRAD, 8 dni, 25. 9.

● MOSKVA — LENINGRAD — TALIN — RIGA — VILNA, 8 dni, 15. 7., 16. 9.

● KIJEV — LENINGRAD — PSKOV, 8 dni, 24. 8.

● SAMARKAND — BUHARA, 10 dni, 17. 8.

● MOSKVA — LENINGRAD — KIJEV, 8 dni, 29. 6., 10. 8.

● SIBIRJA, 9 dni, 14. 7., 18. 8.

● ZDA — NEW YORK — SAN FRANCISCO — LOS

ANGELOS — LAS VEGAS — SAN DIEGO, 11 dni, 26. 6. in 24. 7.

● SINGAPUR, 11 dni, 29. 6., 3. 8.

● BALI — RAJSKI OTOK, 12 dni, 7. 8.

● INDIIA IN KATMANDU, 14 dni, 6. 8. in 3. 9.

● JORDANIA, JERUZALEM, RDEČE IN MRTVO MORJE, 8 dni, 23. 6.

● EGIPT, 9 dni, 25. 6. in 23. 7.

● KRIŽARjenja Z LUKSUZNO LADJO »LA PALMA«, odhodi vsako soboto

OBVESTILA, OGLASI

ALPETOUR

DO Hotel Creina
Koroška 5
Kranj

daje v najem discoteko v hotelu. Zainteresirani naj oddajo pismene ponudbe na gornji naslov.
Dodatne informacije po telefonu:

064 23 760 ali
064 23 650

OKNA
SENČILA
VRATA

inles

**INTERCAMBIO
MENJALNICA**

Unterbergen - Podgora
(»pri Mlakarju«) tel.: 9943-4227-3777
odprt: 8. - 12. 13. - 17. sobota 8. - 11.

ZELO UGODNA MENJAVA - GOVORIMO SLOVENSKO

tj tehnounion

Zastopstvo tujih firm
61000 Ljubljana
Vošnjakova 2

Vabimo vas, da postanete naš sodelavec za prodajo garnitur posode AMC na območju Radovljice, Bleda, Bohinja in Kranjske gore.

Zaželen je lasten avtomobil, telefon, starost od 25 do 45 let in veselje do dela z ljudmi.

Informacije osebno v pondeljek, 12. 6. 1989, ob 17. uri v prostorih krajevne skupnosti Bled, Cesta svobode 13, mala sejna soba.

Iskra

Iskra Servis Ljubljana obvešča svoje stranke na področju Gorenjske, da v svoji servisni delavnici v Kranju, Planina 4, sprejema v popravilo izdelke iz celotnega Iskrinega proizvodnega programa široke potrošnje vključno z uvoznim programom

ITT — SCHAUER LORENC, GREATZ, FISHER, LOEWE
OPTA IN SELECO

Prav tako sprejema naročila za popravilo na terenu:
— gospodinjskih in TV aparativ ter
— naprav profesionalne tehnikе Iskrinega proizvodnega programa

ISKRA SERVIS

lesnina

**VRTNO POHIŠTVO ZA DOM
IN GOSTINSTVO**

V Lesnini so pripravili veliko izbiro vrtnih garnitur, gugalnic, ležalnikov, senčnikov in klopi za parke. Zelo ugodno nudijo stole in počivalnike za kampiranje. Lesnina vabi tudi gostince, saj imajo veliko izbiro tudi za restavracijske vrtove. Ugodnost nakupa za nekatere garniture je obročno odplačevanje ali 20 % gotovinski popust. Na zalogi imajo tudi lestve v različnih višinah in izvedbah. Če želite udoben počitek na vrstu se oglasite v Lesnini v Kranju ali na Jesenicah, povsod vas bodo prijazno postregli.

KOMPAS

JUGOSLAVIJA

S KOMPASOM NA KONCERTE

MÜNCHEN:

- 12. 6. 89 — LOU REED, 1. dan
- STUTTGART:

● 25. 6. 89 — PINK FLOYD — open air 89

PRIPOROČAMO

- NORDKAP, 13 dni, 9. julij
- BALEARI, 5 dni, 15. 6. — UGODNA CENA:
- ZA ZAKLJUČENE SKUPINE — eno in večdnevne izlete na — MADŽARSKO
- POLJSKO
- KRIŽARjenje po Južnem Jadranu, 8 dni, od 2. 6. naprej, cena 1.999.000 din
- UGODNO in AKTUALNO AZURNA OBALA
- POČITNICE V APP. PIERRE ET VACANCES MARINA BAIE DES ANGES — RIVIERA NICE 7 in 14-dnevni aranžmaji od 1. 7. naprej
- priporočamo:
- PROGRAM ZA 4-DNEVNO SMUKO NA LEDENIKU MOLL V AVSTRIJI 1. — 4. 7.

POLETNI TEČAJI TUJIH JEZIKOV

- ANGLEŠČINE — Burnemouth, Oxford, Brighton, Hove, Cambridge, London; dvo in več tedenski tečaji, različni odhodi;
- TEČAJI SKOZI VSE LETO
- francoščine — Pariz, Nauchatel; italijanščine FIRENCE: španščine — Madrid, Barcelona; nemščine — MÜNCHEN, KÖLN, CELOVEC IN POREČE (Portschach)
- POSLOVNA ANGLEŠČINA — LONDON, BRIGHTON, 2 ali 4 tedne
- POLETNI TEČAJI ANGLEŠČINE — ROMSEY, WESTON SUPERMARE, BOURNEMOUTH, LONDON, OXFORD, CAMBRIDGE

STROKOVNA POTOVANJA

- PARIZ — MEDNARODNI KONGRES PEDIATROV, 7 dni, 23. 7.
- PARIZ — LETALSKA RAZSTAVA, 4 dni, 10. in 17. 6.
- PARIZ — MEDNARODNI KONGRES RADIOLOGOV; ATEC — MEDNARODNI KONGRES PROMETNIH GIBANJ IN TEHNIKE BODOČNOSTI, 7 dni, 1. 7.
- RIED — MEDNARODNI KMETIJSKI SEJEM, 2 dni 26., 31. 8.; 1. 9.
- HANNOVER — PERUTNINARSTVO IN PRAŠČJEREJA, 4 dni, 21. 6.
- HANNOVER — EMO — sejem obdelovalnih strojev s svetovno udeležbo, posebni letali, 4 dni, odhoda 12. in 15. 9.
- KÖLN — ANUGA — posebni letali, 3 in 4 dni, 14. in 16. 10.

Prijave sprejemajo naslednje Kompasove poslovalnice: Škofja Loka Nama — tel.: 621-957, Kranj — tel.: 28-473, Jesenice — tel.: 81-768, Bled — tel.: 77-245, Kranjska gora — tel.: 88-162

murka

Lesce

ZBIRA

sinvestitorje za poslovne prostore v novem trgovskem centru ob železniški postaji v Lescah. V centru, ki je v fazi projektiranja, bodo poleg samopoštrenje špecijske trgovine še prodaja tekstila, pohištva, avtosalon, banka, free shop, prodajalna čevljev, slaščičarna, prostori turističnega društva, restavracija ipd.

Predviden pričetek gradnje: jeseni leta 1989. Rok dograditve objektov: jeseni 1990.

Z novimi sovlagatelji želimo dopolniti prodajni program v centru z naslednjimi obrtnimi dejavnostmi: cvetličarno, urarjem, turistično agencijo, filigranom, umetniško galerijo, frizerjem, zlatarjem, čistilnico ipd.

Vse intereseante vabimo, da nam sporočijo svoje potrebe do 14. junija. V dopisu naj navedejo, za kakšno obrtno dejavnost bi želieli kupiti prostore in približno kvadraturo želenih prostorov. Kandidate bomo povabilili na razgovor. Dodatne informacije se dobijo v komercialnem oddelku po telefonu številka 75-650.

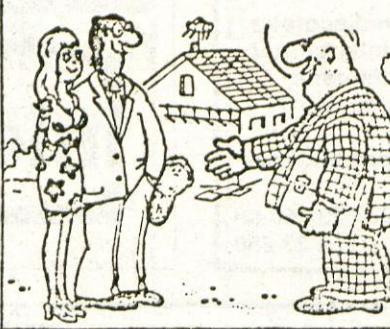

DA BOSTE V NOVEM DOMU ŽIVELI EKONOMIČNO, ZDRAVO IN UDOBNO SEM POVSOD, KJER JE TO POTEZNO, PREDVIDEL tim STIROPOR IZOLACIJO

DOBER DAN! ČESTITKE ZA NOVI DOM! JAZ PRODAJAM KURILNO OLJE. VESELIM SE VSAKE NOVE STRANKE. HIŠA, KOT JE VABA GA BO POTREBOVALA CELD MORJE!

SEDAJ JE DOBIL SVOJE "MORJE"! DOBRO IZOLIRANA HIŠA GA PAČ NE POTREBUJE.

tovama izolacijskega materiala
tim

INFORMACIJE TELEFON: (063) 730-712

-laško

nas v partnerji
z učinkovitimi
z energijo

SLOVENIJATURIST

Hej, pojrite z nami!

POVLJA NA BRAČU - polni penzioni, 7-dnevni termini, mogoč prevoz z AGENCIJSKIM VLAKOM
PAG - polni penzioni, 10-dnevni termini, mogoč prevoz z avtobusom
BOHINJ (BOHINSKA BISTRICA)
Postanite član našega kluba "VESELA DRUŽBA", odločite se za počitnice v enem od gornjih krajev, prejeli boste člansko izkaznico (člani imajo z njo popust) ter paket presenečenja (praktična darila).

Znane cene, ugodni plačilni pogoji.
Za določene termine še 10 % POPUST!

AGENCIJSKI VLAK

Mislite na dopust? Rezervirajte si pravočasno prostor na našem POČITNIŠKEM VLAKU!
Vozil bo iz LJ (MB) vsako soboto od 1. 7. do 9.

9. Povratek iz Splita ob nedeljah.

CENE DO KONCA SEZONE ZAGOTOVljene.

INFORMACIJE IN PRIJAVE

SLOVENIJATURIST, Ljubljana (061) 325-646, 325-651, Bohinjska Bistrica (064) 721-032.

KLUBSKE POČITNICE "VESELA DRUŽBA"

SE PRIPOROČA ZA OBISK IN VAM NUDI SLEDEČE USLUGE:

- CELOTNO NEGOTVO OBRAZA IN TELESNA,
- TELESNO MASAŽO,
- DEPILACIJO S SMOLO,
- CELULIT TERAPIJO,
- SONČENJE

Delovni čas: torek, sreda, četrtek in petek od 13. do 19. ure, informacije: (po telefonu) 064-633-048

NE BI VAS RADI PREPRIČEVALI - ČE MISLITE, DA POREBNUJETE NAŠE USLUGE, NAS OBİŞČITE IN SE PREPRIČAJTE SAMI!

Darijana Hafner
Hafnerjevo naselje 108
64220 Škofja Loka

agrotehnika-gruda

PE GORENSKA : Kranj, Dražgoška 2, tel.: 26-681

Škofja Loka, Novi svet 21, tel.. 622-166. Skladišče mehanizacije, Naklo, tel.: 47-171

Na navedenih prodajnih mestih nudi vseh vrst gozdarsko in kmetijsko mehanizacijo, uvožene priključke za kmetijstvo,

- orodje za vrtičkarje - razne dele za kmetijsko mehanizacijo - rezervne dele za osebne avtomobile
ZASTAVA - vse vrste gum, klinasta jermenja, ležaje, akumulatorje, avtolake - servisno orodje in rezervne dele BČS.

Ugoden brezobrestni kredit do treh mesecev - 40 % polog.
Posebni popusti pri traktorjih TORPEDO in ugodna prodaja traktorjev ZETOR.

Gotovinski popust do 30 %

loške tovarne hladilnikov

ZAMRZOVALNE SKRINJE - DVELETNA GARANCIJA

NOVO
IZ ITALIJE

Unicāl Gasogen® LG

Peči in kotli za centralno ogrevanje in sanitarno vodo na drva ali kurilno olje.

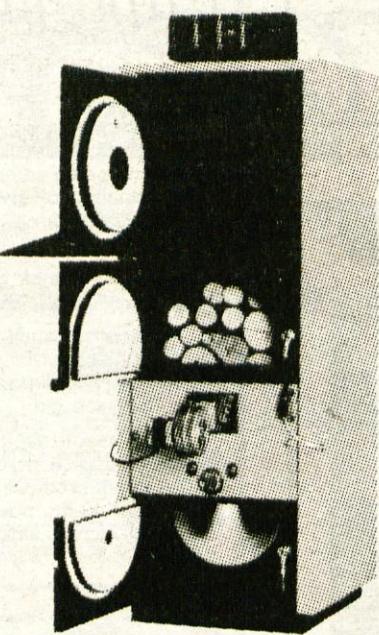
Izkoristek 85 %

Prihranek goriva 45 %

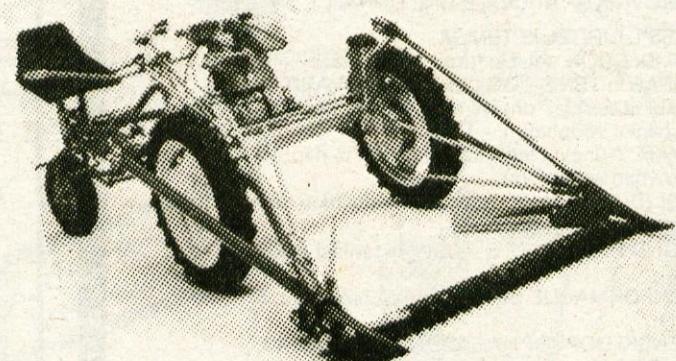
Nalaganje vsakih 8 ur

Preprosto čiščenje

Moči od 13 000 do 80 000 kcal/h

Kosilnice, motokultivatorji
in okopalniki

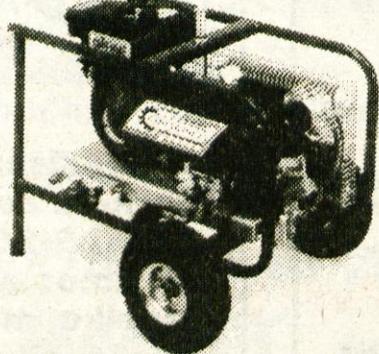
Zajamčena devizna cena za kosilnice iz leta 1988

La Jagagnese

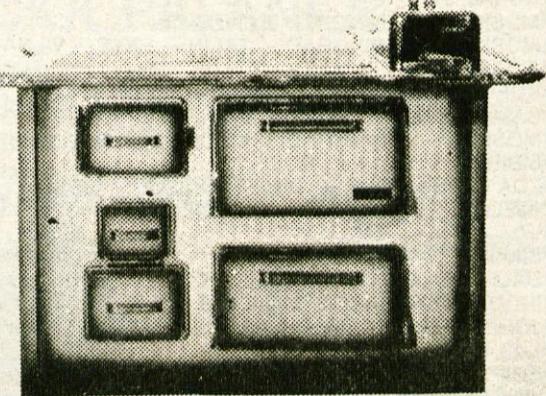

VTPA
PRIMEX - PRIMORJE EXPORT
nova gorica p.o. jugoslavija

Informacije in prodaja: trgovina mejni prehod Vrtojba (Nova Gorica), tel.: (065) 32 901, 32 837
HMEZAD - AGRINA, TOZD MALOPRODAJA, Celjska cesta 7, 63310 ŽALEC, tel.: (063) 711 319
Agrokombinat Krško - TOK Kmetijstvo, trgovina, storitve, Krško, Cesta krških žrtev 54, tel.: (068) 72 690 PRIMEX - Predstavništvo Maribor, Ulica 10, oktobra 9, Maribor, tel.: (062) 24 146

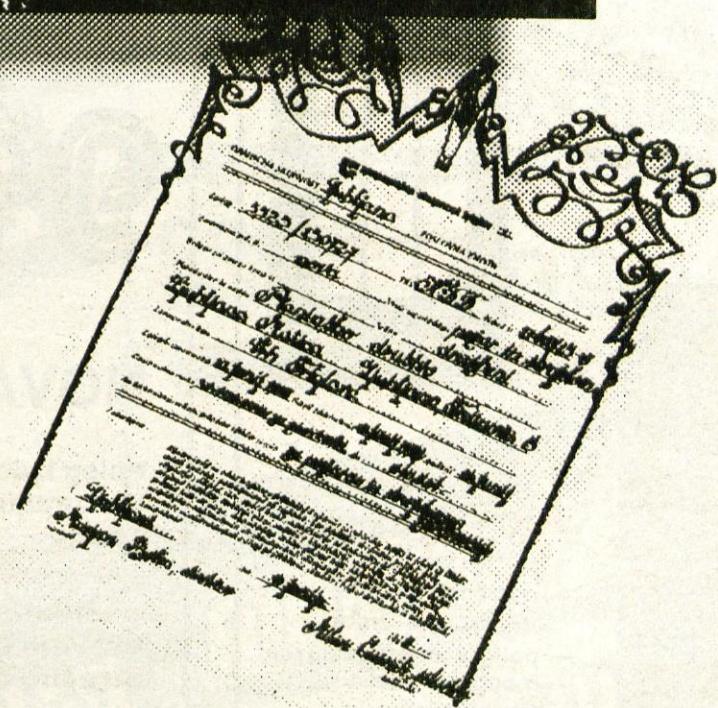
PNEVMATSKA ORODJA -
KOMPRESORJI
ZA SADJARSTVO
IN VINOGRADNIŠTVO

NIČ NI TAKO VISOKO, DA NE BI POTREBOVALO ZAVAROVANJA

ZLATI
GORE

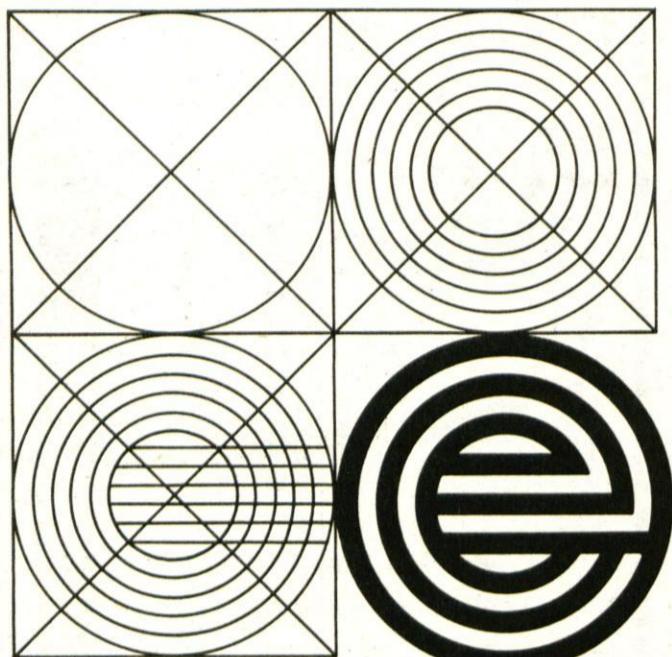
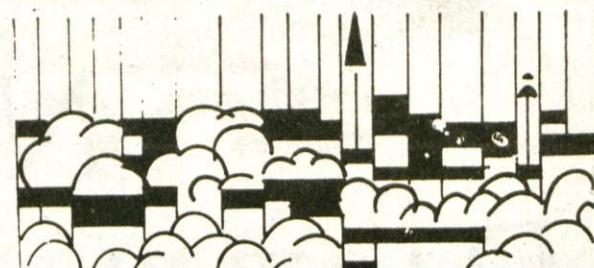
Najvišjo in najbolj izpostavljeno nepremičnino v Sloveniji smo zavarovali pred krajo, požarom, strelo, potresom, eksplozijo, viharjem in obrabo. Zavarujemo pa tudi vse ostale nepremičnine ali premičnine, ne glede na to, kje stojijo ali se premikajo.

zavarovalna skupnost triglav

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

MI Z VAMI, VI Z NAMI,
NA VSAKEM
KORAKU
Kranj V STAREM DELU MESTA KRANJA.

etiketa žiri
proizvodnja etiket
in tiskarske storitve p.o.
telefon n.c. (064)
69260, 69270, 69285
telegram Etiketa Žiri
telex 34610 YU ETIKET

JELOVICA

ŠKOFJA LOKA

Odbor za kadre, izobraževanje in družbeni standard **ponovno objavlja prosta dela in naloge**

VODENJE RAČUNOVODSKE SLUŽBE

Pogoji:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe za poklic dipl. ekonomist in nad 48 mesecev delovnih izkušenj na finančno računovodskem področju ali VI. stopnja strokovne izobrazbe za poklic ekonomist in 60 mesecev delovnih izkušenj na finančno računovodskem področju
- iniciativa in samostojnost
- sposobnost presojarja odločitev
- organizacijska in poslovna sposobnost

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.
Kandidati naj pošljajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 8 dni od objave na naslov: Jelovica, lesna industrija, Škofja Loka, Kidričeva 58, za kadrovsko službo.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku objave.

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA V SR SLOVENIJI PODRUŽNICA 51500 KRANJ

Služba družbenega knjigovodstva v SR Sloveniji, Podružnica 51500 Kranj, objavlja prosta dela in naloge

VODENJE LIKVIDATURE, BLAGAJNE IN TREZORJA V PODRUŽNICI KRANJ

za nedoločen čas s polnim delovnim časom

Pogoji:

- VI. stopnja — ekonomska ali družboslovna
- 2 leti delovnih izkušenj
- aktivno znanje slovenskega jezika
- nekaznovanost za k. d. zoper družbeno in zasebno premoženje

Poskusno delo 2 meseca

Kandidate vabimo, da pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslajte na kadrovsko službo Službe družbenega knjigovodstva, podružnice 51500 Kranj, Trg revolucije 2, 8 dni po objavi.

Kandidate, ki se bodo prijavili na objavo, bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejetju sklepa o izbiri.

Račun za objavo poslajte na naslov: ŠDK v SRS, podružnica 51500 Kranj, Trg revolucije 2, 64000 Kranj.

gorenjska
obrtna
zadruga
Kranj
Likozarjeva 1 a
tel.: 22-591
PE TRGOVINA

NOVA PONUDBA:

Poleg izdelkov obrtnikov vam nudimo tudi gradbeni material po ugodnih cenah:

**cementni blok 30 din 10.000,
strešno opeko - sivo din 3.000,
strešno opeko - barvano din 3.445.**

V cehah je vštet prevoz do gradbišča.
Cene so brez prometnega davka.

Poleg navedenega vam nudimo po ugodnih cenah tudi modularni blok, strešnik BOBROVEC, strešnik KANJIŽA in strešnik NOVI BEČEJ.

VAM PRILAGOJEN DELOVNI ČAS

JELOVICA

Lesna industrija, Škofja Loka, tel.. 064/631-241
telex: 34579 yu ljjel, telefax: 064/632-261

Planinsko društvo Bled išče oskrbnika

za planinsko postojanko Blejska koča na Lipanci v poletni sezoni 1989.

Zaželen je upokojenec-ka, (zakonski par). Nagrada po dogovoru odvisno tudi od prometa. Nastop 24. junija 1989. Interesenti naj se javijo pisno na naslov: Planinsko društvo Bled do 21. junija 1989

ODEJA
Tovarna preših tehnik, p. o.
Škofja Loka, Kidričeva 80

Po sklepnu delavskega sveta delovne organizacije Odeja razpisna komisija razpisuje prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — DIREKTORJA DO

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo in najmanj štiri oziroma pet let delovnih izkušenj pri opravljanju vodstvenih del in nalog

Izbrani kandidat bo imenoval za 4 leta.

Pisne prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljajo v 15 dneh po razpisu na naslov: ODEJA, tovarna preših tehnik, Kidričeva c. 80, Škofja Loka za razpisno komisijo.

O rezultatih izbire bomo kandidate obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

TOVARNA POHISTVA AJDOVŠČINA

**V SALONU POHISTVA
V PRIZIDKU
VEČNAMENSKE
DVORANE PPC
GORENJSKI
SEJEM KRANJ**

LPA
POHISTVO

ZA PRIJETNO POCUTJE
IN UDOLJE
V VASEM DOMU

Sava Kranj
industrija gumijevih, usnjene in kemičnih izdelkov
objavlja prosto delovno naložo v tozdu BLAGOVNI PROMET
POMOČNIK DIREKTORJA SEKTORJA PRODAJE
Pogoji:

- visoka strokovna izobrazba ekonomske, tehnične ali komercialne smeri
- pet let delovnih izkušenj
- ZT registracija
- 6 mesečno poskusno delo

Prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev poslajte v 8 dneh po objavi na naslov:
Sava Kranj, Kadrovski sektor Kranj, Škofjeloška c. 6.

**20
let**

SU UNION

ZA VAS SMO PRENOVILI

**pritličje
I.nadstropje**

v jubilejnem mesecu

PO ZELO UGODNIH CENAH

MOŠKE MAJE
KRATEK ROKAV

64.075.-

moške srajce

85.000-114.000:-

SUPER CENA

OTROŠKI KOMPLETI
2-6 let

29.900:-

ženska križa bombaž

135.000:-

MOŠKE NOGAVICE-bele

34.950.-

super cena

MOŠKE NOGAVICE

3 PARI 18.800.-

**pletenine
RAŠICA**

**40%
POPUSTA**

odeje

**20%
POPUSTA**

**ženske 169.000:-
bluze 135.000:-**

ženske bluze

109.000:-

TERMO NOGAVICE

9.328.-

super cena

ŽENSKE SPODNJE HLAČE

3 KOM.

19.388.-

3 KOM.

31.500:-

5 let

**cokle
ŽENSKE**

69.900.-

murka
se priporočamo
za nakup

**Otvoritev v ponedeljek,
12. junija, ob 10. uri.**

Bogata izbira
modnih poletnih tkanin za obleke,
bluze, krila, srajce in športne
komplete.

OBVESTILA, OGLASI

OBJAVLJA

prosta dela in naloge

1. VODJE FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORA

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih še naslednje pogoje:

- končano VI. ali VII. stopnjo zahtevnosti ekonomske smeri
- do 5 let delovnih izkušenj na področju finančnega poslovanja.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas za nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta.

V TOZD Livarna

so prosta dela in naloge

2. ODGOVORNEGA TEHNOLOGA ZA OBDELAVO ULITKOV

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih še naslednje pogoje:

- končano VI. stopnjo zahtevnosti strojne tehnološke smeri
- opravljen tečaj za CNC programerja
- znanje s področja teorije informatike ter obdelave podatkov
- pasivno znanje enega tujega jezika
- 3 leta delovnih izkušenj na podobnem delu

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.

Pisne prijave z dokazili o izobrazbi naj kandidati pošljemo za objavo pod 1. v roku 8 dni, za objavo pod 2. v roku 14 dni na naslov LTH Škofja Loka, Kidričeva 66.

O izbiri bomo kandidate obvestili v roku 8 dni po sprejetem sklepu.

**TEKSTILINDUS
Kranj**

Pomembna novost!

LIPA

OBIŠČITE NAŠO NOVO KOMIŠIJSKO TRGOVINO "LIPA"
Zg. Brnik 123 MARKO

S poslovanjem bomo pričeli 10.6.1989 ob 16. uri

KULTURNI PROGRAM!

PRIČAKUJEMO VAS!

DELOVNI ČAS: 9. - 13. ure 16. - 20. ure SOBOTA: 8. - 14. ure

SGP GRADBINEC Kranj
Kranj, Nazorjeva 1

Na podlagi sklepa odbora za delovna razmerja TOZD Strojno kovinski obrati Kokrica, objavljamo proste naloge in opravila

2 KV KLJUČAVNIČARJA v sektor III

Pogoji:

poklicna šola s 4-letnimi delovnimi izkušnjami

Prošnje z dokazili o izobrazbi vložite v roku 8 dni po objavi v kadrovski službi, Nazorjeva 1, Kranj.

KMETIJSKA ZADRUGA p. o.
ŠKOFJA LOKA

Kmetijska zadruga Škofja Loka objavlja prosta dela in naloge:

2 NVK DELAVK V MLEKARNI

- za določen čas treh mesecev (nadomeščanje letnih dopustov)

Pogoji:

dobro zdravstveno stanje in sposobnost za fizično delo.
Prijava z opisom dosedanjih zaposlitev sprejema sekretariat Kmetijske zadruge Škofja Loka, 8 dni po objavi oglasa.

Obiščite nas v: Informativno prodajnem centru v Kranju, Prešernova 1, tel.: 25-168 in na Bledu, v Modni hiši Pristava, tel.: 72-529. Pričakujemo vaš obisk!

DO GORENJSKE BOLNIŠNICE, o. o.
TOZD BOLNICA JESENICE, b. o.
64270 JESENICE

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Splošna bolnica Jesenice in v skladu z določili Statuta TOZD, razpisna komisija TOZD Splošna bolnica Jesenice razpisuje prosta dela in naloge:

GLAVNA SESTRA BOLNIŠNICE
za 4 letno mandatno obdobje

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- dokončana višja šola za zdravstvene delavce
- strokovni izpit
- 5 let delovnih izkušenj
- sposobnost za organizacijo in vodenje

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo v roku osem dni od objave na naslov: DO Gorenjska bolnišnica, TOZD Splošna bolnica Jesenice, Titova 112, 64270 Jesenice, v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo«.

O izbiri bodo kandidati obveščeni takoj po opravljenem postopku imenovanja.

EXOTERM
Kemična tovarna
64001 Kranj

Odbor za delovna razmerja Exoterna, kemične tovarne Kranj, objavlja prosta dela in naloge

ORGANIZATORJA INFORMATIKE

Pogoji:

- dipl. inženir matematike, dipl. organizator informatike ali dipl. inženir elektrotehnike, smer računalništva (vse VII. stopnja),
- tri leta delovnih izkušenj,
- 90-dnevno poskusno delo

Delo s kandidatom bomo združili za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo v 8 dneh na naslov: EXOTERM, kemična tovarna Kranj, Stružev 66, 64202 Naklo. Vse prijave bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po prenehanju zbiranja prijav.

Zavarovalna skupnost Triglav
Gorenjska območna skupnost Kranj

Ker življenje potrebuje varnost

V Zavarovalni skupnosti Triglav, Gorenjski območni skupnosti Kranj vedo za nič koliko primerov, kjer je pogosto skupni imenovalec neprijetno presenečenje. Različnim neprijetnim presenečenjem pa se s pomočjo Zavarovalne skupnosti Triglav lahko pravočasno izognete. Kako? Že pregorov pravi, da je dober nasvet zlata vreden. Zato naj tokrat ne bo odveč nekaj nasvetov iz njihove hiše v Kranju.

Boj proti inflaciji

Zaradi nenehnega naraščanja živiljenjskih stroškov in s tem v zvezi seveda tudi nominalnega naraščanja zavarovalnih premij pri različnih zavarovanjih so se v Zavarovalni skupnosti Triglav odločili, da zavarovancem omogočijo pri zavarovanju premoženja in živiljenju lažje plačevanje zavarovalnih premij. Takšne olajšave veljajo za požarna in stanovanjska zavarovanja, za zavarovanja živali, nezgodna in neobvezna avtomobilска zavarovanja, za obrtniška, za zavarovanje odgovornosti in posevkov in še za nekatera premoženjska zavarovanja občanov oziroma zasebnikov.

Zavarovanec se lahko odloči za olajšavo pri plačilu premije, če je ta večja od milijon dinarjev. Če premijo plačate takoj, vam Zavarovalna skupnost Triglav prizna 20-odstotni popust (razen pri kasko zavarovanju avtomobilov in obrtniških zavarovanjih). Lahko pa se tudi odločite za plačilo premije v štirih zaporednih mesečnih obrokih. Prvi obrok je treba plačati takoj ob podpisu pogodbe o zavarovanju, ostale pa potem v treh mesecih ali na podlagi dogovora pri izplačilu osebnega dohodka v delovni organizaciji. Lahko pa tudi mesečni obrok sami plačate v zavarovalnici.

Pri tem naj vam pojasnilimo še zanimivo novost pri kasko zavarovanju avtomobilov občanov. Šest lastnikov avtomobilov v delovni ali drugi

organizaciji oziroma društvu se lahko odloči za skupinsko zavarovanje avtomobilov. Pri takšnem kasko zavarovanju avtomobilov je potem moč premijo plačati v dvanajstih zaporednih mesečnih obrokih brez posebnih doplačil oziroma obresti.

Zavarujte tudi mopede

Ste že pomisili, da bi zavarovali tudi moped, ki ga sicer po zakonu ni treba obvezno zavarovati. Številnim neprijetnostim se boste izognili, če se boste odločili za to. Kaj lahko se zgodi, da se voznik-mladoteleknik na mopedu zaleti v avtomobil. In če moped ni zavarovan, lastnik avtomobila lahko uveljavlja škodo le s tožbo mopedista ali pa njegovih staršev. Takšnim neprijetnostim na sodišču pa se boste izognili, če boste moped obvezno zavarovali; podobno, kot to velja za avtomobile pri registraciji.

Najmanj 10-odstotno
doplačilo

Tudi naslednji primer je iz avtomobilskega zavarovanja. Zvezni zakon zdaj že določa, čeprav Uradni list še ni izšel, da znaša tako imenovana minimalna vsota za obvezno zavarova-

nje avtomobila (AO) 400 milijonov dinarjev. To pomeni, da pri odškodnini zavarovalnica povrne stroške do tega zneska. Če pa so stroški zaradi poškodb večji (kar se pri današnji inflaciji lahko kaj hitro zgodi) mora zavarovanec sam izterjati razliko od povzročitelja oziroma zavarovalca. Takšnim neprijetnostim pa se lahko tudi izognete, če ob plačilu obveznega zavarovanja za avtomobil doplačate 10 odstotkov. S tem doplačilom minimalno kritje podvajate na 800 milijonov. Razen tega pa tistim voznikom ozoroma lastnikom avtomobilov, ki imajo pri obveznem zavarovanju 50-odstotno bonifikacijo (popust), Zavarovalna skupnost Triglav priznava eno dodatno minimalno višino zavarovanja.

Kaj pa vi in svoji?

Ste že slišali, da je pri obveznem zavarovanju avtomobilov mogoče tudi tako imenovano AO plus zavarovanje. S tem zavarovanjem poleg avtomobila dodatno zavarujete tudi opremo, stekla... S sklenitvijo AO plus zavarovanja pa boste zavarovali tudi sebe in svoje v vašem avtomobilu za telesne poškodbe. Pri normalnem obveznem zavarovanju namreč lastnik avtomobila in njegovi svoji niso zavarovani za telesne poškodbe. Razmislite torej o tem. Kakorkoli drag je postal avtomobil, je nazadnje še vedno vaš in vi ste njegov lastnik. Zato pomislite tudi nase in na svoje...

Oglasite se torej v Zavarovalni skupnosti Triglav, Gorenjski območni skupnosti Kranj, saj... Življenje potrebuje varnost!

HOTEL ŠMARJETNA, Kranj, Šmarjetna gora 6
objavlja:

1. Prosta dela in naloge za redno zaposlitev:

- a) NATAKAR (-ica) - dve delovni mesti
- b) KUHAR (-ica) - dve delovni mesti

Pogoji:

- ustrezna poklicna šola, zaželena srednješolska izobrazba in nekaj letne delovne izkušnje
- obvezno znanje slovenskega jezika in pasivno znanje enega naslednjih jezikov: nemščine, angleščine ali italijanščine.

c) ČISTILKA - eno delovno mesto

2. Prosta dela in naloge za honorarno zaposlitev:

- a) štiri NATAKAR-ice - (lahko tudi študenti)
- b) MIZARJA za mizarsko hišniška dela
- c) KLJUČAVNIČARJA oz. INŠTALATERJA za strojna hišniška dela
- d) KUHINJSKO POMIVALKO

Pogoji:

- zaželena ustrezna izobrazba
- obvezno znanje slovenskega jezika

Splošni pogoji:

- delovni čas po dogovoru
- prevoz Kranj – Šmarjetna gora je zagotovljen
- nudimo primerne osebne dohodke
- nudimo možnost sobe in prehrane

Pismene prošnje pošljite na naslov HOTEL ŠMARJETNA, Koroška 20, Kranj. Rok prijave 15 dni po objavi.

Živilski kombinat

ZITO

PEKARNA KRAJN

Cesta na Okroglo 5, Naklo

Priporočamo vam posebne vrste črnega kruha:

ALPIN**ROGENA****BIO****SOJIN ZRNATI**

Anketa

Spoštovane bralke in bralci Gorenjskega glasa!

Gorenjskega glasa novinarji in drugi sodelavci ne pišemo zase, temveč za vas, dragi bralci. Ali objavljamo to, kar vas zanima, ali najdete v Gorenjskem glasu vse, kar bi želeli, kaj manjka, kje smo preveč plašni, to pot mi sprašujemo vas. Veseli bomo, če odgovorite na anketo, ki je anonimna in, upamo, sestavljena tako, da boste lahko povedali v njej vse, kar mislite o časopisu.

Odgovore pričakujemo do 20. junija. Med tistimi, ki nam boste pisali, bomo izzrebali pet lepih nagrad. Ker je anketa anonimna, morate v kuvertu priložiti tudi izpolnjen kupon z vašim naslovom, ki ga objavljamo v spodnjem delu ankete.

Za odgovore se vam vnaprej zahvaljujemo!

Uredništvo

Nagrade za bralce, ki nam bodo poslali izpolnjeno anketo:

1. stol tovarne pohištva LIPA Ajdovščina, ki ga izvaja v ZDA (vreden okrog 2.000.000 din)
2. 15-minutni panoramski polet z letalom Alpskega letalskega centra Lesce - za 3 osebe
3. Paket praktičnih daril turistične agencije SLOVENIJATURIST Ljubljana
4. Svečano kosilo za 2 osebi v hotelu ŠMARJETNA na Šmarjetni gori pri Kranju
5. Paket proizvodov BRDSKEGA MLINA Predosle (kaša, ješpreni, »nularca«, krušna moka, koruzna moka...)

A

1. V kateri občini stanujete? _____
2. Koliko ste star? _____
3. Spol
 - 1 — moški
 - 2 — ženski
4. Vaša izobrazba: (Obkrožite najvišjo doseženo stopnjo)
 - 1 — osnovna šola
 - 2 — strokovna šola
 - 3 — srednja šola
 - 4 — višja šola
 - 5 — visoka šola
5. S čim se preživljate?
 - 1 — zaposlen sem v gospodarstvu
 - 2 — zaposlen sem v negospodarstvu
 - 3 — s kmetijstvom
 - 4 — z obrtjo
 - 5 — se še šolam
 - 6 — nimam zaposlitve
6. S katero politično zvezo simpatizirate oziroma ste član?

	simpatiziram	sem član
A SZDL	1	2
B zveza komunistov	1	2
C sindikat	1	2
D zveza borcev	1	2
E ZSMS		
F sl. demokratska zveza	1	2
G sl. social. demokrat. zveza	1	2
H krščanski socialisti	1	2
E z nikomer		

B

1. Ali po vašem mnenju Gorenjski glas napreduje ali nazaduje?
 - 1 — zelo napreduje
 - 2 — napreduje občasno
 - 3 — ni več časopis, kot je bil
 - 4 — močno nazaduje
2. Kako preberete Gorenjski glas?
 - 1 — v celoti
 - 2 — samo poglobljenejše sestavke
 - 3 — samo krajevne sestavke
 - 4 — samo posamezne rubrike
 - 5 — samo preletim naslove
 - 6 — bežno pogledam naslove in oglase
3. Napišite, koliko oseb poleg vas še bere Gorenjski glas:

0 (samoo jaz)	1	2	3	4	5 ali več oseb
4. Ali ste na Gorenjski glas naročeni ali ga kupujete?
 - 1 — naročen sem manj kot 1 let
 - 2 — naročen sem manj kot 5 let
 - 3 — naročen sem več kot 5 let
 - 4 — redno ga kupujem
 - 5 — kupujem ga občasno
5. Katere časopise in revije poleg Gorenjskega glasa še berete?

1 — Delo	6 — Mladino	11 —
2 — Dnevnik	7 — Telex	12 —
3 — Nedeljski dnevnik	8 — Jano	13 —
4 — Družino	9 — Našo ženo	14 —
5 — Ognjišče	10 — Kmečki glas	15 —
6. Katere od naštetih tem vas v časopisih in revijah zanimajo? (Pri vsaki temi obkrožite stopnjo zanimanja)

	redno berem	včasih berem	ne berem
A — občinski dogodki in problemi	1	2	3
B — gorenjski dogodki in problemi	1	2	3
C — slovenski dogodki in problemi	1	2	3
D — dogodki in problemi jugoslovanske razsežnosti	1	2	3
E — zunanjopolitični dogodki	1	2	3
F — gospodarske teme	1	2	3
G — dogajanja v kulturi	1	2	3
H — šport	1	2	3
I — reportaže, zanimivosti, potopisi	1	2	3
J — podlistek	1	2	3
K — humor	1	2	3
L — pisma bralcev	1	2	3
M — propagandni oglasi in objave prostih del	1	2	3
N — mali oglasi, osmrtnice, zahvale	1	2	3

Bralca, ki bosta prva oddala izpolnjeno anketo na malooglasnem oddelku Gorenjskega glasa, pa bomo povabili na izlet, ki ga organiziramo 17. junija 1989.

Kupon

Ime in priimek

Naslov

Naročilnica

Podpisani

roj.

številka osebne izkaznice in občina izdaje

iz

ulica

pošta

naročam Gorenjski glas

Naročnino bom poravnal po položnici

Lastnoročni podpis

MALI OGLASI V GORENJSKEM GLASU - trgovina z največjo ponudbo

Male oglase sprejemamo osebno na oglašnem oddelku na C. JLA 16 v Kranju ali po tel. 27-960

v pondeljek od 7. do 13. ure

v torek od 7. do 16. ure

v sredo od 7. do 13. ure (SAMO do 9. ure za petkovo številko)

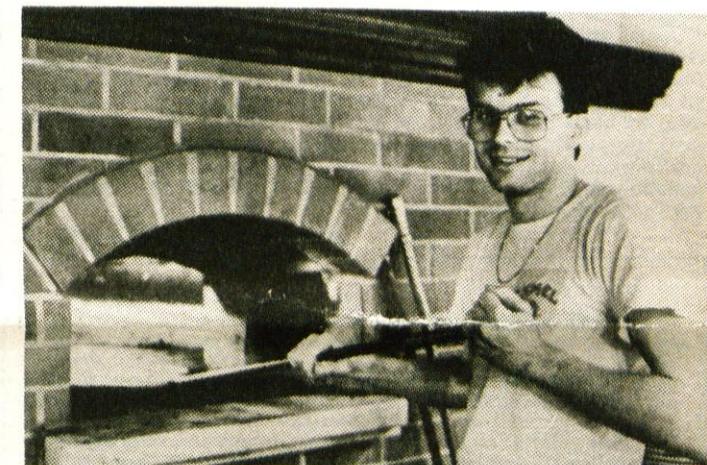
v četrtek od 7. do 13. ure

v petek od 7. do 13. ure (SAMO do 9. ure za torkovo številko)

Za oddajo oglasov po telefonu imamo zaenkrat samo tel. št. 27-960, ki je precej zasedena. Prosimo za razumevanje.

Pod gradom dobiš pizzo iz krušne peči

Tržič, junija - Pol leta bo, kar so Dolharjevi iz Tržiča, sicer znani po mesariji, odpri gostinski lokal. Pizzerije sicer radi svoje posebnosti.

Popularno hrano, s katero ima gostinec manj stroškov in dela kot z drugo, so Dolharjevi ponudili po domače: iz krušne peči. Vse dni, razen pondeljka, gori v domači peči, novopečeni gostinec Jože pa vanjo polaga pizze raznih vrst in okusov. Kar 16 jih ponujajo gostom, ki v delavnikih prihajajo predvsem iz domačega mesta, ob koncu tedna pa tudi iz Kranja, Radovljice in drugod, pizza iz krušne peči pa je zaslovela tudi na drugi strani Karavank. Gostje, ki imajo v lokalnu na voljo sedem omizij, prav toliko pa tudi na vrtu, lahko Jožeta opazujejo, kako spremeno oblikuje pizze in kako se naročena jed peče na odprttem ognju.

»Testo mesim sproti, trikrat na dan,« pravi Jože Dolhar, ki v lokalnu prebije vse dni. Za pripravo hrane je namreč sam, v strežbi pa mu pomagajo dekleta. »Kadar je veliko ljudi, spečem tudi od 150 do 200 pizz dnevno. Kadar so plačilni dnevi, se nagnete največ gostov, običajne dni pa jih je največ zvečer. Lokal imamo sicer odprt med 10. in 22. uro, razen nedelje, ko odpremo ob 17. Sprva sem imel pri delu kar malo treme, zdaj mi je že veliko laže, ko vidim, da so gostje zadovoljni in da radi prihajajo. Zlasti mladih je veliko, ker nudimo pizze po spremenljivih cenah. Osnovna je doslej veljala 19.000 dinarjev, vendar bomo morali verjetno kmalu podražiti, sicer ob vse večjih cenah surovin ne bo mogoče shajati.«

D.Z.Žlebir

Foto: F. Perdan

OTROŠKA TRGOVINA

"ZAJČEK"

na trgu RIVOLI na Planini v Kranju (za »Boltezom«)

vas obvešča, da prodaja vse za otroke do 10 let: oblačila, kozmetiko, igrače, avtosedeže, stajice, zibke, vozičke

POSEBNA PONUDBA.

Športni vozički Tribuna po reklamni ceni 680.000 din (količina omejena) stalna prodaja ortopedskih copat od št. 19 do 26 znane proizvajalke Janke iz Nove Gorice.

Ponujamo tudi vroče tiskanje preslikave po izbiri na vse vrste oblačil (na zalogi imamo 100 različnih motivov).

Priporočamo se za obisk!

XOJČEK NEBO V STREŠNEM OKNU

Če si delavec sam odreže sindikalni kos pogače

0,6 odstotka iz delavčevega neto osebnega dohodka se po sindikalnem statutu oddaja za članarino ter organizacije. Ta dogovor je moč spremeniti le na kongresu. Nobeno zakonsko določilo pa ni zacementiralo razmerja delitve delavčevega denarja, pa vendar je dolga leta držalo, da sindikalni organizaciji ostane 40 odstotkov, občinskim, republiškim in zveznim organom pa je šla preostala glavnina.

S slednjim je osnovna sindikalna organizacija vnaprej odkupila program dejavnosti svojih višjih ravnin, od denimo pravne pomoci, izobraževanja, sindikalnih iger in podobnega, pa naj je potem katero teh dobrin koristila ali ne. Dokler so se delavci lahko zanesli na svojo organizacijo, ali bolje, ko o bojestranskih odnosu še niso kritično razmišljali, se jim tudi razmerje delitve sindikalne članarine ni zelo problematično. Sprejelo je pač filozofijo, da od oddanih 60 odstotkov denarja dobi v »naturalijah« nazaj toliko, da skupno dejansko razpolaga z več kot polovico svojega denarja. Šele načelo zaupanja v sindikalno organizacijo in razmišljanje, da odkupljeni program ne zadovoljuje več današnjih potreb delavcev, je poseglo v »svetovno razmerje 40 : 60. Nezadovoljstvo z nadgradnjo (in profesionalnim aparatom) v sindikatu so v osnovnih organizacijah lahko izkazali te tako, da so zajezili odtok svojega denarja in začeli z njim sami razpolagati. Pionirji so bili delavci leške Verige, ki že dve leti razpolagajo s 70 odstotki zbranega sindikalnega denarja, sledilo jim je (na Gorenjskem) še kakih ducat posnemovalcev, ki so razmerje po svoje obrnili delavcem v prid. Pri Alpetouru plačujejo članarino le iz osnove OD, ne iz dejanskega zneska, Veriga in begunjska bolnišnica sta se odločili za razmerje 70 : 30, prav tak tri osnovne organizacije v KŽK (neimenovan) zdravstveni dom celo za 90 : 10, drugi pa večinoma za obrnjeno razmerje, denimo Tekstilindus, Projekt in podobno. Mnoge organizacije bi storile podobno, če bi le imele dovolj poguma, tako pa čakajo, kakšna rešitev jim bo naklonjena z vrha.

Branko Iskra, predsednik MS ZSS Gorenjske:

»Resda je po starosti delitvi sindikalne članarine osnovni organizacijski slo 40 odstotkov denarja, dejansko pa ji je ostajalo več, denar pa je dodatno dobivala tudi iz drugih virov. Jasnih pojmov, kako naj bi porabljali sindikalno članarino, še ni. Kljub vsemu je skrajni čas, da je republiški sindikat z ustreznejšo prerazporeditvijo članarine reagiral na odočitev osnovnih organizacij, da si obdržijo glavnino. Ob dobrem programu slovenskega sindikata pristajamo tudi na razmerje 45 : 55, nikakor pa ne na alternativno osnovanje posebnega skladja, ki naj bi se napajal z 5 odstotkov članarine. Na tem področju je treba imeti in spoštovati pravila igre: sedanje svojevoljno sprememjanje razmerja v članarini je namreč ogrožilo izplačilo regresa in poravnava plač v republiškem sindikatu, v Kranju denimo, kjer je bil izpad za 12 starih milijard, pa je bilo treba varčevati pri sindikalnih igrach in tudi tekmovanju kovinarjev ni bilo.«

Angelca Bohinc, predsednica koordinacijskega odbora sindikata v Gorenjskem zdravstvenem centru:

»Vsaj na našem odboru doslej nisem slišala pobude, da bi se sindikalna članarina kaj drugače delila, pravite pa, da so tudi nekatere sindikalne organizacije v zdravstvu obrnile delitve. Osebno mislim, da je tudi predlagana nova delitev, ki bo osnovnim organizacijam pustila 5 odstotkov več denarja, neprimerna. Vsaj polovica denarja naj bi ostala doma, saj sindikalnih sredstev organizacije že dolgo ne uporabljam več za izlete in zabave, pač pa v socialne namene. Socialnih problemov tudi z drobcem članarine več ne bom rešili, a vsaj dobro voljo lahko pokažemo.«

Pavla Peranovič, Tekstilindus:

»Več argumentov govorja za odločitev, da smo spremenili delitev sindikalne članarine, osnovni je politični. Le primer, ki je potrdil nezaupanje tekstilnih delavcev v sindikalne vrhove: dolga leta se že prek odbora tekstilnih delavcev bijemo za boljši položaj tekstila, spodobne plače, beneficirano delovno dobo, učinki pa so slabti. Plačani sindikalni funkcionarji se očitno niso dovolj potrudili, da bi kaj storili za tekstilne delavce. S tem, da ostane večina članarine v osnovni organizaciji, jim nudimo vsaj nekaj bonitet: regresiramo jim ozimajico, dajemo socialne pomoči...«

Resda gre za politično ozadje dogajanj okoli sindikalne članarine, toda motiv razpolaganja z lastnim sindikalnim denarjem je v tovarnah predvsem socialni. Ker odpovedujejo drugi viri finančiranja sindikata, je v sindikalnih blagajnah manj denarja. In naj vrhovni politiki še tako vihajo nos nad ozimnicami, skromnimi socialnimi pomočmi najbolj ogroženim, svinjskim polovicam, regresiranim letovanju, vse to delavec od organizacije pričakuje, slednja pa s konkretnimi dejanji pri njem potrjuje zaupanje.

Republiški sindikat se je na vsa ta dogajanja ozval pozno in skromno. Tako kot predlagajo spremeniti razmerje sil glede članarine, ko namreč osnovnim organizacijam pusti za borih 5 odstotkov več denarja, pa še to pretežno na račun občinskih svetov, pri delavcih najbrž ne bo prodrlo. Osnovne organizacije se bodo pogajale za več in s svojimi programi dokazovale utemeljenost zahtev. Če končno odločitev glede članarine ne bo bolj v prid sindikalni »bazi«, bo pač spet ravnala po svoje.

D. Z. Žlebir

17. mednarodni sejem opreme in sredstev civilne zaščite

Oprema in znanje proti nevarnostim

Kranj, 9. junija - Oboje, tako oprema kot znanje, sta glavni značilnosti letosnje že sedemnajste mednarodne specializirane sejemske prireditve v Kranju, edine tovrstne v Jugoslaviji, ki jo bodo po številnih spremljajočih prireditvah drevi zapri, v torek pa jo je odprl predsednik Predsedstva SR Črne gore dr. Branko Kostić. Ko je bila delovna organizacija Vatrosprem iz Beograda, ki je tokrat na sejmu praznovala 40-letnico obstoja in uspešnega razvoja ter opredeljanja številnih gasilskih društev v državi, na začetku eden od glavnih pobudnikov te sejemske prireditve v Kranju, prav gotovo nihče ni pričakoval, da bo ta sejem z leti postal tako velika prireditve, še manj pa morda, da bo tehnološki razvoj za varovanje in zaščito človeka in okolja v nenehni bitki z vedno novimi in hujšimi nevarnostmi. Ob naravnih in drugih nesrečah namreč danes je Damoklejev meč visi nad nami prav nenehen razvoj z enim od glavnih »stranskih« proizvodov - ekologijo.

Ob ugotovitvi predsednika dr. Branka Kostića, ki je sejem v torku dopoldne odprl, da je v zadnjih letih to nedvomno največja jugoslovanska prireditve, na katere je predstavljena oprema za zaščito, ki jo spremljata proučevanje, znanje in praktično preizkušanje, kako se strokovno lotevati zaščite in posledic takoj naravnih kot tehnoloških katastrof, velja nedvomno poudariti še eno. Če so bili doslej tako v strokovnih kot organizacijskih krogih pomisliki v razmišljajna, da bi to specializirano prireditve »naredili« za potupočno in da

Dokler ni prispela gasilska brigada iz Ljubljane, so prostor na železnici zavarovali poklicni gasilci iz Kranja...

Sejem je v torku odprl predsednik Predsedstva SR Črne gore dr. Branko Kostić: »Čeprav upamo, da bomo dolgo živeli v delali v miru, je ta sejem pomemben za krepitev vseljudske obrame in zaščite...«

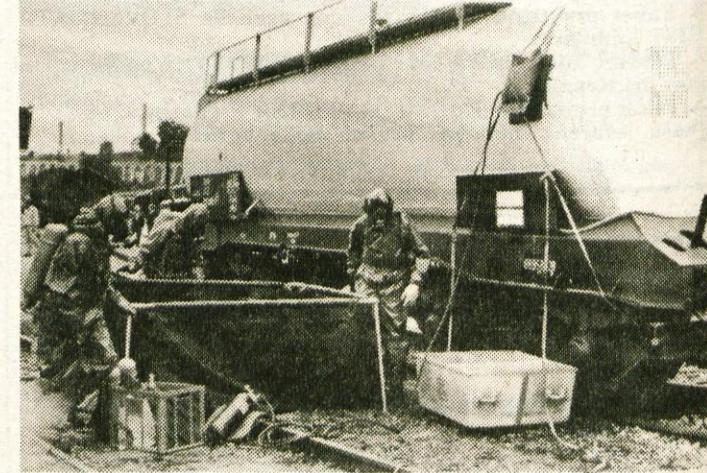
Poleg predsednika Predsedstva SR Črne gore dr. Branka Kostića in številnih gostov iz vseh republik si je prvi dan sejem ob otvoritvi ogledal tudi predsednik Predsedstva SR Slovenije Janez Stanovnik...

V Tomosovi akciji Za varnejšo vožnjo so se prvi dan sejma na prireditvenem prostoru pomerile tri najboljše ekipe iz gorenjskih osnovnih šol. V spretnostni vožnji in znanju prometnih predpisov je zmagalna ekipa osnovne šole Franceta Prešer na Kranju pred ekipo osnovne šole Bratov Žvan iz Gorj in ekipo iz osnovne šole Gorenjskega odreda iz Žirovnice. V ekipi osnovne šole Franceta Prešer, ki je za nagrado dobila kolo z motorjem Tomos Avtomotiv z zaščitno celado, so bili Urban Simčič, Srečo Slak, Miha Unik, Tomaž Brezar, Borut Kavčič in Uroš Kasper. Mentorica ekipi je bila Milena Cvelbar-Mohorič. Nagrada je ekipi izročil republiški sekretar za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Bojan Žlender.

V nesreči je bilo treba pomagati tudi ranjenim...

Nevarno tekočino so morali najprej pretočiti iz cisterne...

Poškodovano cisterno, iz katere je iztekala »nevarna tekočina«, je bilo treba najprej »zavarovati«...

srečah. Obogatitev in hkrati strokovna osvežitev je bil nedvomno tudi mednarodni filmski festival z ekološkimi filmi, ki ga je tokrat vključil v program sejma Interfilm Kranj. V prihodnjem letu naj bi bil festival tudi tradicionalna spremljajoča prireditve tega sejma. Z nastopom koprskega Tomosa pa so se v program varnosti v prometu vključili tudi sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Osrđena prireditve, ki naj bi vsestansko prikazala usposobljenost za ukrepanje in reševanje, predvsem pa v Jugoslaviji ovrgla še vedno največkrat navzočo miselnost, da je civilna zaščita le sestavni del obrame v izdružnih razmerah, pa je bila v sredo specialna vaja Republiškega štaba Civilne zaščite Slovenije, ki je prikazala reševanje in ukrepanje za veliki tehnični nesreči na železnicah. Po oceni načrtovalcev vaje, je le-ta uspela tako po predstavitvi kot ukrepih ob takšnih nesrečah in s tem hkrati potrdila, da je vloga civilne zaščite še kako aktualna predvsem v miru. Sicer pa so vsi, ki so sodelovali v vaji, potrdili usposobljenost za ukrepanje in reševanje tudi ob takšnih tehničnih nesrečah.

Sejem je letos vzbudil veliko zanimanje v državi in tudi v tujini. Tako si ga je v sredo ogledala delovna skupina za elementarne nesreče v prostoru Alpe Jadran pod vodstvom Giovaniija Moretija iz Furlanije, ki je potem skupaj s komandanti štabov za Civilno zaščito iz vseh jugoslovenskih republik obiskala tudi Rudnik urana Žirovski vrh. Za razstavljenje izdelke na sejmu pa so se v sredo zanimali tudi predstavniki civilne zaščite z avstrijske Koroške.

A. Žalar
Slike: F. Perdan

TV SPORED

PETEK

9. junija:

- 16.30 Video strani
16.40 Poletna noč, ponovitev
17.30 Letelči cirkus Montyja Pythona, angleška nanizanka
16.05 Poročila
18.10 Propagandna oddaja, Video strani, Spored za otroke in mlade
18.45 Gorska folklora: Turčija
19.10 Risanka
19.20 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 V hribih se dela dan... Ursija gora in Robanov kot, dokumentarna serija
20.55 Propagandna oddaja
21.00 Kriminalna zgoda, ameriška nanizanka
22.35 TV dnevnik 3
22.50 Poletna noč
0.00 Ko poletja umirajo, ameriški film
1.25 Video strani

II. program TV Ljubljana

- 17.00 Satelitski programi — poskusni prenos
19.00 Domači ansambl: 20 let Celjskega instrumentalnega kvinteta
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja
20.00 TV abonma
20.20 En avtor in film
22.40 Satelitski programi — poskusni prenos

TV Zagreb I. program

- 8.15 Poročila
8.20 TV koledar
8.30 Oddaja za otroke
9.00 Poletni program
10.30 Dokumentarna oddaja o neuvrščenih
11.00 Hajduški časi, serija za otroke
13.30 Kako nastane umetniško delo: Plakat
14.00 Resna glasba
15.00 Pogovori o znanosti, izobraževalna oddaja
15.30 Poročila
15.40 Nočni program, ponovitev
17.15 TV dnevnik 1
18.25 Številke in črke: Kviz
18.25 Narodna glasba
19.10 Vreme
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik 2
20.00 A. C. Doyle: Vrnitev Sherlocka Holmesa, angleška nanizanka
21.00 TV poster, zabavna oddaja
21.30 TV dnevnik 3
21.50 Oddaja o kulturi
0.50 Poročila

SOBOTA

10. junija:

- 14.05 Video strani
14.15 Poletna noč
15.10 Tednik, ponovitev
16.00 Domžale: Rekreativno popoldne, prenos
17.35 Pred izbiro poklica: tekstilna industrija
18.05 Poročila in EPP
18.10 Spored za otroke in mlade: Robin in Rozi, 1. del angl. lutkovne serije
19.05 Risanka
19.20 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 1
19.55 Vreme
19.59 Naš utrip
20.15 Propagandna oddaja
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 Francoska zveza, ameriški film
22.15 Propagandna oddaja
22.20 TV dnevnik 2
22.35 Poletna noč: Vrnitev Sherlocka Holmesa, Samo bedaki in konji
01.35 Video strani

II. program TV Ljubljana

- 12.30 Kako biti skupaj, oddaja TV Zagreb
13.00 Predstava za otroke
14.00 Pariz: Odprto prvenstvo Francije v tenisu, finale, prenos
19.30 TV dnevnik
20.15 Človek zraste iz korenin, izobraževalna oddaja TV Sarajevo
20.55 Murska Sobota: Pop delavnica, finale, prenos
21.00 Satelitski programi, poskusni prenos

I. program TV Zagreb

- 9.20 TV koledar
9.30 Vse reke tečejo, avstralska nadaljevanja
10.30 Risanka
10.55 Nočni program, ponovitev
14.25 Zdravoteka
14.30 Trojka, sovjetski film
16.00 Kritična točka
16.45 TV dnevnik 1
17.00 Narodna glasba
17.30 Moški v srebrnem jopiču, ponovitev TV nadaljevanke
18.30 Skupaj, dokumentarna oddaja
19.15 Risanka
19.15 Vreme
19.30 TV dnevnik 2
20.15 Strel v luno, ameriški film
22.20 TV dnevnik
22.35 Zvezdni prah, zabavnoglasbena oddajo
23.20 Nočni program: Dinastija,

Družinske vezi

1.20 Poročila

NEDELJA

11. junija:

- 09.20 Video strani
09.30 Odroška matineja
10.45 Boljše življenje, nadaljevanja TV Beograd
11.30 Alapski večer '89
14.25 Video strani
14.25 Pred dobrimi kapljicami, francoski film (ČB)
16.00 Zapisani šoli, češkoslovaška nadaljevanja
17.05 Poročila
17.10 Simon in Sara, kratek film za otroke
17.40 Pogledi: Iz zgodovine slovenskega naravoslovja
19.15 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Naš utrip
20.15 Propagandna oddaja
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.30 Francoska zveza, ameriški film
22.15 Propagandna oddaja
22.20 TV dnevnik 2
22.35 Poletna noč: Vrnitev Sherlocka Holmesa, Samo bedaki in konji
01.35 Video strani

II. program TV Ljubljana

- 10.00 Danes za jutri, oddaja TV Zagreb
12.50 Športno popoldne
13.00 Grobnik: SP v motodirkah, prenos
15.50 Pariz: Odprto prvenstvo Francije v tenisu, moški, vključitev v prenos
19.30 TV dnevnik
20.05 Ptice na Kosovu
20.30 Dokumentarne mesece
21.10 Lukovdol: Goranova pomlad
21.45 Športni pregled

TV Zagreb I. program

- 9.20 Poročila
9.30 Odroška matineja
11.00 Kmetijski oddaja
12.00 Živeti skupaj, izobraževalna oddaja
13.00 Rosovski, nemška nadaljevanja
13.50 Nedeljsko popoldne
16.25 Reportaža
17.05 Klub vsemu ljubim, bolgarski film
18.45 He-man in osvajalci vesolja, risanka
19.10 TV srča
19.30 TV dnevnik
20.00 Tovarišča ministrica, TV nadaljevanja
20.55 Pokojna Nancy Irving, ameriški film
22.00 TV dnevnik
22.45 Nočni program
0.45 Poročila

POBEDELJEK

12. junija

- 16.35 A. C. Doyle: Vrnitev Sherlocka Holmesa, angleška nanizanka
17.30 Samo bedaki in konji, angleška nanizanka
18.00 EP video strani
18.05 Poročila
18.10 TV mozaik
18.15 Zrcalo tedna
18.25 Utrip
18.40 Spored za otroke in mlade
18.44 Radovedni Taček: Most
18.55 Tisoč idej za naravoslovce: Kamnine in fosili, 1. oddaja
19.15 Risanka
19.20 TV okno
19.14 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Zoran Tanasković: Lov na miši, igra TV Beograd

TV Ljubljana II. program

- 18.15 Svet športa
19.30 TV dnevnik
19.55 EPP
20.05 Žarišče
20.35 Po sledeh napredka: Na pragu 21. stoletja, 2. del
21.05 Dokumentarne iveri: Mojster Turšič
21.35 Satelitski programi - poskusni prenos (do 23.30)

TV Zagreb I. program

- 8.15 Poročila
8.20 TV koledar
8.30 Pravljica o carju Saltanu, Lutkovna igrica TV Ljubljana
8.45 Miti in legende o islamu
9.00 Klub vsemu ljubim, ponovitev bolgarskega filma
10.30 Zavest človeštva, dokumentarna oddaja o neuvrščenih
11.00 Koncert Eltona Johna, 1. del
11.30 »Dadar, oddaja o kulturi
12.00 Glasbena oddaja
12.45 Kako nastaja umetniško delo: Grafika, izobraževalna serija
13.15 Risanka
13.25 Poletne note, resna glasba
14.25 Pravljica o carju Saltanu, lutkovna igrica TV

Ljubljana

- 14.40 Miti in legende o islamu
14.55 Izobraževalna oddaja
15.30 Poročila
15.40 Nočni program, ponovitev
17.45 TV dnevnik 1
18.00 Številke in črke, kviz
18.20 Spomin na Soško fronto, dokumentarna oddaja TV Ljubljana

- 19.10 Vreme
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik 2
20.00 20.000 Ukleščitev, nemški TV film
21.00 Videotilt, resna glasba
21.50 TV dnevnik
22.15 Nočni program: A. C. Clarke: Mejna področja

0.15 Poročila

TOREK

13. junija

- 10.00 Video strani
10.10 TV mozaik: Šolska TV
10.10 Čustva: Čustvene motnje in njihove posledice, 4. oddaja
10.35 Naravoslovje: Peruti nad vodo
10.55 Pamet je boljša kot žamet, 21. oddaja
11.05 Osnovna šola tenisa, 5. oddaja
11.15 Angleščina, 14. lekcija
11.35 Video strani
16.30 Video strani

TV Zagreb I. program

- 18.15 Svet športa
19.30 TV dnevnik
19.55 EPP
20.05 Električna ekologija, angleški dokumentarni film
21.10 Osmi dan
21.50 TV dnevnik
22.05 Poletna noč

TV Zagreb II. program

- 18.15 Vede: Vrnitev Sherlocka Holmesa, angleška nanizanka
18.40 A. C. Doyle: Vrnitev Sherlocka Holmesa, angleška nadaljevanja
19.30 Naravoslovje: Peruti nad vodo
19.55 Pamet je boljša kot žamet, 21. oddaja
11.05 Osnovna šola tenisa, 5. oddaja
11.15 Angleščina, 14. lekcija
11.35 Video strani
16.30 Video strani

TV Ljubljana II. program

- 15.00 Varna: EP v košarki (ž) - Jugoslavija, prenos
15.30 Žarišče, aktualna oddaja
Reporter: Janez Gašperlin OFF (do 16.25)

- 18.00 Beografski TV program
19.00 Naša pesem: Niš 88
19.30 TV dnevnik
19.55 EPP
20.05 Žarišče
20.35 Žrebanje lota
21.00 Zabavni torek (do 22.30)

TV Zagreb I. program

- 13.15 Risanka
13.30 Poletne note, resna glasba
14.30 Pisani svet, oddaja za otroke TV Lj

- 15.00 Risanka
15.10 Varna: EP v košarki (ž) - Jugoslavija : Madžarska, prenos

- (med odmorom: poročila)
16.25 Dva obrazja jadranske obale, izobraževalna oddaja

- 16.55 Risanka
17.10 Iz beografskega jazz festivala

SREDA

14. junija:

- 16.40 Video strani
16.50 Poletna noč, ponovitev
16.40 A. C. Doyle: Vrnitev Sherlocka Holmesa, angleška nadaljevanja
17.35 Naravoslovje: Peruti nad vodo
18.00 Video strani

TV Zagreb I. program

- 18.15 Svet športa
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.05 Film tedna
21.30 Propagandna oddaja

- 21.35 Poletna noč
1.25 Video strani

II. program TV Ljubljana

- 13.25 Varna: EP v košarki (ž) - Jugoslavija : Francija, prenos
16.55 Varna: EP v košarki (ž) - Jugoslavija : Bolgarija, prenos
18.10 TV Mozaik
18.40 Spored za otroke in mlade
18.40 ZBIS: Vida Jerajeva: Biljke med rožami
18.55 Robin in rozi: Imena, angleška lutkovna igrica
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik 1
19.55 Vreme
20.05 Film tedna
21.30 Propagandna oddaja

III. program TV Zagreb

- 15.30 Kruševac: Rokomet za lovnik Jugoslavije : Švedska, prenos
16.55 Varna: EP v košarki (ž) - Jugoslavija : Madžarska, prenos

- 18.10 TV Mozaik
18.40 Beografski TV prenos

- 19.00 Čas, ki živi: matura
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja

- 20.05 E. Zola: Denar, francoska nadaljevanja

- 21.35 Teden
22.25 TV dnevnik
22.40 Poletna noč

II. program TV Ljubljana

- 15.30 Kruševac: Rokomet za lovnik Jugoslavije : Francija, prenos
16.55 Varna: EP v košarki (ž) - Jugoslavija : Madžarska, prenos

- 18.10 TV Mozaik
18.40 Beografski TV prenos

- 19.00 Čas, ki živi: matura
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja

- 20.05 E. Zola: Denar, francoska nadaljevanja

- 21.35 Teden
22.25 TV dnevnik
22.40 Poletna noč

II. program TV Zagreb

- 15.30 Kruševac: Rokomet za lovnik Jugoslavije : Švedska, prenos
16.55 Varna: EP v košarki (ž) - Jugoslavija : Madžarska, prenos

- 18.10 TV Mozaik
18.40 Beografski TV prenos

- 19.00 Čas, ki živi: matura
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja

- 20.05 E. Zola: Denar, francoska nadaljevanja

- 21.35 Teden
22.25 TV dnevnik
22.40 Poletna noč

II. program TV Zagreb

- 15.30 Kruševac: Rokomet za lovnik Jugoslavije : Švedska, prenos
16.55 Varna: EP v košarki (ž) - Jugoslavija : Madžarska, prenos

- 18.10 TV Mozaik
18.40 Beografski TV prenos

- 19.00 Čas, ki živi: matura
19.30 TV dnevnik
19.55 Propagandna oddaja

S 1. julijem dražja vodarina, ogrevanje, odvoz odpadkov...

44 starih milijonov za vse komunalne storitve

Jesenice, 8. junija - Jeseniški izvršni svet je sprejel predloge za povečanje cen za vse komunalne storitve. V povprečju so se cene zvišale za 53 odstotka ali nekaj več kot polovico.

Na minuli seji jeseniškega izvršnega sveta so sprejeli predloge za podražitve komunalnih storitev, ki jih plačujejo gospodinjstva in delovne organizacije. S 1. julijem se bo v občini podražila vodarina za 100 odstotka, kanalizacija in čiščenje odpadkov za 65 odstotka, za prav toliko - 65 odstotka - odvoz odpadkov in ogrevanje s toplotno energijo za 46 odstotkov. Čeprav so nekateri že zeleli, da se podražitve uveljavljajo že s 1. junijem, so se člani izvršnega sveta odločili, da podražitve veljajo od 1. julija dalje.

In kaj to pomeni za gospodinjstva?

Komite za gospodarstvo in urejanje prostora je analiziral rast življenjskih stroškov glede na predlagane podražitve komunalnih storitev. Mesečna obveznost gospodinjstva, ki plačuje vse komunalne storitve, znaša po predlagani podražitvi 449.490 dinarjev, kar pomeni 53 odstotno povišanje teh stroškov. Povprečni osebni dohodek za april je po oceni 2 milijona 667 tisoč dinarjev. Ob predpostavki, da je mesečni dohodek gospodinjstva enak 1,5 povprečnega osebnega dohodka v ob-

čini, predstavlja ti izdatki 11,2 odstotka družinskega dohodka ali 3,9 odstotka več, kot bi bili pred podražitvijo.

Gospodinjstva, ki plačujejo vse komunalne storitve, razen tople vode, bodo ob predlagani podražitvi plačevali za navedene storitve 297.930 dinarjev ali 54 odstotkov več kot pred podražitvijo. Ob upoštevanju mesečnega družinskega dohodka 4 milijone dinarjev izdatki predstavljajo 7,4 odstotka izdatkov družinskega dohodka ali 2,6 odstotka več kot pred podražitvijo.

Mesečni izdatki gospodinjstev, ki plačujejo vse komunalne storitve razen tople vode in centralnega ogrevanja znašajo ob podražitvi 58.140 dinarjev ali 73 odstotka več kot podražitvijo. Delež teh izdatkov v družinskem dohodku je 1,45 odstotka oziroma 0,6 odstotka več kot podražitvijo. Rezultati analize torej kažejo, da se bodo mesečni stroški gospodinjstev za komunalne storitve povečali v povprečju za 60 odstotkov. Podražitev pa bo vplivala tudi na povečanje izdatkov za komunalne storitve v družinskem dohodku in sicer v povprečju za 2,4 odstotka.

Gleda na to, da se je najbolj podražila vodarina, je treba povedati, da v strukturi komunalnih stroškov vodarina predstavlja komaj 7 odstotkov.

D.Sedej

Triglavski narodni park in turizem

Idealne možnosti za pohodništvo so slabo izrabljene

Bled, 5. junija - Predsedstvo Turistične zveze Slovenije je v ponedeljek zasedalo na Gorenjskem (najprej na Bledu in nato na Jesenicah), kjer je med drugim obravnavalo odnos med Triglavskim narodnim parkom in turizmom, priprave na turistično sezono na Bledu, analizo o razmerah na področju kmečkega turizma, akcijo Slovenska gostilna in informacijsko gradnjo Karavanškega predora in načrtovani turistični ponudbi.

Ko je Janez Bizjak iz uprave Triglavskega narodnega parka ocenjeval odnos med parkom in turizmom, je dejal, da se je turizem preveč zagledal v postelje in zrezke, da se premalo zaveda pomembnosti parka in da le v redkih turističnih prospektih in brošurah izpostavlja park kot važno turistično vrednotno. Kulturna krajina in naselja izgubljajo zaradi nenadzorovane gradnje svojškost, obraz, po katerem je bilo nekdaj mogoče lokiti Bohinj od drugih pokrajin. Turizem kaže premalo razumevanja za vlaganja v osnovno turistično "infrastrukturo" - za urejanje poti za pohodnike in sprejalce, za klopi in počivališča, za oznake... Ko se v TNP primerjajo z ostalimi srednjeevropskimi parki, ugotavljajo, da turizem v drugih parki sloni predvsem na pohodništvu in na dobro razpredeleni mreži poti. "Pri nas te mreže nimamo, pa čeprav imamo prav za pohodništvo idealne razmere," je dejal Janez Bizjak in poučil, da je le malokdo mogoče najti tako znamljene poti, kot so naše. Velika slabost je razdrobljenost turizma, ki se kaže tudi v tem, da, denimo, Bled nima osrednje turistične recepcije, v kateri bi gostje dobivali na enem mestu

vse potrebne informacije, ne pa, da celo v upravi parka sprašujejo, kje je mogoče dobiti prostoležišča. Kot pravi Janez Bizjak, se gestje največ pritožujejo nad tem, da ne morejo dobiti (knjižnega) turističnega vodiča, ki bi jih vodil po poteh, kjer bi lahko največ videli in spoznali. Čeprav se mnogi veselijo odprtja Karavanškega predora, pa iz enega od nemških nacionalnih parkov, s katerim TNP dobro sodeluje, opozarjajo, da bo naval prinesel tudi veliko slabega in da bo treba zelo paziti, kako ohraniti naravno in kulturno dediščino.

Matjaž Zavrnik, predsednik turističnega društva Bled, je dejal, da se turistične organizacije sicer prizadevajo propagirati Bled in okolico, da pa je to težko, ker o izletih v Benetke ali v Trbiž odločajo drugi. Beba Korosec je opozorila na to, da veliko nesoglasij v parku izhaja tudi iz tega, ker so hišo (park) gradili od dinnika proti temeljem in ne obratno, kar bi bilo normalno. Ustanovitelji parka so sprejeli zakon, na prebivalstvo, ki naj bi bilo glavni nosilec ideje naravnega parka, pa so pozabili. Narodni park ne prenese industrijskega turizma, ampak le tako imenovani blagi turizem, ki podarja park kot svetinjo, ki jo je

C. Zaplotnik

Na Krvavec vsako uro

Kranj, 8. junija - Kabinska žičnica na Krvavec vozi od 1. junija dalje vsako polno uro od osmih zjutraj do štirih popoldne in tako še ob pol šestih. Takšen vozni red bo veljal vse poletje. Cena vozovnice za enosmerno vožnjo je 30 tisoč dinarjev, cena povratne pa 45 tisočakov. Za vožnjo s sedežnicama Gospinca in Tiha dolina je treba odšesti za eno smer 15 tisoč dinarjev. Prevoz tovora zaračunavajo posebej. Poleti bosta na Krvavcu odprta planinski dom na Gospinci in apartmajske objekte na Kriški planini. C. Z.

NESREČE

Iz neprevidnosti z roko med valje

Bled, 7. junija - 32-letna Marija Kunšič s Krnice, zaposlena v Lipu, si je pri delu laže poškodovala roko. Preden je začela delati na valjčnem stroju za nanos lepila, ga je sklenila očistiti. Predtem je stroj vklopila in z roko razmaknila valje, čeprav so jo sodelavci opozarjali na nevarnost. Roko ji je potegnilo med valje in če ne bi sodelavec v bližini stroja hitro odklopil, bi bile poškodbe lahko hujše.

Viličar se je prevrnil

Jesenice, 7. junija - V transporternem skladišču Železniškega gospodarstva na Jesenicah se je ponosrečil 22-letni Miloš Urba, voznik viličarja. Ko je za trenutek odvrnil pozornost, se mu je pred viličarjem znašel transporterni voziček in da bi se mu izognil, je z viličarjem sunkovito zavil stran. Pri tem je trčil ob rob nakladalne klančnice in se prevrnil, prevrjeni viličar pa je stisnil Urbasovo nogo. Hudo ranjenega so oskrbeli v jeseniški bolnišnici.

C. Z.

D. Ž.

V Bohinju letos poleti 28 večjih prireditiv

Jutri tek, nato kolesarjenje in ribiški teden

Ribčev laz, 8. junija - Turistično društvo Bohinj je za letošnjo poletno sezono pripravilo 28 večjih turističnih, športno-rekreacijskih in zabavnih prireditiv.

Prva je bila 27. maja, ko je bil v okviru kriterija Slovenskih rek tretji rekreacijski, 18-kilometrski spust po Savi Bohinjki od jezera do jezu v Soteski. Jutri, v soboto, bo v Bohinju rekreacijski tek "kaveljev in korenin" na 21 kilometrov. Start bo ob 14. uri pred hotelom Jezero, odtod pa bodo tekači krenili proti Ukancu, Savici in cilju, ki bo pri kopališču Bohinjskega jezera. Udeleženci bodo razdeljeni v sedem skupin po starosti in spolu, štartnina pa znaša 15 tisoč dinarjev. Junija bosta v Bohinju še dve večji prireditvi. V soboto, 17. junija, bo kolesarsko tekmovanje po ulicah Bohinjske Bistrice. Cilj bo pred domom Joža Ažmana, kjer bodo najboljšim podeli tudi priznanja. V pondeljek, 26. junija, se bo v Bohinju začel "ribiški teden", v okviru katerega bo tudi dvodnevno tekmovanje ribičev. V petek, 30. junija, se bodo pomerili v lovu največje postrvi in največjega lipana v Savi Bohinjki, dan kasneje (1. julija) pa še v lovu zlatovščice v Bohinjskem jezeru. Prireditiv bodo sklenili z ribiško veselico Pod skalco, kjer bo za zabavo skrbel ansambel Rž. V hotelu Jezero bo v "ribiškem tednu" večja ponudba jedi iz sladkovodnih in morskih rib.

C. Z.

D. Ž.

Ukiniti kranjski ekološki festival?

Klub vsej prizadevnosti posameznikov iz Interfilma terja danes iztekači se mednarodni

ekološki festival v Kranju odgovore na veliko vprašanje. Temeljita reorganizacija, odhod iz Gorenjske ali celo zaton?

Vlasta Progli: "Sama ideja in seveda tudi izpeljava takšnega festivala mora biti pozdravljena, kajti ljudje moramo veliko več vedeti o problemih ekologije, zavest o tem mora dobiti mnogo večjo širino. Da me festival zanima, mogče potrjuje že dejstvo, da sem se pripeljala iz Ljubljane."

Slavko Savič: "Kot člana kranjske skupine za varstvo okolja me seveda ekološka problematika zelo zanima. Ko se ozrem okrog sebe, vidim v bistvu tukaj malo ljudi, po drugi strani pa vemo kako dobrodošla je vsaka nova informacija o čuvanju narave. Ekološka zavest se bo nujno širila."

Franjo Rakovec: "Vrednoto festivala gre iskati tudi v prebjanju ekološke zavesti in čeprav se pogovarjava, še preden se je razgrnilo festivalsko platno menim, da takšen projekt vsekakor mora obstajati. Organizatorju bi mogoče v prihodnje veljalo priporočiti le veliko več dela na propagandi in obveščanju."

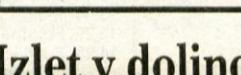
Vine Bešter
Foto: Gorazd Šnikek

Kaj pa menijo naši sogovorniki?

Jože Trilar: "Sam vidim veliko vrednoto kranjskega ekološkega festivala v njegovem kulturnem poslanstvu. Podobni festivali živijo po celem svetu in mislim, da bi morala takšna prireditve uspevati tudi v Kranju, kaj več pa bi takole na hitro v enem samem stavku težko rekel."

Nina Šilar: "Sam festival je čisto v redu, že zaradi tega, da se v Kranju sploh kaj dogaja in pa seveda zaradi tega, ker menim, da gre za zelo kvalitetno prireditve - nenasadnje visijo okrog kina tudi zastave nekaterih držav. Ljudi bi bilo več, če bi sploh vedeli za to."

Izlet v dolino Soče in Italijo

V četrtek, 6. julija, bodo člani kranjskega društva upokojencev znova odšli na izlet. Tokrat so namenjeni na Vršič, v dolino Soče, Trento, mimo Bovca in Ključ, pod Mangart in do Predila. Odpeljali se bodo tudi do Trbiža, kjer bodo lahko nakupovali, poželjali udeležencev pa tudi na Višarje. Popoldne se bodo po ogledu Mangartske jezere prek Kranjske gore vrnili domov. Odhod bo 6. julija ob 6.30 izpred hotela Creina v Kranju. Prijave pa sprejemajo v društveni pisarni vsak ponedeljek, sredo in petek dopoldne.

Javna seja v Radovljici

Glasnost mladih

Če sodimo po današnjem dogodku v Radovljici, kjer so mladi iz OK ZSMS sklicali javno sejo svoje konference kar na prostem (ob 16. uri na prostoru pred knjižnico), potem očitno tudi na Gorenjsko, resda s krajšim časovnim zamikom, a vendarle, prihajajo v delo mladinske organizacije novi organizacijski prijeti. Za svoj javni klepet so si zastavili dve osrednji temi - analizo pravkar končnih občinskih majskih prireditiv in prevtrpitev lastne organiziranosti.

Klub temu da so posebej povabil učence sedmih in osmih razredov, po končani seji namreč obljubljajo tudi približno tri zabave ob živi glasbi, bo verjetno akcija zanimiva tudi za kakšnega starejšega Radovljčana, ki ga zanima, kaj in kako razmišlja ta hip mlada generacija sredi Gorenjske.

Inkubator, vreden enega yuga

Kranj, junija - V kranjski porodnišnici, kjer so letos začeli zbirati denar za nakup nekaterih nujnih aparatur, so te dni že dobili prvega od obeh inkubatorjev. Gre za enostavnejši tip, vreden 80 milijonov, medtem ko je drugi, ki bo imel priključnih več instrumentov, ocenjujejo pa, da bo veljal od 120 do 130 milijonov, prav tako že naročen.

Zbranega denarja pa žal ne bo dovolj še za tretji aparat, kardiotorograf, saj velja okroglih 14 tisoč ameriških dolarjev. Sredstva zanj bo morala kranjska Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo izbrskati iz lastnega vira. Porodnišnici je uspelo v nekaj mesecih trajajoči akciji zbrati okoli 220 milijonov denarja, delovne organizacije pa so pomagale tudi na druge načine, tako da je skupen prispevek okoli 150 darovalcev vreden pravzaprav 300 milijonov.

Tragično je, da je obnova nujne opreme v bolnišnici, ki je v civiliziranem svetu sama po sebi umetna, odvisna od dobrodelnosti posameznih tovarn in ljudi, ki imajo zadost socialnega čuta. Pri tem pa sploh ne gre za kako astronomsko dragu opremo, ki bi si jo porodnišnica želela zaradi muhavosti, temveč za nujen inkubator, ki je cenovno vreden ravno toliko kot osebni avto yugo 55, astronomsko draga je le za našo doberške malhe obubožano zdravstvo. In še ena primerjava se ponuja v povezavi s tem povprečno uglednim osebnim avtomobilom: vozila družina prav gotovo ne zamenja še po 17 letih, natanko toliko pa je star tudi najstarejši inkubator v kranjski porodnišnici.

D. Z. Žlebir

Glasov izlet

Samo še osem dni!

Točno tako, dnevi do našega prvega letošnjega izleta se zanesljivo iztekačijo. Ko boste prihodnji teden prebirali vaš in naš časopis si bomo rekli "nasvidenje jutri".

Koga smo potegnili iz "bobna naročnikov", smo vam sporočili v prejšnjih številki, kdo vse pa gre še z nami, vedo najboljše v Odiseju. Tik pred zaključkom redakcije smo tako poklicali v turistično agencijo na kranjski Maistrov trgu in prijazna Lilja nam je povedala, da vaše prijave kar lepo prihajajo, in da je praktično ostalo na razpolago samo še 22 prostih sedežev.

Tokrat vam sporočamo tudi to, da bo za dopoldansko malič velikodusno poskrbel Marjan Sajovic, sicer lastnik pred kratkim časom odprtega Diskonta pod Klancem v Kranju. Ostalo pa verjetno tako že veste - naročeno je sončno vreme, pripravljene so nagradne igre, strokovno vodstvo, zanimivi kraji... zabava, ki bo trajala vse do večera, kajti v Kranj se bomo vrnili predvidoma okrog 20. ure.

Kako se imamo na Glasovih izlet